

คู่มือ

การดำเนินคดีปกครอง สำหรับประชาชน

จัดทำโดย สำนักงานศาลปกครอง

ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

คู่มือ

การดำเนินคดีปกครอง สำหรับประชาชน

คู่มือการดำเนินคดีปกครองสำหรับประชาชน

สำนักงานศาลปกครอง

ISBN : 978-616-333-100-7

พิมพ์ครั้งที่ 2 : กุมภาพันธ์ 2566

จำนวน : 40,000 เล่ม

ผู้ออกแบบ

นางสาวโอลดา เศษคำ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานศาลปกครอง

อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 1111 สายด่วนศาลปกครอง 1355 www.admincourt.go.th

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2218-3549-50 โทรสาร 0-2218-3547

e-mail: cupress@chula.ac.th

www.cupress.chula.ac.th

คู่มือ

การดำเนินคดีปกครอง

สำหรับประชาชน

จัดทำโดย สำนักงานศาลปกครอง

ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิริวิจัยและพัฒนาระบบการยุติธรรมทางปกครอง

คำนำ

การดำเนินคดีในศาลปกครองนั้นมีความเรียบง่าย แต่ก็ยังมีลักษณะพิเศษบางประการที่แตกต่างจากการดำเนินคดีแพ่งหรือคดีอาญา ในศาลยุติธรรมที่หลายคนคุ้นเคย รวมทั้งมีหลายขั้นตอนที่ต้องพิจารณา ทั้งในส่วนของผู้กรณีและในส่วนของการดำเนินการในศาลปกครอง นับตั้งแต่การยื่นคำฟ้อง ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีจะต้องพิจารณาเรื่องอำนาจศาล และเงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครองก่อนว่าคดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองหรือไม่ ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครองครบถ้วนหรือไม่ อันจะทำให้ผู้ประสงค์จะยื่นฟ้องคดีไม่ต้องเสียเวลาหรือเสียโอกาสในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีและศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้วจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งศาลปกครองจะใช้ระบบ "ไต่สวน" โดยเริ่มตั้งแต่การแสวงหาข้อเท็จจริง การพิจารณาคดี การพิพากษาคดี การอุทธรณ์ คำพิพากษา จนถึงการบังคับคดีตามคำพิพากษา ซึ่งกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองได้กำหนดให้สำนักงานศาลปกครองโดยสำนักบังคับคดีปกครอง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครอง

ด้วยเหตุที่การดำเนินคดีในศาลปกครองมีลักษณะพิเศษนี้เอง ประธานศาลปกครองสูงสุด (นายวรพจน์ วิศวตพิชญ์) จึงดำริให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำคู่มือการดำเนินคดีในศาลปกครองสำหรับประชาชน เล่มนี้ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประสงค์จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้ทราบถึงรูปแบบขั้นตอนของการดำเนินคดีในศาลปกครองที่ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

หนังสือเล่มนี้จะอธิบายเนื้อหาแยกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเลือกอ่านได้ในส่วนที่ต้องการทำความเข้าใจหรือนำไปใช้ประโยชน์ หรือหากต้องการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาคดีทั้งหมดก็สามารถอ่านได้ตั้งแต่เริ่มต้นเช่นกัน

สำนักงานศาลปกครองขอขอบคุณนายประสาธ พงษ์สุวรรณ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดที่ช่วยให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ ของหนังสือเล่มนี้แก่คณะผู้จัดทำจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณ มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ที่สนับสนุนการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองจนมีการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องตรงกันคือการได้เห็นการยกระดับความรู้ในเรื่องคดีปกครองให้แก่ประชาชน

สำนักงานศาลปกครอง
กราคม 2566

ศาลปกครอง

สารบัญ

1	คดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง	2
1.1	หน่วยงานทางปกครองที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง	3
1.2	เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง	5
1.3	คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง	7
1.4	คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง	31
2	เงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครอง	34
2.1	ต้องเป็นผู้เดือดร้อนเสียหาย	35
2.2	ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง	36
2.3	ต้องยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด	37
2.4	ต้องจัดทำคำฟ้องโดยมีรายการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด	48
2.5	ต้องเป็นกรณีที่คำขอต้องเป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามกฎหมาย	49
2.6	ต้องไม่เป็นฟ้องซ้ำ ฟ้องซ้อน หรือดำเนินการกระบวนการพิจารณาซ้ำ	51
2.7	ต้องมีการชำระค่าธรรมเนียมศาลโดยครบถ้วน	55
2.8	ผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถตามกฎหมาย	56
3	การดำเนินคดีปกครอง	58
3.1	การฟ้องคดีปกครอง	59
3.2	วิธีการยื่นคำฟ้อง	61
4	กระบวนการพิจารณาคดีปกครอง	86
4.1	ตุลาการศาลปกครอง	87

4.2	วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีปกครองใช้เอกสารเป็นหลัก	89
4.3	การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา	92
4.4	การนั่งพิจารณาคดี	101
4.5	การพิพากษาคดี	102
4.6	การอุทธรณ์คำพิพากษา	105
4.7	การบังคับคดีปกครอง	112
4.8	การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลปกครอง	118
5	ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์	122
5.1	การยื่นคำฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์	123
5.2	การชำระค่าธรรมเนียมศาลทางอิเล็กทรอนิกส์	130
5.3	การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษากทางอิเล็กทรอนิกส์	135
5.4	การยื่นคำคู่ความทางอิเล็กทรอนิกส์	138
5.5	ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์	148
6	ระบบปรึกษาคดีปกครองออนไลน์	150
7	แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt Mobile Application)	152
8	ถาม-ตอบ คดีปกครอง	155
8.1	อำนาจศาลปกครอง	156
8.2	เงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครอง	174
9	ภาคผนวก	188
	ภาคผนวก 1 : แพนฟังก์ชันกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครอง	189
	ภาคผนวก 2 : แบบฟอร์มและตัวอย่างการเขียนแบบฟอร์มต่างๆ ของศาลปกครอง	191
	2.1 แบบฟอร์มคำฟ้อง	192

2.2	แบบฟอร์มคำให้การ	194
2.3	แบบฟอร์มคำคัดค้านคำให้การ	196
2.4	แบบฟอร์มคำให้การเพิ่มเติม	197
2.5	แบบฟอร์มคำอุทธรณ์	198
2.6	แบบฟอร์มคำแก้อุทธรณ์	199
2.7	แบบฟอร์มคำขอไต่ถามสืบข้อพิพาท	200
2.8	แบบฟอร์มคำร้อง / คำขอ	201
2.9	แบบฟอร์มใบมอบอำนาจ / ใบมอบฉันทะ	202
2.10	แบบฟอร์มใบแต่งตั้งผู้แทน	203
2.11	แบบฟอร์มคำขอตรวจดู คัดสำเนา หรือขอให้รับรอง สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง	204
2.12	แบบฟอร์มคำขอรับเงินวางกรณีคดียังไม่ถึงที่สุด	205
2.13	แบบฟอร์มคำขอรับเงินที่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา กรณีคดีถึงที่สุด	206
2.14	แบบฟอร์มคำขอรับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืน	207
2.15	ตัวอย่างการเขียนใบมอบอำนาจ / ใบมอบฉันทะ	209
2.16	ตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง	210
2.17	ตัวอย่างการเขียนคำขอพิงดส่งค่าธรรมเนียมศาล	213
2.18	ตัวอย่างการเขียนคำขอตรวจสำนวน	214
2.19	ตัวอย่างการเขียนคำขอพิงดส่งเอกสาร	215
2.20	ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ	216
2.21	ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลายื่นคำคัดค้าน คำให้การ	217
2.22	ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ เพิ่มเติม	218
2.23	ตัวอย่างการเขียนคำขอคัดเอกสารสำนวน	219
2.24	ตัวอย่างการเขียนคำร้องขอถอนฟ้องคดี	220

1

คดีที่อยู่ในอำนาจ
ศาลปกครอง

คดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

คดีปกครอง คือ คดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง

1.1 หน่วยงานทางปกครองที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ มีอยู่ 7 ประเภท ดังต่อไปนี้

1.1.1 หน่วยราชการที่เป็นราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง กรม

1.1.2 หน่วยราชการที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ

1.1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

1.1.4 รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง หรือรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา เช่น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

1.1.5 หน่วยงานของรัฐที่มีได้เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจหรือที่เรียกกันว่าองค์กรมหาชน เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

1.1.6 หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม

1.1.7 หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง เช่น แพทยสภา สภานายความ สำนักงานช่างรังวัดเอกชน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

ดังนั้น หน่วยงานทางปกครองที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จึงไม่รวมถึงรัฐสภาที่ใช้อำนาจทางนิติบัญญัติและศาลที่ใช้อำนาจทางตุลาการ

อย่างไรก็ตาม เอกชนก็อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้เช่นกัน เช่น ในคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองซึ่งหน่วยงานทางปกครอง คู่สัญญาอาจฟ้องเอกชนคู่สัญญาเป็นคดีต่อศาลปกครองได้

1.2 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้แก่

1.2.1 ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง ได้แก่

1.2.1.1 ข้าราชการในกระทรวง กรม เช่น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง

1.2.1.2 ข้าราชการในจังหวัด อำเภอ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ

1.2.1.3 พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานคร

1.2.1.4 พนักงานรัฐวิสาหกิจ เช่น ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการการท่าเรือแห่งประเทศไทย

1.2.1.5 พนักงานขององค์กรมหาชน เช่น ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าผ่านศีก ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านแพ้ว

1.2.1.6 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

1.2.2 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล เช่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายต่างๆ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ สภามหาวิทยาลัย สภาท้องถิ่น

1.2.3 บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ของเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำบริการสาธารณะ

1.3 คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

1.3.1 คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ คำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น กฎกระทรวงกำหนดเวลาเปิดหรือปิดสถานบริการ ระเบียบมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ หรือกรณีผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกรณีผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไม่เป็นธรรม เป็นต้น

1.3.2 คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำทางกายภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น กรุงเทพมหานครย้ายสะพานลอย เทศบาลก่อสร้างระบบประปา องค์การบริหารส่วนตำบลรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างของประชาชน

1.3.3 คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เช่น กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ ไม่ตรวจตราและออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างหรือต่อเติมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต กรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการออกโฉนดที่ดินล่าช้าเกินสมควร เป็นต้น

1.3.4 คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่ง หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

ล่าช้าเกินสมควร เช่น การที่เจ้าพนักงานที่ดินออกคำสั่งเพิกถอน โฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย และผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายดังกล่าว เป็นต้น

1.3.5 คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น คดีเกี่ยวกับค่าทดแทนการเวนคืน คดีเกี่ยวกับค่าทดแทนการรอนสิทธิในการวางสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ วางท่อประปา ท่อก๊าซ

1.3.6 คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างเอกชนก่อสร้างถนน สะพาน อาคารเรียน หรือ ข้อพิพาทเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าสัมปทานตามสัญญาสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน หรือสัญญาที่หน่วยงานทางปกครองทำกับข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ เป็นต้น

1.3.7 คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อมีคำสั่งให้เอกชนรื้อย้ายแพที่จอดกีดขวางทางน้ำ กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อมีคำสั่งให้จับกุมและกักขังบุคคลซึ่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ เป็นต้น

1.3.8 คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง เช่น กรณีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งชี้ขาดหรือบังคับตามคำสั่งชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เป็นต้น

ตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นายณเดช รัชมหารการเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานโยธา 7 สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเนื่องจากรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชากรณีที่รายงานว่า นายมาริโอ้ เจ้าของอาคารซึ่งต้องรื้อถอนตามคำพิพากษาศาลฎีกา ได้ยื่นแบบขอแก้ไขอาคารดังกล่าวให้ถูกต้อง ทั้งที่ความจริงปรากฏว่านายมาริโอ้ไม่ได้มีการยื่นแบบขอแก้ไขอาคารแต่อย่างใด

เมื่อได้รับคำสั่ง นายณเดช ได้ทำหนังสือร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) แต่ในเวลาต่อมา นายณเดช มีหนังสือขอถอนคำร้องทุกข์ดังกล่าว และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากนายณเดชซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด นายณเดชจึงทำหนังสือถึง ก.ก. อีกครั้งเพื่อร้องขอให้ ก.ก. รับเรื่องร้องทุกข์ แต่ ก.ก. เห็นว่านายณเดช ร้องทุกข์เกินกำหนดและการขอถอนเรื่องร้องทุกข์ที่ผ่านมามีผลทำให้การพิจารณาร้องทุกข์ดังกล่าวมีอันต้องระงับไปตามกฎหมาย จึงมีมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของนายณเดชไว้พิจารณา เมื่อนายณเดชหันซ้ายขวาไม่รู้จะพึ่งใคร จึงเดินทางมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองอีกครั้งเพื่อร้องขอความเป็นธรรม

เรื่องนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าหลังจากที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับฟ้อง เนื่องจากเห็นว่า นายณเดช ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด นายณเดชจึงได้ทำหนังสือถึงหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ร้องขอความเป็นธรรมให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ได้มีหนังสือแจ้งกลับมายังผู้ฟ้องคดีให้ส่งสำเนาคำสั่งศาลให้สำนักงาน ก.ก. และผู้ฟ้องคดีก็ได้ปฏิบัติตามแล้วนั้น การที่ ก.ก. ปล่อยให้เวลาล่วงพ้นไปกว่า 5 เดือนจึงมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาว่าการขอถอนเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีมีผลทำให้การพิจารณาร้องทุกข์มีอันต้องระงับไปตามกฎหมาย เหตุผลดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้และไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีเนื่องจากการขอถอนเรื่องร้องทุกข์มีสาเหตุมาจากการไม่ได้รับความสะดวกและความล่าช้าในการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้จัดทำคำร้องทุกข์ ดังนั้น การจะห้ามไม่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลด้วยเหตุที่ไม่ได้ยื่นร้องทุกข์คำสั่งก่อนฟ้องคดีอีกย่อมจะไม่เป็นธรรม จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีดำเนินการร้องทุกข์เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่ทางผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีการสั่งการใดๆ ภายในเวลาอันสมควรหรือภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

สำหรับเรื่องการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาจนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น ศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า นายนคร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเป็นผู้รายงานผลการดำเนินการประจำเดือนเกี่ยวกับอาคารตามคำพิพากษาได้รายงานเท็จต่อหัวหน้าของตนว่านายมารีไอ้ เจ้าของอาคารพิพาทขอยื่นแบบแก้ไขอาคารทั้งที่ไม่ได้มีการขอยื่นแบบแต่อย่างใด

ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหัวหน้าเหนือขึ้นไปจากหัวหน้าของนายนคร ได้รับรายงานแล้วไม่ได้อ่านรายงานอย่างถี่ถ้วนเนื่องจากเห็นว่า รายงานดังกล่าวผ่านการกลั่นกรองมาแล้วชั้นหนึ่ง แต่เมื่อผู้ฟ้องคดี ทราบความจริงก็ได้สั่งให้ลูกน้องตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งจนกระทั่ง ได้ข้อมูลที่เป็นจริงรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ทำให้ทราบว่าเอกสาร ขออนุมัติยุติคดีอาคารของนายนครเป็นเอกสารปลอม จากข้อเท็จจริง ดังกล่าวมีน้ำหนักรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การปลอมแปลงเอกสาร และการรายงานเท็จของผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นคุณ แก่นายมารีไฉ่ถึงขนาดทำให้ไม่ต้องรื้อถอนอาคารตามคำพิพากษา แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ทั้งพฤติการณ์ แห่งการกระทำผิดไม่เข้าลักษณะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณี ที่ถูกสอบสวนและหากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหาย แก่ราชการ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ศาลปกครองจึงพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและให้ดำเนินการเพื่อให้ผู้ฟ้องคดี กลับเข้ารับราชการตามระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการภายใน สามสิบวันนับจากวันที่คดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิต่างๆ ที่ผู้ฟ้องคดี จะต้องได้รับตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในสามสิบวัน นับจากวันที่ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการ (เทียบเคียงคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.63/2551)

ตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

นายหมากซึ่งเป็นผู้ฟ้องในคดีนี้ เป็นเจ้าของที่ดินผืนหนึ่งในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินของนายหมากอยู่ติดกับอาคารหอพักของนายปรีนซึ่งกำลังก่อสร้าง นายหมากได้มีคำร้องถึงนายกเทศมนตรีขอให้ตรวจสอบการก่อสร้างอาคารหอพักของนายปรีน ว่าขัดต่อกฎหมายหรือไม่ แต่ทางเทศบาลกลับนิ่งเฉยจนนายหมากทำคำร้องไปอีกครั้งขอให้ตรวจสอบหอพักดังกล่าวโดยเฉพาะเรื่องของระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินของตน ต่อมานายกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดี มีหนังสือตอบกลับคำร้องว่าอาคารหอพักของนายปรีนไม่รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดียังเห็นว่าการก่อสร้างอาคารหอพักของนายปรีนมีบางส่วนชิดกับเขตที่ดินของตนซึ่งมีระยะห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 50 เซนติเมตร โดยไม่ได้รับความยินยอมซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงมีคำร้องให้ตรวจสอบระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินดังกล่าวอีกครั้ง

หลังจากได้รับคำร้องของนายหมาก ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เวลาตรวจสอบนานกว่า 5 เดือนเศษก่อนจะพบว่าอาคารของนายปรีนไม่ถูกต้องตามใบอนุญาตจริง แต่ว่าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้จึงออกคำสั่งให้แก้ไขอาคารให้มีระยะห่างตามที่กฎหมายกำหนดภายใน 30 วันและยื่นคำขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคารหลังจากแก้ไขแล้วเสร็จภายใน 30 วัน เวลาผ่านไป 4 เดือนเศษหลังจากได้รับคำสั่งให้แก้ไขอาคาร นายปรีนจึงได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

ดัดแปลงอาคาร และทางผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ออกใบอนุญาตให้ในเวลาต่อมา นายหมากเห็นว่าเรื่องนี้ไม่เป็นธรรมกับตนจึงมายื่นฟ้องคดีกับศาลปกครอง ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าการที่นายหมากซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีมีคำร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบการก่อสร้างหอพักของนายปริญว่าขัดต่อกฎหมายหรือไม่แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับนิ่งเฉยจนผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำร้องอีกครั้งให้ตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือตอบกลับคำร้องว่าอาคารหอพักไม่ได้รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมาย อีกทั้งเมื่อผู้ฟ้องคดีมีคำร้องเตือนให้ตรวจสอบเรื่องระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินในเวลาต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เวลานานถึง 5 เดือนเศษจึงไปตรวจสอบแล้ว พบว่าการก่อสร้างอาคารของนายปริญไม่ถูกต้องตามใบอนุญาตแต่เป็นกรณีที่สามารถแก้ไขได้จึงสั่งให้แก้ไขภายใน 30 วันและให้ยื่นขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคารหลังจากแก้ไขเสร็จภายใน 30 วัน แต่เจ้าของอาคารใช้เวลา 4 เดือนเศษหลังจากได้รับคำสั่งจึงไปยื่นขอรับใบอนุญาต โดยที่ในระยะเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่สนใจที่จะให้มีการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างดีที่สุด

นอกจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ออกใบอนุญาตดัดแปลงอาคารให้นายปริญแก้ไขผังบริเวณก่อสร้างอาคารด้านที่ชิดเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี แม้จะมีการแก้ไขอาคารดังกล่าวก็ยังฝ่าฝืนกฎหมายที่กำหนดให้อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตรแต่ไม่ถึง 23 เมตร ผังหรือระเบียงต้องอยู่ห่างจากเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่อาคารหอพักของนายปริญอยู่ห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 3 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า

50 เซนติเมตร ผนังจะต้องปิดทึบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดียินยอมให้นายปริญจัดทำหน้าต่างบานเกล็ดที่ช่องกันสาด แก้วไขประตูห้องพักไประเบียบเป็นหน้าต่างบานเกล็ดซึ่งมีลักษณะเป็นช่องระบายอากาศและช่องแสง แล้วให้การรับรองว่าหน้าต่างบานเกล็ดดังกล่าวเป็นผนังของห้องพักอยู่ห่างจากเขตที่ดินเกินกว่า 3 เมตรนั้นถูกต้องเป็นการตีความเบี่ยงเบน เพื่อช่วยเหลือให้นายปริญหลีกเลี่ยงไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่ออกคำสั่งให้นายปริญซึ่งเป็นเจ้าของอาคารแก้วอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ศาลปกครองจึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารแก้วผนังอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำพิพากษา (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.181/2553)

ตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่ง หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

หมู่บ้านตะโก้แก้ว เป็นหมู่บ้านที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เพราะมีแม่น้ำไหลผ่านอีกทั้งยังมีคลองสายย่อยแตกสาขาเข้าไปยังที่ดินของชาวบ้านหล่อเลี้ยงเรือกสวนไร่นาให้อุดมสมบูรณ์ รวมถึงที่ดินของนายขันธ์ยิ่ง พระเอกของเรื่องนี้ด้วย

เมื่อไม่นานมานี้เอง คุณคลองแควบ้านนายขันธ์ยิ่งมีสภาพตื้นเขินเวลาฝนตกหนักก็ทำให้น้ำเอ่อท่วมเข้าไปในที่ดินของชาวบ้านละแวกนั้นทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ทางกรมชลประทานจึงได้มาขุดลอกคูคลองให้ลึกขึ้นและขยายความกว้างออกไป พร้อมทั้งสร้างคันดินลงลูกรังเพื่อที่จะทำทางลำเลียงขนผลผลิตทางการเกษตรของชาวบ้าน และให้เป็นผนังกั้นน้ำไม่ให้ท่วมเข้าไปในที่ดินของชาวบ้านดูแล้วเหมือนผลประโยชน์จะมาทางชาวบ้านเต็มๆ แต่ทว่าเจ้าศพอดกลับมาตกที่นายขันธ์ยิ่ง เพราะว่าพื้นที่ที่มาขุดลอกคลองและทำถนนเลียบบคันดินนั้นลำเข้ามาในที่ของนายขันธ์ยิ่งรวมๆ แล้วตั้งเกือบ 4 ไร่ เห็นแบบนี้แล้วนั่งนอนใจได้ที่ไหน นายขันธ์ยิ่งจึงไปร้องขอความเป็นธรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ไปมาก็หลายที่ก็ไม่ได้รับการช่วยเหลือแต่อย่างใด เลยนำเรื่องนี้มาฟ้องขอความเป็นธรรมจากศาลปกครองให้มีคำสั่งให้กรมชลประทานชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ตน

ทางกรมชลประทานได้ชี้แจงว่าก่อนที่จะทำโครงการขุดลอกและพัฒนาลุ่มน้ำห่มบ้านนั้น ได้มีการเรียกประชุมผู้นำหมู่บ้านและชาวบ้านในละแวกนั้นเพื่อมาชี้แจงถึงความจำเป็นและผลกระทบในการขุดลอกคูคลอง พร้อมทั้ง ได้มีการลงชื่อในหนังสือยินยอมให้ทำการขุดลอกพัฒนาลำน้ำและให้ทางราชการใช้ที่ดินว่างเปล่าเป็นที่ทิ้งดินเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำเรียบร้อยแล้ว ซึ่งกรณีของนายขยันยิ่ง ญาติได้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอม อีกทั้ง การดำเนินการขุดลอกพัฒนาคลองก็เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาวบ้าน ทำให้สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้ทำการเกลี่ยแต่งดินที่นำไปถมที่นาของนายขยันยิ่งเรียบร้อยแล้วจนสามารถทำนาและปลูกพืชได้ตามปกติ นายขยันยิ่งจึงไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหาย เพราะไม่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายเหล่านี้เลย

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือยินยอมไม่ได้มีข้อความใดๆ ที่ระบุว่านายขยันยิ่งได้ยกที่ดินให้แก่ทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำแต่อย่างใด นอกจากนั้นหนังสือยินยอมดังกล่าวเป็นของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ของนายขยันยิ่ง ทั้งยังไม่ได้ปรากฏว่านายขยันยิ่งได้มอบอำนาจให้ญาติเป็นผู้ทำหนังสือยินยอมแทน ดังนั้นการที่กรมชลประทานได้ทำการขุดลอกคลองและทำถนนเลียบบคันดินลำน้ำเข้าไปในที่ดินของนายขยันยิ่ง จึงถือเป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลถือเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และจากการที่ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรังวัดที่ดินนายขยันยิ่งใหม่ ได้ขอเท็จจริงว่าในการขุดลอกคลองครั้งนี้ได้รุกลำน้ำเข้าไปในที่ดินของนายขยันยิ่งจริง และได้ทำการ

ตีราคาประเมินเป็นจำนวนเงิน 146,000 บาท ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้กรมชลประทานชดใช้ค่าสินไหมทดแทนราคาที่ดินให้แก่นายขยันยิ่งตามราคาที่ดินสำนักงานที่ดินจังหวัดตีราคา ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

กรมชลประทานอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดว่า ในการเรียกประชุมชี้แจงโครงการขุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำนั้น ถึงนายขยันยิ่งจะไม่ได้เข้าประชุม แต่มีผู้นำหมู่บ้านและญาติมาร่วมประชุม และตามหลักในการปฏิบัติราชการทั่วไป เมื่อผู้นำหมู่บ้านไปประชุมร่วมกับหน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัดมาแล้ว จะต้องเรียกประชุมลูกบ้านเพื่อเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการนี้ให้ฟัง จึงเชื่อว่านายขยันยิ่งและญาติจะต้องรู้ว่าการขุดลอกคลองดังกล่าวจะเกิดผลกระทบต่อตนอย่างไรบ้าง อีกทั้งในการที่ญาติของนายขยันยิ่งเซ็นชื่อในหนังสือยินยอม รวมทั้งเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าขุดลอกคลองและสร้างถนนในที่ดินของนายขยันยิ่ง นายขยันยิ่งก็ไม่ได้คัดค้านแต่ประการใด และสำหรับการยกที่ดินให้เป็นที่สาธารณประโยชน์นั้นไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ก็มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว การกระทำดังกล่าวจึงไม่เป็นการละเมิดสิทธิของนายขยันยิ่งแต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรมชลประทานไม่ได้เวนคืนหรือซื้อขายที่ดินของนายขยันยิ่ง และไม่มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะขุดลอกเอาที่ดินของนายขยันยิ่งโดยวิธีอื่นๆ ดังนั้นการที่กรมชลประทานได้ใช้ที่ดินนายขยันยิ่งเพื่อขุดลอกขยายคลองและสร้างถนนเลียบริมคันดินรูกล้าที่ดินของนายขยันยิ่ง จึงเป็นการจงใจทำให้นายขยันยิ่งได้รับความเสียหายต่อที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัว

ถือเป็นการกระทำละเมิดต่อนายชยันยিং โดยกรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบในผลแห่งการละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ส่วนข้อความในหนังสือยินยอมที่ญาติของนายชยันยিংลงลายมือชื่อ นั้นมีความหมายว่ายินยอมให้ทางราชการสามารถใช้ที่ดินว่างเปล่าของตนเป็นที่ตั้งดินเพื่อการพัฒนาลำน้ำเท่านั้น ไม่ได้มีข้อความแสดงว่ายินยอมให้ขุดลอกกรุกกล้าที่ดินหรือยกที่ดินให้ทางราชการแต่ประการใด นายชยันยিংจึงถือได้ว่ามีสิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหายในที่ดินที่เสียไปจากการพัฒนาลำน้ำดังกล่าว ส่วนค่าเสียหายที่สำนักงานที่ดินจังหวัดได้เสนอต่อศาลปกครองชั้นต้นนั้นไม่แตกต่างจากราคาซื้อขายที่ดินในละแวกนั้น จึงถือว่าราคาประเมินนั้นเหมาะสมเป็นธรรมแล้ว และแม้ว่านายชยันยিংจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว แต่ก็เป็นการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ได้เฉพาะแต่นายชยันยিং แต่เพียงผู้เดียว

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้กรมชลประทานชดเชย ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นายชยันยিং เป็นเงิน 146,000 บาท ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาของศาลถึงที่สุด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.266/2552)

ตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น

น้องญาญ่าลูกสาวนางคิมหลานสาวนางคิมมีบ้านอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็นเขตเวนคืนก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิที่ได้มีการเวนคืนไปแล้วตั้งแต่ปีพ.ศ. 2523 แต่ยังไม่ได้มีการก่อสร้างสนามบิน รัฐจึงปล่อยให้ชาวบ้านแถบนั้นอาศัยอยู่เรื่อยมาจนเมื่อจะมีการก่อสร้างจึงได้มีการสำรวจข้อมูลราษฎรในพื้นที่โครงการในปีพ.ศ. 2536 โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้บริษัททำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด หรือ บทม. เป็นผู้ดำเนินการอพยพโยกย้ายชาวบ้านออกจากพื้นที่โครงการโดยให้เงินช่วยเหลือชาวบ้านตามหลักเกณฑ์ 5 ข้อ คือ (1) เป็นบ้านที่ปลูกก่อนการสำรวจเมื่อปีพ.ศ. 2536 (2) มีสภาพเป็นบ้านพักอาศัย (3) สภาพบ้านเป็นสัดส่วนแยกจากหลังใหญ่ที่ได้รับเงินช่วยเหลือค่าชดเชยไปแล้วโดยเด็ดขาด (4) มีทะเบียนบ้านถูกต้อง และ (5) ต้องทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างสนามบิน

โดยมีอัตราให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ดังนี้

- (1) ผู้ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ทั้ง 5 ข้อ จะช่วยเหลือรายละเอียด 5,000 บาท เนื่องจากมีสิ่งปลูกสร้างอยู่ในพื้นที่
- (2) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 1 ข้อ ช่วยเหลือรายละเอียด 20,000 บาท
- (3) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 2 ข้อ ช่วยเหลือรายละเอียด 50,000 บาท
- (4) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 3 ข้อ ช่วยเหลือรายละเอียด 100,000 บาท
- (5) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 4 ข้อ ช่วยเหลือรายละเอียด 200,000 บาท
- (6) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 5 ข้อ ช่วยเหลือรายละเอียด 800,000 บาท

น้องญาญานาคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเนื่องจากไม่พอใจที่ได้รับเงินช่วยเหลือเพียง 20,000 บาท เนื่องจาก บทม. ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้เห็นว่าบ้านของผู้ฟ้องคดีเป็นบ้านประเภทนอกบัญชีสำรวจที่ได้มีการสำรวจไปเมื่อปีพ.ศ. 2536 ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าตามลำเนาทะเลเบียนบ้านดังกล่าวมีชื่อนางคิมเป็นหัวหน้าครอบครัว และเป็นมารดาของนางคิมซึ่งเป็นแม่ของผู้ฟ้องคดี โดยที่มีพยานยืนยันว่านางคิมได้ยกบ้านหลังนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนั้น ในใบมรณบัตรของนางคิมระบุว่านางคิมเสียชีวิตเมื่อปีพ.ศ. 2535 และขณะเสียชีวิตนางคิมอยู่ที่บ้านหลังดังกล่าว ย่อมรับฟังได้ว่า บ้านหลังนี้ปลูกสร้างขึ้นแล้วในปีพ.ศ. 2535 ซึ่งตรงตามหลักเกณฑ์ข้อ (1) ทั้งนี้ ลำเนาทะเลเบียนบ้านมีชื่อของหลานของผู้ฟ้องคดีอยู่อาศัยและบริเวณบ้านประกอบด้วยพื้นที่ทำกิน ซึ่งเป็นสวนและบ่อปลา ซึ่งรับฟังได้ว่าบ้านหลังดังกล่าวมีสภาพเป็นบ้านพักอาศัยเป็นสัดส่วนแยกเป็นเอกเทศจากบ้านหลังอื่นและมีทะเบียนบ้านถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์ข้อที่ (2) (3) และ (4)

อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าว แต่อยู่กับสามีที่บ้านอีกหลังหนึ่งโดยมอบให้หลานเป็นผู้อยู่อาศัยและให้ช่วยดูแลบ่อปลาแทนผู้ฟ้องคดี และถึงแม้หลักเกณฑ์ข้อ (5) ระบุว่า ผู้ที่จะได้รับเงินช่วยเหลือจะต้องทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างสนามบิน โดยที่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือจะต้องทำกินด้วยตนเอง แต่เมื่อคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องการบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของราษฎรจากการที่ต้องย้ายออกจากพื้นที่ ผู้ฟ้องคดี

จะต้องเป็นผู้ที่เคยได้รับประโยชน์โดยตรงและสม่ำเสมอมา โดยตลอดจากการทำกินในพื้นที่นั้นมาก่อน ไม่ว่าจะทำกินเองโดย มอบให้ผู้อื่นดูแลหรือมอบให้ผู้อื่นทำกินแทนแล้วให้ประโยชน์ตอบแทน ซึ่งในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีเพียงแต่อ้างว่าได้ให้ผู้อื่นดูแลอุปถัมภ์โดยมี พยานบุคคลให้ถ้อยคำสนับสนุนข้อกล่าวอ้าง แต่ไม่มีหลักฐานเพียงพอ ที่จะยืนยันได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกิน อยู่ในบริเวณนั้น ทั้งพยานบุคคลที่กล่าวอ้างก็เป็นพยานที่ผู้ฟ้องคดี อ้างขึ้นทั้งสิ้น ศาลจึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ (1) (2) (3) และ (4) เท่านั้น จึงมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงิน ช่วยเหลือจำนวน 200,000 บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี (เทียบเคียง คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.280/2551)

ตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

นายบอยมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นถนน สะพาน โรงเรียน โรงแรม อาคาร ห้างร้าน นายบอยรับสร้างทุกสิ่ง จนเมื่อ 16 สิงหาคม 2550 นายบอยได้ทำสัญญาจ้างกับทางเทศบาล ปรับปรุงเกาะกลางถนน มีระยะเวลาทำงาน 180 วัน โดยจะได้รับค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 940,000 บาท จนเมื่อเวลาผ่านไป นายบอยปรับปรุงเกาะกลางถนนแล้วเสร็จส่งมอบงานงวดสุดท้ายให้ทางเทศบาลเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2551 เทศบาลตรวจรับงานและจ่ายค่าจ้างให้กับนายบอยโดยได้หักเงินค่าปรับงานล่าช้าจำนวน 277,300 บาท นายบอยจึงทำหนังสือถึงเทศบาลเพื่อขอขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับ เนื่องจากเห็นว่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2551 มีมติให้ช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพอื่น โดยให้ขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับแก่ผู้รับจ้างที่ทำสัญญาก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตราคาน้ำมัน เหล็กและวัสดุก่อสร้างที่มีราคาสูงขึ้น แต่ทางเทศบาลแจ้งว่าไม่สามารถคืนเงินให้นายบอยได้เนื่องจากสัญญาดังกล่าวมีการส่งมอบงานเสร็จสิ้นแล้วก่อนที่จะนายบอยจะขอขยายระยะเวลาส่งมอบงานเพื่อขอคืนเงินค่าปรับ นายบอยเห็นว่ากรณีที่เทศบาลปฏิเสธไม่ขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับทำให้ธุรกิจของตนขาดสภาพคล่องไม่สามารถไปรับงานอื่นได้ ทำให้ธุรกิจเสียหาย นายบอยจึงมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

คดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าสัญญาระหว่างนายบอย ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีกับเทศบาลซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีเกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2550 และเมื่อครบกำหนดส่งงานแล้วผู้ฟ้องคดียังทำงานไม่เสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีก็ไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาแต่อย่างใดยังคงปล่อยให้ผู้ฟ้องคดีทำงานจนแล้วเสร็จส่งมอบงานเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2551 อันเป็นการส่งมอบงานงวดสุดท้ายภายหลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ซึ่งล่วงเลยกำหนดและผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้หักเงินค่าปรับไว้ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2551 ซึ่งอยู่ในกำหนด 60 วันนับแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2551 ซึ่งเป็นวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ถูกต้องครบถ้วน จึงย่อมได้รับความช่วยเหลือโดยต้องขยายระยะเวลาในสัญญาให้เป็นเวลา 180 วัน อันจะมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าปรับที่ส่งงานเลยกำหนดตามสัญญา

อย่างไรก็ตาม เทศบาลซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าสัญญาพิพาทเป็นสัญญาจ้างทำของ เมื่อนายบอยซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานและทางเทศบาลได้จ่ายค่าจ้างให้แล้ว สัญญาดังกล่าวย่อมระงับไปตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนความรับผิดชอบในเรื่องความชำรุดบกพร่องของงานตามสัญญาเป็นเรื่องที่คู่สัญญาต้องปฏิบัติภายหลังอายุสัญญาสิ้นสุดลงแล้ว แต่ไม่ใช่หลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่จะขยายเวลาสัญญาหรือต่ออายุสัญญาได้ ซึ่งประเด็นนี้ศาลปกครองเห็นว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครองซึ่งนิติสัมพันธ์ต้องบังคับกันตามหลักกฎหมายปกครอง โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดกับหลักกฎหมายปกครอง และ
มาตรการช่วยเหลือดังกล่าวเป็นหลักคุณลักษณะทางการเงินในสัญญา
ทางปกครอง ซึ่งเป็นมาตรการช่วยเหลือคู่สัญญากับทางราชการ
ที่ประสิทธิภาพวิกฤตราค่าน้ำมัน เหล็กและวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้น
อันเป็นเหตุที่ในขณะที่ทำสัญญาต่อกันไม่อาจคาดหมายล่วงหน้าได้ว่า
จะเกิดขึ้น และเป็นเหตุไม่ปกติที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหาย
อย่างร้ายแรงในการปฏิบัติตามสัญญาถึงขนาดที่ทำให้คู่สัญญาฝ่าย
เอกชนขาดทุนเกินขนาดและนานเกินกว่าบุคคลธรรมดาจะคาดหมายได้
ซึ่งวิธีการขยายระยะเวลาของสัญญา หรือลด ลด หรือคืนค่าปรับฐาน
ผิดสัญญาให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนแล้วแต่กรณี เพื่อให้คุณภาพ
ทางการเงินที่เอกชนเสียไปกลับคืนมาและสามารถดำเนินการ
ตามสัญญาอันเป็นบริการสาธารณะได้ต่อไปตามหลักกฎหมายปกครอง
ว่าด้วยบริการสาธารณะต้องมีความต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดี
จะปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีโดยยกประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ขึ้นมากล่าวอ้างจึงไม่สามารถทำได้ ศาลปกครองจึงพิพากษา
ให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินค่าปรับจำนวน 277,300 บาท พร้อมดอกเบี้ย
ร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
ที่ อ.465/2556)

ตัวอย่างคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

ป่าพุดจิบ เศรษฐีนี้ในตำบลหอมหมื่นลี้ อายากต่อเติมบ้าน เอาไว้รับแขกจึงเรียกช่างมาต่อเติม ทั้งทึบและรื้อ เนื้อที่ไม่พอก็สร้าง ยื่นออกไปอีก พอสร้างเสร็จเสียงร่ำลือถึงบ้านหลังใหม่ของป่าพุดจิบ ลอยไปเข้าหูนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรีจึงสั่งให้ลูกน้องไปดู คำขออนุญาตตัดแปลงอาคารของป่าว่าทำเกินกว่าที่ขอไว้หรือไม่ เมื่อลูกน้องกลับมารายงานว่าไม่มีใบขออนุญาตตัดแปลงอาคาร จากป่าพุดจิบมายื่นไว้เลย นายกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้ฟ้องในคดีนี้ จึงออกคำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง ตัดแปลงอาคาร คำสั่งห้ามใช้หรือ เข้าไปในส่วนใดของอาคารและคำสั่งให้รื้อถอนอาคารที่ตัดแปลง ส่งไปถึงป่าพุดจิบซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้

เมื่อครบกำหนดเวลาตามคำสั่งแล้วยังไม่เห็นความคืบหน้า จากป่าพุดจิบ นายกเทศมนตรีจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการ รื้อถอนส่วนที่ตัดแปลงของบ้านป่าพุดจิบ คณะทำงานชุดดังกล่าวได้ ไปเจรจาไกล่เกลี่ย แต่ไม่ได้รับความร่วมมือใดๆ จากป่าพุดจิบ คณะทำงานจึงออกคำสั่งกำหนดวันที่จะเข้ารื้อถอนส่วนที่ตัดแปลง ของบ้านป่าพุดจิบและปิดประกาศคำสั่งนั้นไว้ที่หน้าบ้านป่าพุดจิบ และเมื่อถึงวันที่จะเข้าทำการรื้อถอน คณะทำงานดำเนินการ รื้อถอนพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเดินทางไปยังบ้านป่าพุดจิบ แต่พอมาถึงกลับเจอรถกระบะจอดขวางหน้าบ้านและประตูรั้ว คล้องกุญแจไว้ และพบว่าป่าพุดจิบไม่อยู่บ้านเหลือเพียงแต่น้องชาย

ที่ไม่ยอมเปิดประตูรั้วให้ นอกจากจะได้รับอนุญาตจากป่าพุตจิบเท่านั้น ตัวแทนของคณะทำงานดำเนินการรื้อถอนจึงโทรศัพท์ไปเจรจากับป่าพุตจิบ แต่ไม่ว่าจะชี้แจงเหตุผลใดๆ ก็ตามป่าพุตจิบก็ไม่ยอมให้รื้อ คณะทำงานดำเนินการรื้อถอนจึงไปแจ้งความลงบันทึกประจำวัน ที่สถานีตำรวจภูธรหอมหมื่นลี และนำเรื่องดังกล่าวไปรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ นายกเทศมนตรีหอมหมื่นลีจึงนำเรื่องนี้อยู่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำสั่งจับกุมและกักขังป่าพุตจิบหรือเจ้าของบ้านในขณะนั้นและมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าทำการรื้อถอนส่วนที่ดัดแปลงของบ้านป่าพุตจิบตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่าการให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังป่าพุตจิบหรือเจ้าของบ้านในขณะนั้นเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพมากเกินไป เหตุจำเป็น และเทศบาลเองก็สามารถที่จะใช้คำสั่งพอสสมควรแก่เหตุเข้าดำเนินการรื้อถอนบ้านป่าพุตจิบให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้เองอยู่แล้วโดยไม่ต้องให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าทำการรื้อถอนแต่อย่างใด จึงมีคำสั่งยกคำร้องของเทศบาลและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

เทศบาลยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดโดยให้เหตุผลว่าเมื่อจะเข้าดำเนินการรื้อถอนบ้านที่ดัดแปลง ต่อเติมโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ได้รับการขัดขวางจากผู้ครอบครองบ้านในขณะนั้นทำให้ไม่สามารถเข้าทำการรื้อถอนได้ จึงจำเป็นต้องขออำนาจตามมาตรา 43 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ในการจับกุมและกักขังเจ้าของบ้านที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วทุกประการโดยเคร่งครัด เพราะหากใช้กำลังเข้าดำเนินการรื้อถอนบ้านป่าพุดจิบ จะต้องยกรถที่จอดวางประตูออก ต้องตัดกุญแจที่คล้องปิดประตูรั้วบ้าน และต้องใช้กำลังจับตัวน้องชายป่าพุดจิบให้ออกมาจากบ้านซึ่งการกระทำดังกล่าวย่อมต้องมีการต่อสู้ขัดขืน จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน หรืออาจเกิดอันตรายต่อร่างกายหรือชีวิต ส่งผลให้มีการฟ้องร้องเป็นคดีอาญา คดีแพ่งเรียกค่าเสียหาย และคดีปกครองตามมา หากศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังป่าพุดจิบหรือเจ้าของบ้านในขณะนั้น ย่อมจะเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่เหมาะสมและกระทบกับสิทธิและเสรีภาพของป่าพุดจิบน้อยกว่าการใช้กำลังเข้ารื้อถอนบ้าน

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ป่าพุดจิบได้นำรถกระบะมาจอดขวางประตูทางเข้าบ้าน และมีการคล้องกุญแจด้านนอกปิดรั้วบ้านในวันที่คณะทำงานดำเนินการรื้อถอนจะเข้าทำการรื้อถอนบ้านที่ดัดแปลง ต่อเติมโดยไม่ได้รับอนุญาต ถือเป็น การจงใจขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่ และในวันดังกล่าวคณะทำงานดำเนินการรื้อถอน มีทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ คนงานรื้อถอน ช่างวิศวกร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอีกประมาณ 50 คน จึงสามารถที่จะใช้กำลังเข้าบังคับรื้อถอนเองได้ตามมาตรา 43 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และหากการใช้กำลังนั้นจะมีผลกระทบต่อทรัพย์สินไปบ้าง ก็ยังเป็นมาตรการที่รุนแรงน้อยกว่าการที่จะให้

ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของป่าพุดจิบหรือเจ้าของบ้านในขณะนั้น และเห็นได้ว่าเทศบาลยังไม่ได้ใช้มาตรการบังคับในหนทางอื่นแก่ป่าพุดจิบซึ่งสามารถดำเนินการได้ จึงไม่สมควรที่ศาลจะมีคำสั่งจับกุมและกักขังป่าพุดจิบหรือเจ้าของบ้านในขณะนั้นตามคำร้องขอ และที่กล่าวว่าการดำเนินการรื้อถอนอาจจะถูกขัดขวางหรือถูกดำเนินคดีต่างๆ ทั้งคดีอาญา คดีแพ่งเรียกค่าเสียหาย หรือคดีปกครองนั้น ก็เป็นเพียงการคาดการณ์ของเทศบาลหอมหมื่นลี้เท่านั้น อีกทั้งหากการดำเนินการเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีแต่อย่างใด

และแม้ว่าจะถูกขัดขวางไม่ให้เข้าทำการรื้อถอนได้ แต่เทศบาลก็สามารถที่จะใช้กำลังพอสมควรแก่เหตุเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้เองอยู่แล้วตามมาตรา 60 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 อันเป็นขั้นตอนการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 43 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งกฎหมายกำหนดกระบวนการขั้นตอนไว้แล้ว ศาลจึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าทำการรื้อถอนอาคารส่วนที่ดัดแปลง ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของเทศบาลและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 614/2558)

ตัวอย่างคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง (กรณีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดหรือบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายื่นคำร้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจากข้อพิพาทกรณีที่ นางสาวชมพู่ เจ้าของบริษัทก่อสร้าง ชมพู่ คอนสตรัคชั่น จำกัด ได้รับจ้างก่อสร้างอาคารของวิทยาลัยสารพัดช่างแห่งหนึ่ง เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จและได้มีการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นผู้ร้องได้ตรวจพบความเสียหายของงานก่อสร้าง ซึ่งตามสัญญาประกันความชำรุดบกพร่องของงานก่อสร้างนี้มีระยะเวลา 2 ปีนับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน คือภายในวันที่ 5 มีนาคม 2544 โดยผู้ร้องได้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการว่า ระหว่างวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2544 เจ้าหน้าที่ของผู้ร้องได้ตรวจพบความชำรุดบกพร่องของงานก่อสร้างหลายจุดซึ่งรวมแล้วเป็นค่าซ่อมแซมจำนวน 173,685 บาท แต่ผู้คัดค้านเห็นว่าความเสียหายในส่วนของการแตกร้าของผนังปูนหน้าอาคาร เสาค้ำยันคานผนัง และพื้นห้องช่างยนต์ซึ่งคิดเป็นค่าซ่อมแซมจำนวน 40,925 บาท เป็นความเสียหายที่ไม่ได้เกิดขึ้นก่อนหรือภายในวันที่ 5 มีนาคม 2544 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานก่อสร้างตามสัญญา ผู้คัดค้านจึงไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายในส่วนนี้ ซึ่งข้อพิพาทดังกล่าวอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยว่า ผู้ร้องตรวจสอบพบความชำรุดบกพร่องและความเสียหายของ

อาคารเรียน เฉพาะในส่วนของการแตกร้างของผนังปูนหน้าอาคาร
เสาค้ำยันคานผนัง และพื้นห้องช่างยนต์ ตามเอกสารลงวันที่
22 มีนาคม 2544 เป็นเวลาภายหลังจากครบกำหนด 2 ปีนับแต่
วันที่ผู้ร้องได้รับมอบงานแล้ว นางสาวชมพูซึ่งเป็นผู้คัดค้านจึงไม่ต้อง
รับผิดชอบความเสียหายในส่วนนี้ซึ่งคิดเป็นเงิน 40,925 บาท
เมื่อหักออกจากค่าซ่อมแซมทั้งหมดจำนวน 173,685 บาท คงเหลือ
ค่าซ่อมแซมที่ผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 132,760 บาท

ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
ไม่ได้เป็นคำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญา
อนุญาโตตุลาการหรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลง
ในการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการที่ศาลจะเพิกถอน
ได้ตามกฎหมาย ทั้งไม่ได้มีกรณีปรากฏว่าการยอมรับหรือ
การบังคับตามคำชี้ขาดนั้นเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ
ศีลธรรมอันดีของประชาชนที่ศาลจะเพิกถอนได้ตามกฎหมาย
ศาลปกครองจึงพิพากษายกคำร้องดังกล่าว (เทียบเคียงคำพิพากษา
ศาลปกครองกลางที่ 1482/2555)

พู่สไบ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติม

เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

ได้ที่ <http://www.krisdika.go.th/>

1.4 คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

1.4.1 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ได้บัญญัติยกเว้นคดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางประเภทที่ไม่สามารถนำมาฟ้องต่อศาลได้ ได้แก่

- การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร ไม่ว่าจะเป็นการลงทัณฑ์แก่ผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารหรือเป็นการดำเนินการทางวินัยอย่างอื่น

- การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 ซึ่งมีใช่เป็นการพิจารณาพิพากษาคดี แต่เป็นการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม เช่น การแต่งตั้งโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การลงโทษทางวินัย เป็นต้น

- คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลชำนาญพิเศษต่างๆ ที่อยู่ในระบบศาลยุติธรรม ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นก่อนที่จะมีการจัดตั้งศาลปกครองได้แก่ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแรงงาน คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลภาษีอากร คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย

1.4.2 คดีที่มีกฎหมายยกเว้นอำนาจศาลปกครองไว้โดยเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายใน พ.ศ. 2551 (มาตรา 23 ให้การดำเนินคดีใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม)

1.4.3 คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองตามหลักกฎหมายทั่วไปและตามแนวคำวินิจฉัยของศาล เช่น การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งหรือทางอาญา ตัวอย่างเช่น การฟ้องว่าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยไม่ชอบซึ่งการบังคับคดีดังกล่าวเป็นการบังคับคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม การจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสอบสวนและการเปรียบเทียบปรับของพนักงานสอบสวน และการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะนำไปสู่การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญาตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น

ศาลปกครอง

2

เงื่อนไขในการฟ้อง คดีปกครอง

เงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครอง

ผู้ที่ประสงค์จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

จะต้องพิจารณาเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองก่อนมายื่นคำฟ้อง ดังนี้

2.1

ต้องเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง กล่าวคือ ในคดีที่ฟ้องเพิกถอนกฎหรือคำสั่ง หรือคดีละเลยล่าช้าตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) ใช้หลักผู้เสียหายอย่างกว้าง คือเพียงแต่ได้รับความกระทบกระเทือนจากการกระทำนั้น ส่วนคดีละเมิด หรือคดีสัญญาทางปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) และ (4) ใช้หลักผู้เสียหายอย่างแคบ คือต้องเป็นคู่สัญญาหรือผู้ถูกระทำละเมิดโดยตรง สำหรับคดีสัญญา นอกจากเป็นคู่สัญญาแล้วยังต้องถูกโต้แย้งสิทธิแล้วเท่านั้น

2.2

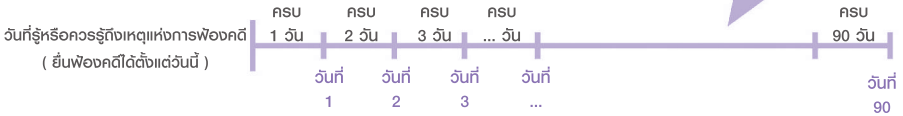
หากเป็นคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ผู้ประสงค์จะยื่นฟ้องคดีจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อน เช่น กรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นก่อนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือภายในเวลาอันสมควร ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้

กรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง แต่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คำสั่ง หรืออุทธรณ์คำสั่งแล้วแต่ยังไม่ทราบผลการพิจารณาและยังอยู่ในระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ แต่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีกลับรีบนำคดีมาฟ้องศาลปกครองจะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนั้นไว้พิจารณา

2.3 ต้องยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ คำสั่งทางปกครองหรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วันนับแต่วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

ฟ้องได้ในช่วง 90 วัน

การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/3 วรรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยะเวลานั้นเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลาระดับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ตัวอย่าง

นายป๊อดรับราชการเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ถูกคำสั่งลงโทษทางวินัยจึงมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยก่อนหน้านั้น นายป๊อดซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) แล้ว และทางก.ค.วินิจฉัยยกอุทธรณ์ โดยมีหนังสือลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยมีแม่ยายของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับหนังสือไว้แทน ในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ได้รับทราบผลอุทธรณ์จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลล่าช้า ซึ่งศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า

แม้จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลอุทธรณ์เมื่อใด แต่จากหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ 11 มิถุนายน 2547 ถึงผอ.สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์และสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และมีความประสงค์ขอถ่ายสำเนาเอกสารเพื่อประกอบการดำเนินการทางศาลปกครอง นั้น ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แล้วตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2547 ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องมายื่นฟ้องคดีภายใน 90 วันนับแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2547 ซึ่งถือเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีมายื่นฟ้องเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2548 ซึ่งเกินกำหนด 90 วันนับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ศาลปกครองจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 539/2548)

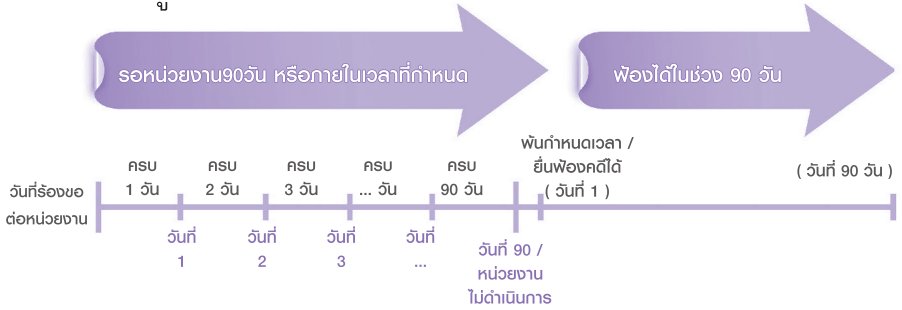
คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

ฟ้องได้ในช่วง 90 วัน

การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยะเวลานั้นเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลาจะนับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งแต่หน่วยงาน ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร กรณีเช่นนี้ จะเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงาน

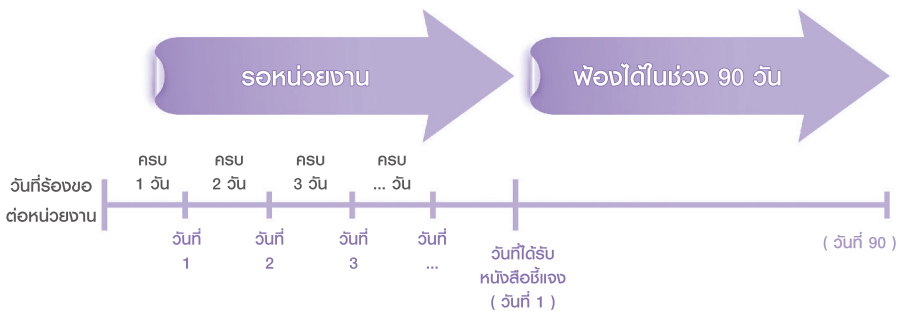
การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/3 วรรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยะเวลานับเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลานับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ตัวอย่าง

นางแย้มยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลสั่งให้อธิบดีกรมที่ดินแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินระบุรายละเอียดในโฉนดที่ดินคลาดเคลื่อนจากที่ น.ส.3 ระบุวาทิศตะวันตกจดชายทะเลแต่โฉนดที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินออกให้กลับระบุว่าทิศตะวันตกจดที่ดินมีการครอบครอง นางแย้มซึ่งเป็นผู้ฟ้องในคดีนี้จึงมีหนังสือลงวันที่ 15 ธันวาคม 2546 ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีแก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับนิ่งเฉยไม่มีการแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด คดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 15 ธันวาคม 2546 ถึงผู้ถูกฟ้องคดี

ขอให้พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องที่ติด ซึ่งถือได้ว่าเป็นวันที่ร้องขอต่อหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาภายใน 90 วัน (หรือภายในวันที่ 14 มีนาคม 2547) ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดี มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายใน 90 วันนับจากพ้นกำหนด 90 วันดังกล่าว หรือภายในวันที่ 12 มิถุนายน 2547 แต่ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2547 จึงเป็นการฟ้องคดีที่เกิน กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามกฎหมาย ศาลปกครองจึงมีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 450/2548)

หากผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานแต่เห็นว่า เป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผล กรณีเช่นนี้จะเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือชี้แจง

ตัวอย่าง

สถาปนิกชานนท์ได้ยื่นร้องเรียนกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิกให้พิจารณา การดำเนินการของสภาสถาปนิกกว่ามีการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วย

กฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้อง ในคดีนี้จึงได้มอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมืองสอบสวน ข้อเท็จจริงดังกล่าว ต่อมากรมโยธาธิการฯ ได้แจ้งผลการสอบสวน ให้สถาปนิกชานนท์ทราบ แต่สถาปนิกชานนท์ไม่พอใจผลการสอบสวน เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้มีการพิจารณาความผิดของกรรมการ สถาปนิกแต่เป็นเพียงการส่งสำเนาผลการสอบสวนให้ตนทราบ เท่านั้น สถาปนิกชานนท์จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาความผิด ของคณะกรรมการสถาปนิก ซึ่งศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า สถาปนิกชานนท์ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดี และได้รับแจ้งผลการสอบสวนตามหนังสือลงวันที่ 5 ตุลาคม 2555 แต่ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจผลการสอบสวนดังกล่าวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล แม้จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือตอบกลับจากหน่วยงาน เมื่อใด แต่เมื่อนับจากวันที่กรมโยธาธิการฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 5 ตุลาคม 2555 และผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2555 จึงอยู่ในช่วงเวลา 90 วันที่ได้รับหนังสือ ชี้แจง ซึ่งเป็นกรณีที่อยู่ในระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลปกครอง จึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 889/2557)

คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

ตัวอย่าง

นายสงกรานต์ นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ชำระเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งจากการที่สภา อบจ. มีมติเมื่อปีพ.ศ. 2545 ถอดถอนตนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภา อบจ. ซึ่งศาลปกครองได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติดังกล่าว

ในเรื่องนี้ศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า การที่นายสงกรานต์ ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 เพื่อขอให้ อบจ. ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ตน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือเมื่อใด แต่พออนุมานได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสืออย่างรวดเร็วที่สุดในวันที่ระบุในหนังสือ คือวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้นับแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งก็คือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ยื่นฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี (ในกรณีนี้คือ

วันที่ 1 ตุลาคม 2556) แต่ไม่เกิน 10 ปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2557 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครอง จึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 904/2557)

คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ให้ยื่นฟ้องภายใน 5 ปี นับแต่วันที่รัฐหรือของรัฐถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

ตัวอย่าง

กรมทางหลวงมีโครงการขยายเขตทางหลวงแผ่นดินจากเดิม มีเขตทางด้านละ 8 เมตรเป็นด้านละ 15 เมตร จึงได้ทำการเวนคืน ที่ดินบริเวณดังกล่าว โดยที่ดินที่เวนคืนมีส่วนหนึ่งเป็นที่ดิน ของนายเตชินทร์ กรมทางหลวงได้จ่ายค่าเวนคืนให้แก่นายเตชินทร์ จำนวน 2 ครั้ง คือค่าทดแทนที่ดินเป็นเงิน 1,430 บาท และค่าทดแทน สิ่งปลูกสร้างและไม้ยืนต้น เป็นเงิน 59,719 บาท โดยนายเตชินทร์ ได้ทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน กับกรมทางหลวงจำนวน 2 ฉบับ ฉบับแรกลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 และฉบับที่ 2 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2555 ต่อมานายเตชินทร์ มายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทน สิ่งปลูกสร้างเป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาทเพื่อปรับปรุงบ้าน ให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากเห็นว่าการขยายเขต ทางหลวงดังกล่าวทำให้ห้องนอนและระเบียบของตนอยู่ติดแนวเวนคืน

และบริเวณดังกล่าวเป็นทางโค้งซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้

ในเรื่องนี้ ศาลปกครองเห็นว่าการเวนคืนที่ดินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินมาขยายเขตทางหลวง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคที่ประชาชนผู้ใช้ได้รับประโยชน์โดยตรง จึงเห็นว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค อันเป็นสัญญาทางปกครอง และการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ จึงสามารถนำคดีมาฟ้องได้โดยมิต้องดำเนินการตามขั้นตอนสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยจะต้องยื่นฟ้องภายใน 5 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 และวันที่ 27 ธันวาคม 2555 วันดังกล่าว จึงเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลวันที่ 30 สิงหาคม 2556 จึงเป็นการยื่นฟ้องภายใน 5 ปี นับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 678/2557)

คดีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลจะยื่นฟ้องเมื่อใดก็ได้

ตัวอย่าง

นายเงิน เป็นบุตรของผู้อพยพชาวเวียดนาม เกิดที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม นายเงินได้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2537 แต่ก็ไม่เคยได้รับแจ้งผลการพิจารณา จนปีพ.ศ. 2544 นายเงินได้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยอีกครั้งแต่ก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด ทั้งที่กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบข้อมูลคำร้องขอมีสัญชาติไทยและตรวจสอบพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอาชญากรรมของนายเงินเสร็จเรียบร้อยแล้วตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 แต่นายเงินก็ยังไม่เคยได้รับแจ้งผลการพิจารณา นายเงินจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายเงินได้สัญชาติไทยซึ่งศาลปกครองพิจารณาเห็นว่าการฟ้องในเรื่องดังกล่าวเป็นการฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสถานะของบุคคลซึ่งไม่มีระยะเวลากำหนดไว้จะยื่นฟ้องเมื่อใดก็ได้ ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองได้พิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการพิจารณาคำร้องขอมีสัญชาติไทยของนายเงินซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีและแจ้งผลการพิจารณาภายใน 60 วันนับแต่คดีถึงที่สุด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.123/2551)

การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว
ศาลปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ศาลปกครองอาจรับไว้พิจารณาก็ได้

ตัวอย่าง

นายยงยุทธนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำสั่ง
หรือคำพิพากษาให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม้
แห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่นายยงยุทธอาศัยอยู่โดยนายยงยุทธ
ได้เคยร้องเรียนไปยังอบต. เรื่องเสียงและฝุ่นละอองที่เกิดจาก
การทำงานของเครื่องจักรในโรงงาน ทางอบต. จึงได้ประสานให้
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาตรวจสอบ
วัดปริมาณฝุ่นละออง ซึ่งผลการตรวจสอบตามหนังสือ ที่ทางอบต.
แจ้งแก่นายยงยุทธ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2552 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ย
ของฝุ่นละอองไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ต่อมา นายยงยุทธมายื่นฟ้องคดี
ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเป็นการฟ้องคดี
เมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คือภายใน 90 วันนับแต่วันที่รู้
หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วัน
นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจง
ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ศาลปกครอง
เห็นว่าจากคำชี้แจงในรายงานสำรวจด้วยแบบติดตามตรวจสอบ
คุณภาพฝุ่นและเสียงของอบต. ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้ ลงวันที่
19 มิถุนายน 2556 ซึ่งได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพฝุ่นและเสียง
ในชุมชนบริเวณใกล้เคียงกับบ้านของนายยงยุทธ ระบุว่าภาวะเสียง

ที่ได้ยื่นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และบางส่วนได้รับผลกระทบจากฝุ่นในระดับมาก โดยชุมชนบริเวณรอบโรงงานรัศมี 500 เมตร มีบ้านพักอาศัยจำนวนประมาณ 27 หลังคาเรือน มีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 141 คน จึงเห็นว่ามีประชาชนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งความเดือดร้อนจากฝุ่นละอองและเสียงจากโรงงานอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยรอบที่มีจำนวนมากไม่ใช่แต่เพียงผู้ฟ้องคดีเท่านั้น จึงเห็นว่าหากรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 783/2557)

2.4

ต้องจัดทำคำฟ้องโดยมีรายการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดโดยจะพิมพ์หรือเขียนด้วยลายมือก็ได้ แต่จะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ชื่อและที่อยู่ผู้ฟ้องคดี โดยจะต้องระบุชื่อและที่อยู่ให้ชัดเจน และเป็นที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เพื่อประโยชน์ในการนัดหมายหรือส่งเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคดี
- ชื่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประสงค์จะฟ้อง
- การกระทำอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีซึ่งทำให้เดือดร้อนหรือเสียหาย
- คำขอว่าประสงค์ให้ศาลปกครองสั่งหรือพิพากษาอย่างไร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหาย และต้องเป็นเรื่องที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้
- ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี

พู่สนใจ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่างๆ

เช่น แบบฟอร์มคำฟ้อง แบบฟอร์มใบมอบฉันทะ/ใบมอบอำนาจ

แบบฟอร์มคำร้อง/คำขอ ฯลฯ ได้ที่ เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th

2.5 ต้องเป็นกรณีที่ต้องเป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามกฎหมาย

คำขอตายคำฟ้องเป็นข้อความแสดงความต้องการของผู้ฟ้องคดีว่าประสงค์ให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งอย่างไรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ได้รับ ซึ่งคำขอนั้นต้องเป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้ได้ตามมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

- สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

- สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

- สั่งให้ชำระเงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สิน หรือให้กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่นๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

- สั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ในกรณีที่มีการฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงความเป็นอยู่ของสิทธิ
หรือหน้าที่นั้น

- สั่งให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด
เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

ทั้งนี้ คำขอของผู้ฟ้องคดีต้องสอดคล้องกับการกระทำอันเป็นเหตุ
แห่งการฟ้องคดีด้วย

2.6

คดีที่ศาลปกครองได้เคยมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน **เพราะถือว่าเป็นการฟ้องซ้ำ** ตามข้อ 97 ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

คดีที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ฟ้องคดีจะยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันต่อศาลปกครองเดียวกัน หรือศาลปกครองอื่นอีกไม่ได้ **เพราะถือว่าเป็นการฟ้องซ้ำ** ตามข้อ 36 (1) ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ฯ

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีหรือประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้วห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น เว้นแต่

- 1 การแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยตามข้อ 95
- 2 การพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ตามมาตรา 75
- 3 การพิจารณาใหม่แห่งคดีที่สำนวนคดีหรือเอกสารในสำนวนคดีสูญหายหรือบุบสลายตามข้อ 21
- 4 การยื่น การรับ หรือไม่รับอุทธรณ์ตามมาตรา 73
- 5 การดำเนินการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในระหว่างการยื่นอุทธรณ์ ซึ่งคำอุทธรณ์อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ 104 หรือข้อ 106

6 การที่ศาลปกครองสูงสุดส่งคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น
ที่ได้พิจารณาและพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้นเพื่อให้พิพากษาหรือ
มีคำสั่งใหม่หรือพิจารณาและพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ ตามข้อ 112

7 การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

เพราะ**ถือว่าเป็นการดำเนินการกระบวนการพิจารณาซ้ำ** ตามข้อ 96
ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ๆ

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

ข้อ 36 นับแต่เวลาที่ไต่ยื่นคำฟ้องต่อศาลแล้ว คดีนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณา และผลแห่งการนี้

(1) ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่นอีก และ

(2) ถ้ามีเหตุเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในพฤติการณ์อันเกี่ยวด้วยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจศาลเหนือคดีนั้น เช่น การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลหรือการเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี การเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้นหาตัดอำนาจศาลที่รับคำฟ้องไว้ในอันที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นไม่

ข้อ 96 เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีหรือประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น เว้นแต่

- (1) การแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยตามข้อ 95
- (2) การพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ตามมาตรา 75
- (3) การพิจารณาใหม่แห่งคดีที่สำนวนคดีหรือเอกสารในสำนวนคดีสูญหายหรือบอบสลายตามข้อ 21
- (4) การยื่น การรับ หรือไม่รับอุทธรณ์ตามมาตรา 73

(5) การดำเนินการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในระหว่างการยื่นอุทธรณ์ ซึ่งคำอุทธรณ์อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ 104 หรือข้อ 106

(6) การที่ศาลปกครองสูงสุดส่งคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นที่ได้พิจารณาและพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่หรือพิจารณาและพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ ตามข้อ 112

(7) การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ข้อ 97 คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน

2.7 ต้องมีการชำระค่าธรรมเนียมศาลโดยครบถ้วน

โดยปกติการยื่นฟ้องคดีปกครองไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่เป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นเพื่อขอให้ศาลสั่งให้มีการชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราตามที่ระบุไว้ในตาราง 1 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งกำหนดไว้สำหรับคดีฟ้องขอปลดเปลื้องทุกข์อันคำนวณเป็นราคาเงินได้ ในปัจจุบันสำหรับคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 50 ล้านบาท คิดในอัตราร้อยละ 2 ของทุนทรัพย์แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ทุนทรัพย์ส่วนที่เกิน 50 ล้านบาทขึ้นไปคิดในอัตราร้อยละ 0.1 และถ้าชนะคดี ศาลปกครองจะสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือบางส่วนตามส่วนแห่งการชนะคดี

กรณีและผู้ฟ้องคดีไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือหากไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำขอให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมาพร้อมกับคำฟ้องหรือคำอุทธรณ์ เมื่อศาลปกครองพิจารณาคำขอแล้ว ศาลปกครองอาจอนุญาตให้ดำเนินคดีโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนก็ได้

ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วนหรือมีคำสั่งให้ยกคำขอ ผู้ฟ้องคดีสามารถอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน 15 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วนหรือคำสั่งให้ยกคำขอดังกล่าว

2.8

ผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถตามกฎหมาย

กรณีผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลเป็นผู้ฟ้องคดีแทน เว้นแต่ผู้เยาว์ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ศาลอาจอนุญาตให้ฟ้องคดีด้วยตนเองได้หากเห็นสมควร

กรณีคนเสมือนไร้ความสามารถประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน และต้องแนบหนังสือแสดงความยินยอมมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย

3

การดำเนินคดีปกครอง

การดำเนินคดีปกครอง

3.1 การฟ้องคดีปกครอง

คำฟ้อง

การเขียนคำฟ้องในคดีปกครองไม่มีแบบฟอร์มบังคับ แต่ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพและมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่

3.1.1 ชื่อและที่อยู่ผู้ฟ้องคดี โดยจะต้องระบุชื่อและที่อยู่ของตนให้ชัดเจนและเป็นที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้เพื่อประโยชน์ในการนัดหมายหรือส่งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี อาทิ การแจ้งนัดหมายเพื่อการไต่สวน การจัดส่งเอกสารหรือขอเอกสารเพิ่มเติม เป็นต้น

3.1.2 ชื่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประสงค์จะฟ้อง ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานทางปกครองใด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใด (ระบุตำแหน่ง) อยู่ที่หน่วยงานใด

3.1.3 การกระทำอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีพร้อมทั้งพฤติการณ์และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหาย และเป็นเหตุให้ต้องมาฟ้องคดี โดยต้องเขียนให้ชัดเจนและเรียงลำดับตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

3.1.4 คำขอว่าประสงค์จะให้ศาลปกครองสั่งหรือพิพากษาอย่างไร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ตนได้รับ และต้องเป็นเรื่องที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้

3.1.5 ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

ในกรณีที่ไม้อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาได้ ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย และผู้ฟ้องคดีต้องยื่นสำเนาคำฟ้อง และสำเนาพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีรับรองสำเนาถูกต้องให้ครบตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดีมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย

3.2 วิธีการยื่นคำฟ้อง

ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น หรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี โดยสามารถยื่นคำฟ้องได้ 4 วิธี ได้แก่

3.2.1 ยื่นคำฟ้องด้วยตนเองที่ศาลปกครองชั้นต้นที่ตน มิฎมิลำเนาหรือที่มูลคดีเกิด หรือยื่นคำฟ้องด้วยตนเองที่ ศาลปกครองสูงสุดซึ่งมีแห่งเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ในกรณี ที่เป็นคดีที่ต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง)

3.2.2 ส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จ่าหน้าซองถึง สำนักงานศาลปกครองกลาง หรือสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค แห่งที่ประสงค์จะยื่นฟ้อง หรือจ่าหน้าซองถึงสำนักงานศาลปกครอง สูงสุดในกรณีที่เป็นคดีที่ต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

การส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ ควรส่งเป็นไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เนื่องจากระยะเวลาการยื่นฟ้อง จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์รับลงทะเบียน แต่หาก ผู้ฟ้องคดีส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ธรรมดา (ไม่ได้ลงทะเบียน) ระยะเวลา การยื่นฟ้องจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่คำฟ้องมาถึงศาลปกครองและ เจ้าหน้าที่ประทับรับคำฟ้องนั้น อย่างไรก็ตาม การส่งคำฟ้อง ทางไปรษณีย์ธรรมดา คำฟ้องอาจจะสูญหายระหว่างทางหรืออาจจะ ล่าช้าจนเกินระยะเวลาการฟ้องคดีได้

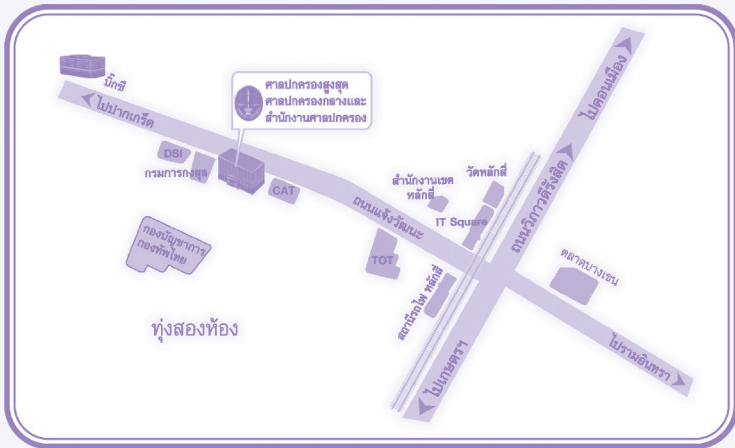
การส่งคำฟ้องผ่านบริษัทขนส่งเอกชน เช่น J&T Express, Kerry Express, Flash Express เป็นต้น กฎหมายยังไม่อนุญาตให้ทำได้ และจะถือว่ามิได้เป็นการยื่นคำฟ้องที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งมีผลให้ศาลไม่อาจรับคำฟ้องดังกล่าวไว้พิจารณาได้

ศาลปกครองกลาง มีเขตอำนาจ ดังนี้

ตั้งอยู่ที่ อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทร. 0 2141 1111

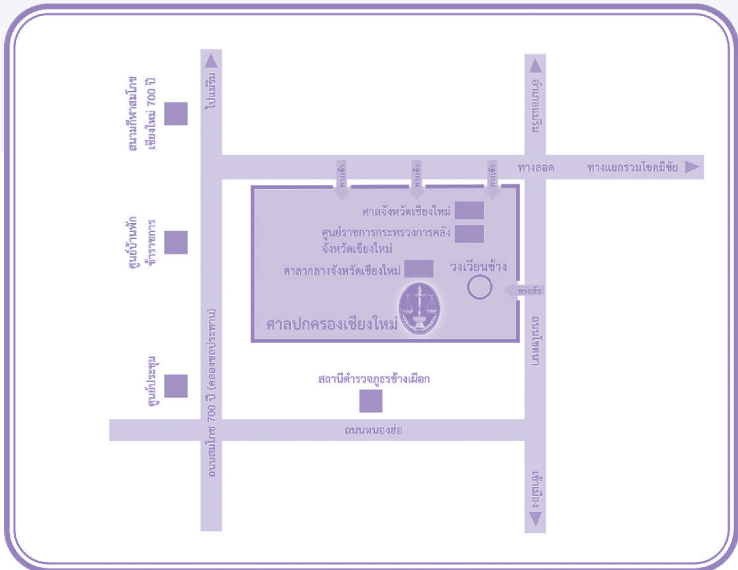

ศาลปกครองเชียงใหม่
มีเขตอำนาจ ดังนี้

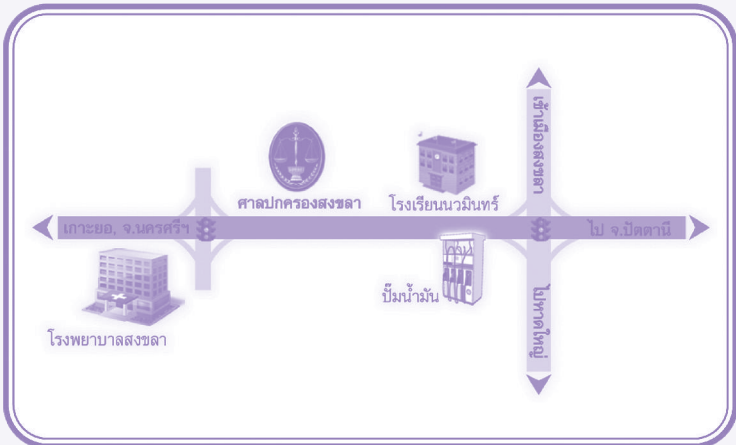
ตั้งอยู่ที่ 333 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทร. 0 5310 7999

ศาลปกครองสงขลา
มีเขตอำนาจ ดังนี้

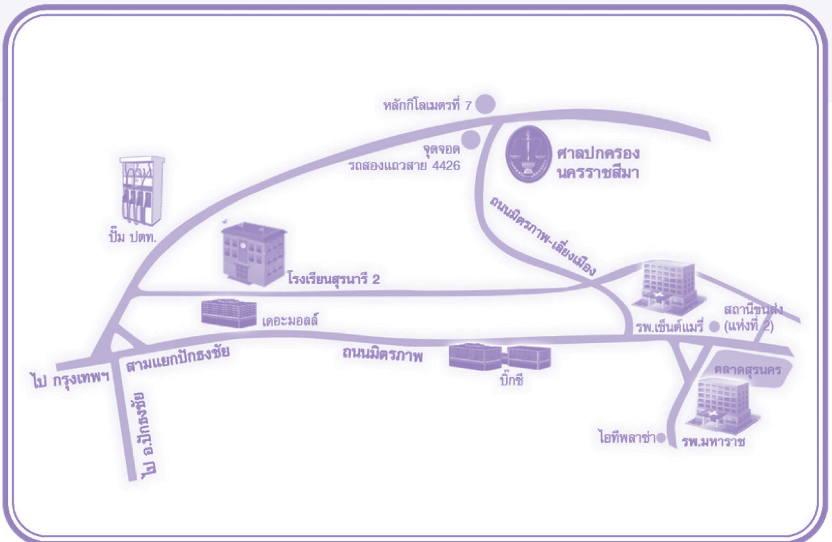
ตั้งอยู่ที่ 1111 หมู่ 2 ถนนสงขลา-เกาะยอ ตำบลพะวง
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90100
โทร. 0 7433 4945-8

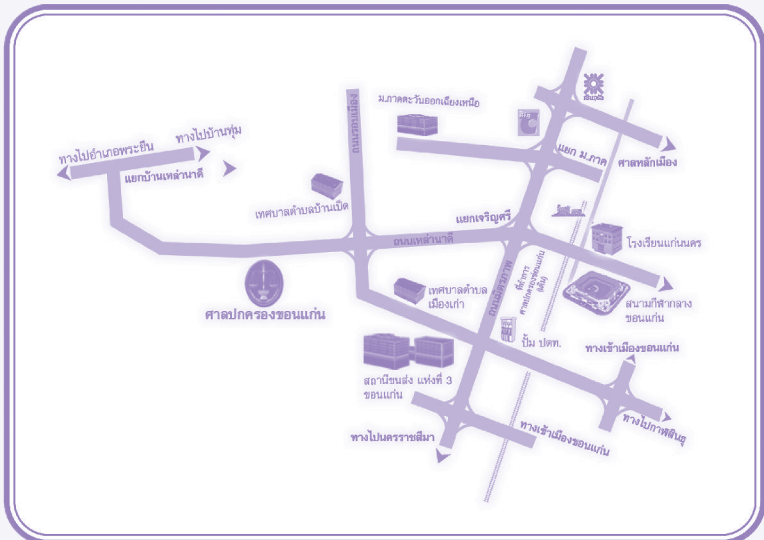
ศาลปกครองนครราชสีมา
มีเขตอำนาจ ดังนี้

ตั้งอยู่ที่ 345 หมู่ 6
ถนนมิตรภาพ-เลี้ยวเมือง ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทร. 0 4430 7300-2

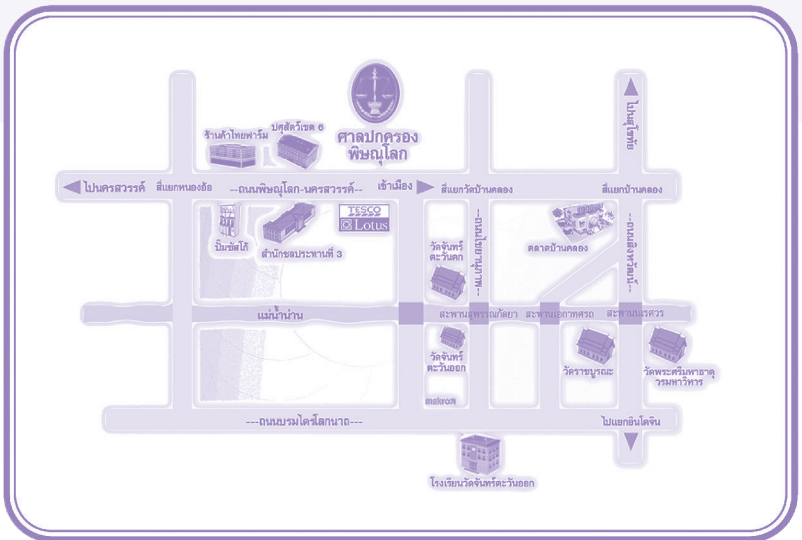
ตั้งอยู่ที่ 333 หมู่ 2 ถนนเหล่านาดี ตำบลเมืองเก่า
 อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000
 โทร. 0 4325 8681-2

ศาลปกครองพิษณุโลก
มีเขตอำนาจ ดังนี้

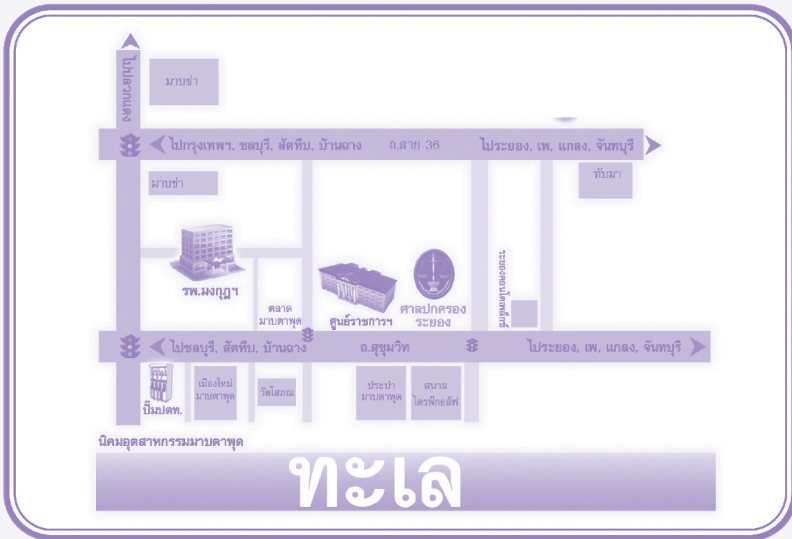
ตั้งอยู่ที่ 111 หมู่ 8 ถนนพิษณุโลก-นครสวรรค์
ตำบลท่าทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000
โทร. 0 5590 9550-9

ศาลปกครองระยอง
มีเขตอำนาจ ดังนี้

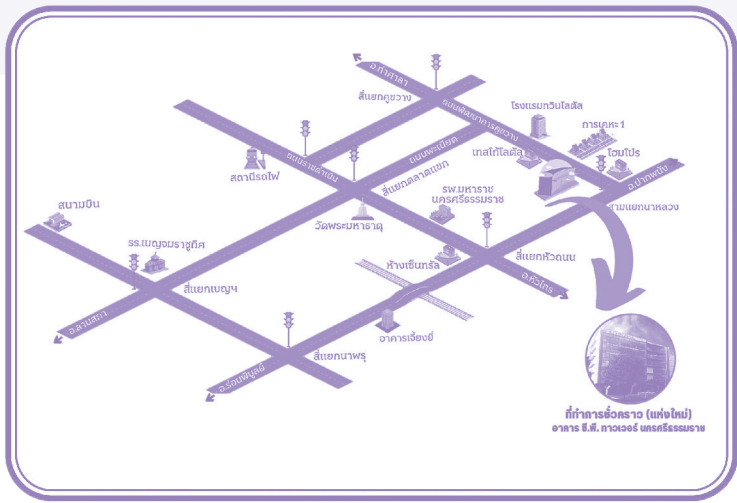
ตั้งอยู่ที่ 777 ถนนสุขุมวิท
ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21150
โทร. 0 3869 4513-30

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจ ดังนี้

ตั้งอยู่ที่อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ นครศรีธรรมราช (ที่ทำการชั่วคราว)
เลขที่ 345 ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
โทร. 0 7535 5130-5

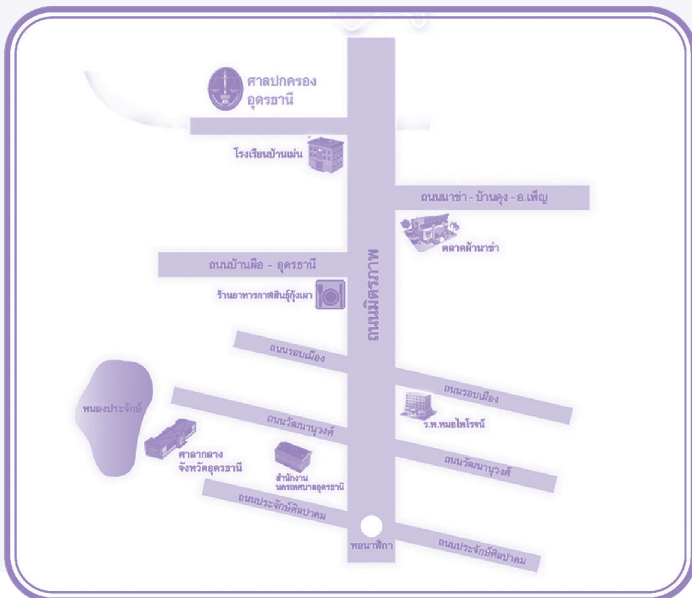

ศาลปกครองอุดรธานี

มีเขตอำนาจ ดังนี้

ตั้งอยู่ที่ 999 หมู่ 7 ถนนมิตรภาพ อุดร-หนองคาย
ตำบลบ้านขาว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000
โทร. 0 4223 0664-6

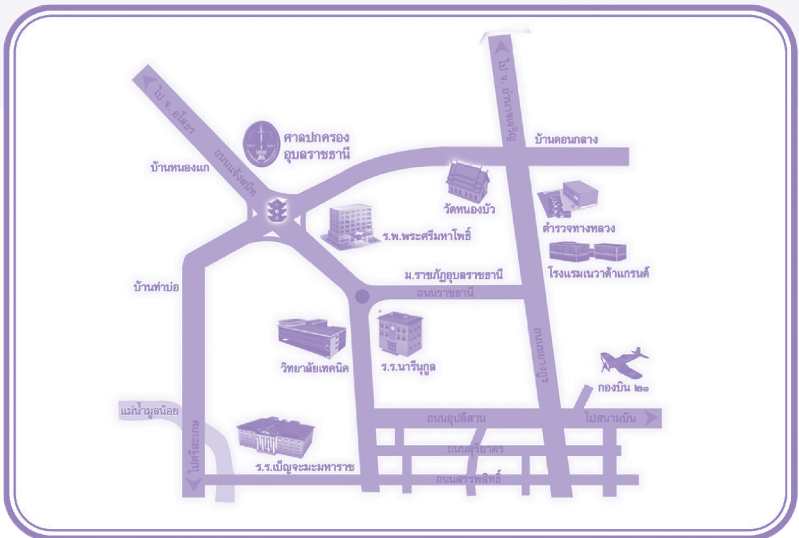

ศาลปกครองอุบลราชธานี
มีเขตอำนาจ ดังนี้

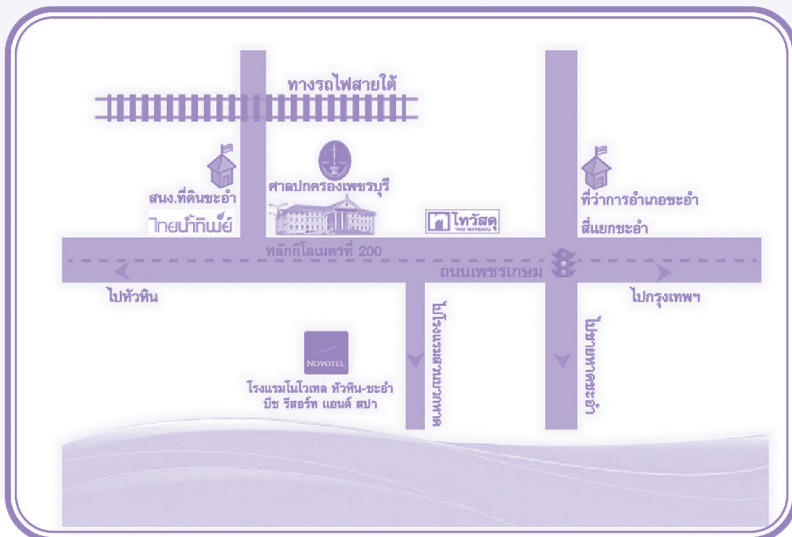
ตั้งอยู่ที่ 444 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม
อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 34000
โทร. 0 4531 9600-4

ศาลปกครองเพชรบุรี มีเขตอำนาจ ดังนี้

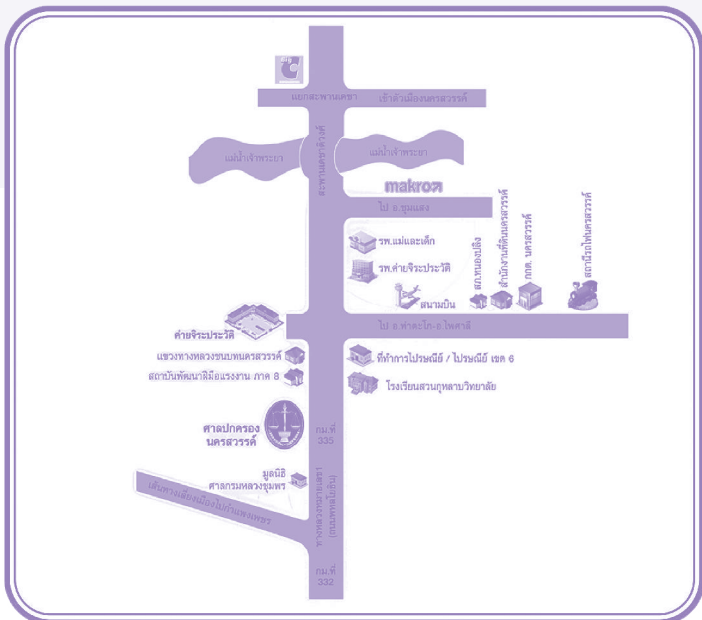
ตั้งอยู่ที่ 980/98 ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120
โทร. 0 3270 9400

ศาลปกครองนครสวรรค์
 มีเขตอำนาจ ดังนี้

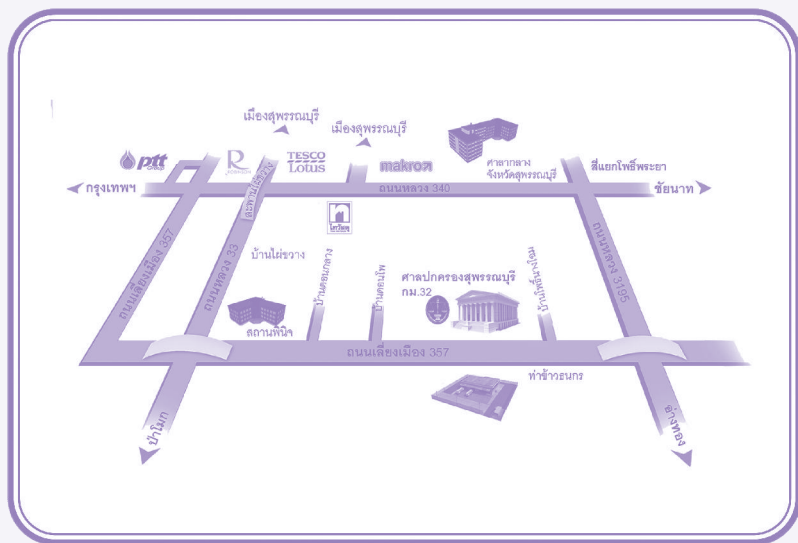
ตั้งอยู่ที่ 9/9 หมู่ 7 ตำบลกลางแดด
 อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
 โทร. 0 5621 9234

ศาลปกครองสุพรรณบุรี มีเขตอำนาจ ดังนี้

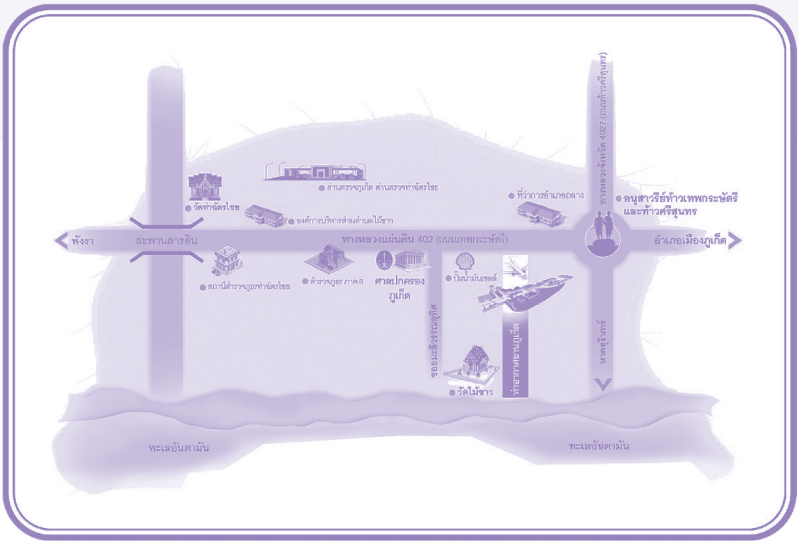

ตั้งอยู่ที่ 333 หมู่ 6 ตำบลสนามชัย
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
โทร. 0 3543 2333

ศาลปกครองภูเก็ต
มีเขตอำนาจ ดังนี้

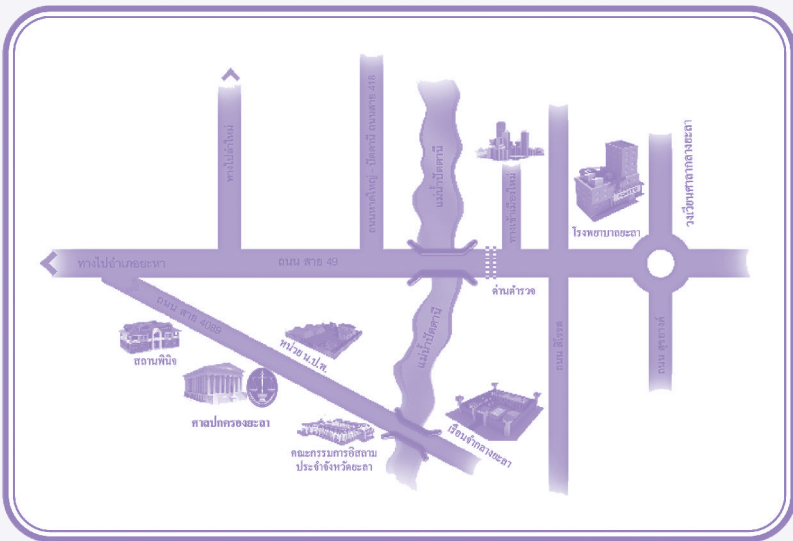
ตั้งอยู่ที่ 33/3 หมู่ 5 ตำบลไม้ขาว
อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต 83110
โทร. 0 7639 7400

ศาลปกครองยะลา
มีเขตอำนาจ ดังนี้

ตั้งอยู่ที่ 199 หมู่ 1 ตำบลท่าสาป
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา 95000
โทร. 0 7336 2462 , 0 7322 0700

3.2.3 ยื่นฟ้องทางโทรสาร ผู้ประสงค์จะยื่นคำฟ้องทางโทรสารสามารถส่งคำฟ้องมาได้ที่หมายเลขโทรสารของศาลปกครองแห่งที่ประสงค์จะยื่นฟ้อง และจะต้องส่งคำฟ้องพร้อมเอกสารหลักฐานต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่ของศาลในครั้งแรกที่จะกระทำได้ โดยจะถือว่าวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับโทรสารของสำนักงานศาลปกครองเป็นวันที่ส่งคำฟ้องต่อศาลปกครอง

หมายเลขโทรสารที่ใช้ในการยื่นคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้าน คำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำชี้แจง คำแถลง คำร้อง คำขอ พยานหลักฐาน หรือเอกสารอื่นใดสำหรับศาลปกครองแห่งต่างๆ ดังนี้

ลำดับ	สำนักงานศาลปกครอง	เบอร์โทรสาร
1	สำนักงานศาลปกครองสูงสุด	0 2143 9865
2	สำนักงานศาลปกครองกลาง	0 2143 9851
3	สำนักงานศาลปกครองเชียงใหม่	0 5310 7996
4	สำนักงานศาลปกครองสงขลา	0 7433 4935
5	สำนักงานศาลปกครองนครราชสีมา	0 4430 7300-2 ต่อ 1122
6	สำนักงานศาลปกครองขอนแก่น	0 4325 8676
7	สำนักงานศาลปกครองพิษณุโลก	0 5590 9562
8	สำนักงานศาลปกครองระยอง	0 3869 4512
9	สำนักงานศาลปกครองนครศรีธรรมราช	0 7535 5136
10	สำนักงานศาลปกครองอุดรธานี	0 4223 0628
11	สำนักงานศาลปกครองอุบลราชธานี	0 4531 9600 ต่อ 209
12	สำนักงานศาลปกครองเพชรบุรี	0 3270 9445
13	สำนักงานศาลปกครองนครสวรรค์	0 5621 9244
14	สำนักงานศาลปกครองสุพรรณบุรี	0 3543 2321
15	สำนักงานศาลปกครองภูเก็ต	0 7639 7418
16	สำนักงานศาลปกครองยะลา	0 7322 0701

3.2.4 ยื่นฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยยื่นคำฟ้องทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ <https://elitigation.admincourt.go.th>

การยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจะต้องแนบเอกสารและพยานหลักฐานมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย ได้แก่

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกให้พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง (กรณีส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือทางโทรสาร)

2. พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดี ในกรณีที่ไม่สามารถแนบพยานหลักฐานดังกล่าวมาได้เพราะเอกสารอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใดให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานมาได้ไว้ในคำฟ้องด้วย

3. สำเนาคำฟ้องและสำเนาพยานหลักฐานตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดี โดยต้องรับรองสำเนาถูกต้องให้ครบถ้วนด้วย

4. หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นฟ้องคดีหรือดำเนินคดีแทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจพร้อมปิดอากรแสตมป์ 10 บาท ในกรณีมอบอำนาจให้กระทำการครั้งเดียว หรือปิดอากรแสตมป์ 30 บาท ในกรณีมอบอำนาจให้กระทำการหลายครั้งหรือให้ดำเนินการทั้งคดี

5. หากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้ฟ้องคดีมาด้วย

ตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายสุเมธิน จำปามา เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500 อายุ 58 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4 ถนนราษฎรอุทิศ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 55555 โทรศัพท์ 0 4389 9000

ชื่อหน่วยงาน
ทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ประสงค์จะฟ้อง

มีความประสงค์ขอฟ้องเทศบาลตำบลหนึ่งสอง อยู่ที่เลขที่ 10 หมู่ที่ 2 ถนนประดิษฐ์ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 55555

การกระทำอัน
เป็นเหตุแห่งการ
ฟ้องคดีพร้อมทั้ง
พฤติการณ์และ
ข้อเท็จจริงที่
เกี่ยวข้อ

ด้วยข้าพเจ้าและครอบครัวรวมทั้งชาวบ้านข้างเคียงได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งได้นำเอาขยะและซากสัตว์ไปทิ้งไว้ในที่ดินรกร้างซึ่งอยู่ติดกับบ้านของข้าพเจ้า ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนในบริเวณดังกล่าวเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ฝนตก น้ำฝนจะชะล้างความสกปรกจากกองขยะไหลเข้ามาบริเวณบ้านของข้าพเจ้า ทำให้บริเวณบ้านชื้นแฉะ

และมีน้ำท่วมขัง พืชผักที่ปลูกไว้บริเวณรอบบ้านก็ตายหมด ข้าพเจ้าได้เคยนำเรื่องนี้ไปปรึกษาผู้ใหญ่บ้านแล้วได้รับคำแนะนำให้ทำหนังสือร้องเรียนไปยังเทศบาลตำบลหนึ่งสองซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ ข้าพเจ้าได้ส่งหนังสือร้องเรียนไปยังเทศบาลตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2557 แต่จนถึงบัดนี้ยังไม่ได้รับหนังสือตอบจากทางเทศบาล มีเพียงเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่รับปากว่าจะดูแลให้ ซึ่งปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีความคืบหน้าของเทศบาลเข้ามาตรวจสอบหรือเข้ามาแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวแต่อย่างใด ข้าพเจ้าเห็นว่าทุกข์หรือความเดือดร้อนที่พวกเราชาวบ้านได้รับนั้นเป็นทุกข์อันแสนสาหัสที่เจ้าหน้าที่ละเลยไม่แก้ไขความเดือดร้อนให้ ข้าพเจ้าจึงได้นำเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อโปรดพิจารณาวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนึ่งสองปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว

คำขอว่าประสงค์
จะให้ศาลสั่งหรือ
พิพากษาอย่างไร

ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษา
ให้เทศบาลตำบลหนึ่งสองดำเนินการ
แก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวตาม
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ภายใน
ระยะเวลาตามที่ศาลจะเห็นสมควร

ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

นายสุเมธิน จำปามา

ตัวอย่างการเขียนหนังสือมอบอำนาจ (กรณีมอบอำนาจให้ดำเนินการทั้งคดี)

อากรแสตมป์
30 บาท

ข้าพเจ้า นายสุเมธิน จำปามา ขอมอบอำนาจให้ นายชื่อสัตย์ มั่นคง อยู่บ้านเลขที่ 55/5 หมู่บ้านแสนสุข ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ จังหวัดกรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10210 โทรศัพท์ 0 2555 5555 ทำการแทน โดยข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบอำนาจของข้าพเจ้าได้ทำการไปนั้น ทุกประการ ในกิจการดังจะกล่าวต่อไปนี้

การฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางและดำเนินการแทนจนคดีถึงที่สุด เช่น มีอำนาจลงชื่อในคำฟ้อง คำร้อง คำขอ คำแถลง คำอุทธรณ์ หรือเอกสารอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับคดี รวมทั้งยื่นเอกสารดังกล่าว ให้ถ้อยคำต่อศาล และให้มีอำนาจ รับเงินค่าธรรมเนียมศาล (ให้ระบุงกรณีคดีที่ยื่นฟ้องต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล) เอกสาร หรือสิ่งอื่นใดจากศาลแทนข้าพเจ้าได้

สุเมธิน จำปามา **ผู้มอบอำนาจ**

(นายสุเมธิน จำปามา)

ชื่อสัตย์ มั่นคง **ผู้รับมอบอำนาจ**

(นายชื่อสัตย์ มั่นคง)

ดี ใจดี **พยาน**

(นายดี ใจดี)

ลำราญ มีสุข **พยาน**

(นายลำราญ มีสุข)

4

กระบวนการพิจารณา
คดีปกครอง

กระบวนการพิจารณาคดีปกครอง

4.1 ตุลาการศาลปกครอง

การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองจะทำโดย **องค์คณะพิจารณาพิพากษา** โดยองค์คณะของศาลปกครองชั้นต้นจะประกอบด้วย ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นอย่างน้อย 3 คน ส่วนองค์คณะของศาลปกครองสูงสุดจะประกอบด้วยตุลาการศาลปกครองสูงสุดอย่างน้อย 5 คน องค์คณะแต่ละองค์คณะจะมีตุลาการหัวหน้าคณะ 1 คน โดยการดำเนินคดีปกครอง ตุลาการหัวหน้าคณะจะแต่งตั้ง **ตุลาการเจ้าของสำนวน** ซึ่งคัดเลือกจากตุลาการคนหนึ่ง ในองค์คณะของตน ส่วนการแต่งตั้ง **ตุลาการผู้แถลงคดี** ซึ่งเป็นตุลาการที่ไม่ใช่ตุลาการในองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จะเป็นผู้แต่งตั้ง แล้วแต่กรณี

ตุลาการเจ้าของสำนวนจะดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นนำเสนอต่อองค์คณะก่อนวันนั่งพิจารณาคดี ในขณะที่ตุลาการผู้แถลงคดี จะทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและเสนอความเห็นของตนในการวินิจฉัยคดีนั้นๆ ที่เรียกว่า **คำแถลงการณ์** ต่อองค์คณะเพื่อประกอบการพิจารณาคดี ซึ่งถือเป็นการถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างตุลาการด้วยกันในระบอบวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งจะทำให้ องค์คณะใช้อำนาจตัดสินคดีอย่างรอบคอบและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่องค์คณะไม่เห็นด้วยกับคำแถลงการณ์ ก็จะต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่หนักแน่นและน่าเชื่อถือมากกว่า วิธีการถ่วงดุลนี้จะเป็นหลักประกันความเป็นธรรมในกระบวนการ ยุติธรรมทางปกครองได้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีถือเป็น ความเห็นโดยอิสระ ไม่ผูกพันองค์คณะในการจัดทำคำพิพากษา หรือคำตัดสินชี้ขาดในคดี คำตัดสินขององค์คณะเท่านั้นที่จะถือว่าเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การเรียกชื่อของผู้เกี่ยวข้องในคดี

ศาลปกครอง	ศาลยุติธรรม
ตุลาการ	ผู้พิพากษา
ผู้ฟ้องคดี	โจทก์
ผู้ถูกฟ้องคดี	จำเลย
คู่กรณี คือ ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี และรวมถึงผู้ร้องสอด	คู่ความ คือ โจทก์ และจำเลย และรวมถึงผู้ร้องสอด

4.2 วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีปกครอง ใช้เอกสารเป็นหลัก

วิธีพิจารณาคดีในศาลปกครองใช้ระบบไต่สวน ซึ่งเป็นระบบที่ศาลมีบทบาทสำคัญในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน โดยศาลอาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยการนัดไต่สวนคู่กรณี หรือเรียกพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งการออกไปตรวจสอบสถานที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่จำเป็นต่อการพิจารณาพิพากษาคดีอย่างครบถ้วน

การพิจารณาคดีโดยใช้ระบบไต่สวนทำให้เอกชนซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลและพยานหลักฐานในความครอบครอง และไม่มีความรู้ในข้อกฎหมาย สามารถดำเนินคดีได้อย่างเท่าเทียมกับคู่กรณีที่เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งถือเป็นหลักประกันความยุติธรรมที่คู่กรณีจะได้รับจากการดำเนินคดีในศาลปกครอง

วิธีพิจารณาคดีปกครองจะใช้หลักการฟังความสองฝ่าย กล่าวคือ ศาลปกครองจะเปิดโอกาสให้คู่กรณีชี้แจง แสดงหลักฐานประกอบข้ออ้างของตนและโต้แย้งคัดค้านการนำเสนอหรือการกล่าวอ้างตลอดจนแก้ข้อกล่าวหาของอีกฝ่ายหนึ่งเสมอ โดยผ่านการทำคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

คำให้การ

เมื่อศาลปกครองมีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้วจะส่งสำเนาคำฟ้องและสำเนายานหลักฐานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การมายื่นต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำฟ้อง หรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยผู้ถูกฟ้องคดีอาจยอมรับหรือโต้แย้งคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่เห็นว่าไม่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงด้วยการชี้แจงและแสดงเหตุผลของตน โดยศาลจะกำหนดประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องให้การหรือให้จัดส่งยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีด้วยก็ได้ แต่ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ทำคำให้การหรือส่งยานหลักฐานยื่นต่อศาลภายในเวลาที่กำหนดจะถือว่าผู้ถูกฟ้องคดียอมรับข้อเท็จจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ซึ่งศาลจะพิจารณาคดีต่อไปตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

คำคัดค้านคำให้การ

หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีส่งคำให้การแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำให้การพร้อมสำเนายานหลักฐานไปให้ผู้ฟ้องคดีเพื่อให้ทำคำคัดค้านคำให้การ โดยศาลจะกำหนดประเด็นที่ต้องชี้แจงหรือให้จัดส่งยานหลักฐานใดเพิ่มเติมด้วยก็ได้ผู้ฟ้องคดีจะต้องส่งคำคัดค้านคำให้การหรือยานหลักฐานยื่นต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำให้การ หรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่มีประเด็นใดจะคัดค้านเพิ่มเติมและไม่ต้องการที่จะทำคำคัดค้านคำให้การ ผู้ฟ้องคดีต้องทำหนังสือแจ้งให้ศาลทราบภายใน 30 วัน หรือภายในเวลาที่ศาลกำหนด ว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การและขอให้ศาลดำเนินคดีต่อไป เพราะถ้าผู้ฟ้องคดีไม่แจ้งให้ศาลทราบ ศาลอาจจะสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

คำให้การเพิ่มเติม

เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำคัดค้านคำให้การต่อศาลแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อทำคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้านคำให้การหรือภายในเวลาที่ศาลกำหนด และเมื่อศาลได้รับคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำให้การเพิ่มเติมนั้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบต่อไป

การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ ต่อศาล คู่กรณีจะยื่นด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ โดยจะถือว่าวันที่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานนั้นต่อศาล

หากคู่กรณีต้องการให้ผู้อื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ ต่อศาลแทนตน คู่กรณีต้องทำหนังสือมอบฉันทะแนบมาพร้อมด้วย

ในกรณีที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานทางโทรสารหรือทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-filing) ในวันและเวลาทำการ จะถือว่าวันนั้นเป็นวันที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐาน อย่างไรก็ตาม หากยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานในวันหยุดหรือนอกเวลาทำการ จะถือว่าวันทำการแรกที่ศาลปกครองเปิดทำการปกติเป็นวันที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานนั้น

คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูพยานหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่มีกฎหมายคุ้มครองว่าไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลเห็นว่าไม่ควรเปิดเผยเพื่อไม่ให้การดำเนินงานของรัฐเสียหาย การฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงสามารถมั่นใจได้ว่าวิธีพิจารณาคดีของศาลปกครองซึ่งใช้ระบบไต่สวนจะให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

4.3 การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

ในระหว่างที่ศาลปกครองยังไม่พิพากษาคดี คู่กรณีสามารถขอให้ศาลสั่งให้กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนซึ่งยังคงมีอยู่ และอาจจะทวีมากขึ้นหรือยากแก่การแก้ไขเยียวยาในภายหลัง

วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษามีด้วยกัน 2 กรณี คือ การขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง และการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

4.3.1 การขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง

หมายถึง การขอให้ชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง เนื่องจากการฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่ได้เป็นการขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองโดยอัตโนมัติ ดังนั้น ในระหว่างพิจารณาคดี ผู้ฟ้องคดีก็ยังคงถูกบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นอยู่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหาย ในกรณีเช่นนี้ ผู้ฟ้องคดีสามารถขอมาในคำฟ้องหรืออาจยื่นคำขอในเวลาใดๆ ก่อนศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี เพื่อให้ศาลมีคำสั่งขอลุเลาการบังคับตามผลของกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวก่อน อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงเหตุผลในคำขอให้ชัดเจนว่าต้องการจะขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใด และหากกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นยังคงมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากต่อการเยียวยาแก้ไขอย่างไร

ตัวอย่างเช่น

นายแพทย์ธันวา ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ นายแพทย์ธันวาเห็นว่าตนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ในระหว่างที่ศาลพิจารณาคดีอยู่นั้น ผลของคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตยังมีผลทำให้นายแพทย์ธันวาไม่สามารถประกอบอาชีพได้ นายแพทย์ธันวาจึงยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไว้ก่อน กรณีนี้ หากศาลเห็นว่าคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย และหากให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจะทำให้นายแพทย์ธันวาได้รับความเดือดร้อนเสียหายจนยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ทั้งการทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารราชการ ศาลจะมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ ซึ่งจะทำให้ นายแพทย์ธันวาสามารถประกอบอาชีพได้ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาของศาลปกครอง

นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีคำขอตูเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นเหตุให้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ศาลเห็นว่ามีความสมควรที่จะทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ศาลปกครองมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง โดยจะไต่สวนก่อนหรือไม่ก็ได้

4.3.2 การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หมายถึง การขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณา หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีจะยื่นคำขอได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วยเหตุอื่นที่นอกเหนือไปจากการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยสามารถยื่นคำขอได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

4.3.2.1 กรณีการขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองใดๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนก่อนการพิพากษาโดยจะยื่นมากับคำฟ้องหรือยื่นในเวลาใดก็ได้ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

ตัวอย่างเช่น

นายพีท ได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็นของขยะจำนวนมากที่บริษัท อ.อ่าง ซึ่งรับจ้างเก็บและขนขยะให้กับเทศบาลนคร ช.ช้าง นำมาพักทิ้งไว้ในที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่ว่างอันเป็นที่สาธารณประโยชน์ใกล้กับบ้านของนายพีท นายพีทจึงร้องเรียนไปยังเทศบาลแต่ไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด นายพีทจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลสั่งห้ามไม่ให้เทศบาลนคร ช.ช้าง อนุญาตบริษัท อ.อ่าง นำขยะมาพักทิ้งในที่ดินบริเวณดังกล่าวและขอให้รื้อถอนอาคารพักขยะที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต และขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยขอให้

ศาลมีคำสั่งให้เทศบาลนคร ช.ช้าง ระวังการขนขยะมาทิ้งในที่ดินบริเวณดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ซึ่งหากศาลปกครองเห็นว่ามิใช่เหตุผลสมควรและเพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้ระงับการขนขยะมาทิ้งในที่ดินดังกล่าว

4.3.2.2 กรณีขอให้คุ้มครองประโยชน์ เป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขออาจเป็นผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี หรือผู้ร้องสอดก็ได้ โดยจะยื่นคำขอในเวลาใดก็ได้ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี กรณีขอให้คุ้มครองประโยชน์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอ หรือเพื่อประโยชน์ในการบังคับตามคำพิพากษาเมื่อคดีสิ้นสุด

ตัวอย่างเช่น

หน่วยงาน ก. อนุญาตให้เอกชนสร้างสะพานลอยคนเดินข้ามเหนือทางสาธารณะ พาดผ่านเหนือซอยที่นางชม้อยและชาวบ้านอยู่อาศัย โดยไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องก่อนการพิจารณาอนุญาตซึ่งการสร้างสะพานดังกล่าวจะทำให้นางชม้อยและชาวบ้านบริเวณนั้นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นางชม้อยและชาวบ้านจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองพร้อมกับยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างและระงับการใช้สะพานลอยคนเดินข้ามไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งหากศาลเห็นว่ามิใช่เหตุจำเป็นเพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้ระงับการก่อสร้างและการใช้สะพานลอยไว้ก่อน

กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นรับพิจารณาคำขอและมีคำสั่งให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ผู้มีส่วนได้เสีย (ผู้ถูกฟ้องคดี หรือบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากผลของคำสั่งที่ศาลกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา) มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่งศาล

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับหรือยกคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณี คำสั่งดังกล่าวถือเป็นที่สุด ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีไม่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้อีก

พู่สนใจ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่างๆ

เช่น แบบฟอร์มคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม

แบบฟอร์มใบมอบอำนาจ / ใบมอบอำนาจ แบบฟอร์มคำร้อง / คำขอ ฯลฯ

ได้ที่ เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา
(กรณีที่ยื่นคำขอวิธีการชั่วคราวฯ มาในคำฟ้องด้วย)

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายแพทย์ ธันวา ซอบรักษา ในฐานะ
ที่เป็นผู้ฟ้องคดี เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500
อายุ 58 ปี ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4 ถนนราษฎรอุทิศ
ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์
รหัสไปรษณีย์ 55555 โทรศัพท์ 0 4389 9000

ชื่อและที่อยู่
ผู้ถูกฟ้องคดี

มีความประสงค์ขอฟ้องแพทยสภา อยู่ที่
เลขที่ 10 หมู่ที่ 2 ถนนประดิษฐ์ ตำบลหนึ่งสอง
อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์

การกระทำอัน
เป็นเหตุแห่งการ
ฟ้องคดีพร้อมทั้ง
พฤติการณ์และ
ข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนจาก
การที่ถูกแพทยสภามีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นเวลา 3 เดือน
โดยคณะกรรมการแพทยสภาได้พิจารณา
เรื่องที่น่างสาวพัตชามีหนังสือร้องเรียน
เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
ของข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาล
และเป็นผู้รักษานางสาวพัตชามีการรักษา
ติดต่อกันเป็นเวลานานและบ่อยครั้งมากเกิน
ความจำเป็น โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย

และความสิ้นเปลืองของผู้ป่วย จึงมีคำสั่ง
ลงโทษข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าตนเองไม่มี
ความผิดและแพทยสภากระทำการโดยไม่มี
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
และไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง
เพื่อโปรดพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง
ให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งทุเลา
การบังคับตามคำสั่งไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมี
คำพิพากษา ซึ่งหากให้คำสั่งทางปกครอง
ดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความ
เสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขภายหลัง
เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวจะทำให้เกิดผลกระทบ
ต่อการรักษาผู้ป่วยรายอื่น ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจใด
ที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีทุเลาการบังคับตามคำสั่ง
ทางปกครองดังกล่าวได้ จึงได้มาขอबारมีศาล
เป็นที่พึ่ง

คำขอว่าประสงค์
จะให้ศาลสั่งหรือ
พิพากษาอย่างไร
และคำขอให้ศาล
มีคำสั่งทุเลาการ
บังคับตามคำสั่งฯ

ขอให้ศาลโปรดพิจารณาพิพากษาหรือ
มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแพทยสภาดังกล่าว
และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตาม
คำสั่งแพทยสภาไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมี
คำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

นายแพทย์ ธีรนา ชอการรักษา

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (กรณีที่ยื่นคำขอวิธีการชั่วคราวฯ หลังจากยื่นคำฟ้อง และอยู่ระหว่างรอการพิพากษาของศาล)

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายพิท พิงพา ในฐานะที่เป็น
ผู้ฟ้องคดี เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500
อายุ 58 ปี อาชีพค้าขาย อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4
ถนนราษฎรอุทิศ ตำบล ช.ช้าง อำเภอ ช.ช้าง
จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 55555
โทรศัพท์ 0 5333 2222 ขอยื่นคำขอให้ศาล
มีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว
มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

การกระทำอันเป็น
เหตุแห่งการขอ
พร้อมทั้งพฤติการณ์
และข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อน
จากกลิ่นเหม็นของขยะจำนวนมาก
ที่บริษัท อ.อ่าง ซึ่งเป็นผู้รับจ้างเทศบาลนคร
ช.ช้าง นำมาพักทิ้งไว้ในที่ดินซึ่งเป็น
พื้นที่ว่างใกล้กับบ้านของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าได้ร้องเรียนไปยังเทศบาลแล้ว
แต่ไม่ได้รับการแก้ไข ข้าพเจ้าจึงนำคดี
มายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง และขอให้
ศาลมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวระงับ
การขนขยะมาทิ้งในที่ดินบริเวณดังกล่าว

ไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา เนื่องจาก
ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล
ข้าพเจ้ายังคงได้รับความเดือดร้อน
จากกลิ่นเหม็นของขยะ ทั้งการกระทำ
ดังกล่าวยังก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ
ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของข้าพเจ้า
และประชาชนบริเวณโดยรอบเป็นอันมาก

คำขอว่าประสงค์
จะให้ศาลมีคำสั่ง
บรรเทาทุกข์
ชั่วคราวอย่างไร

ขอให้ศาลโปรดมีคำสั่งกำหนด
มาตรการบรรเทาทุกข์โดยมีคำสั่ง
ให้ เทศบาลนคร ช.ช้าง ระงับการขนขยะ
มาทิ้งในบริเวณที่ดินดังกล่าวไว้เป็นการ
ชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ

นายพีท พึ่งพา

4.4 การนั่งพิจารณาคดี

ในคดีหนึ่งๆ ของศาลปกครองจะต้องมีการนั่งพิจารณาคดีอย่างน้อยหนึ่งครั้งเพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะพิจารณาพิพากษา โดยศาลจะแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกพร้อมทั้งส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน และหากคู่กรณีประสงค์จะยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ รวมทั้งพยานหลักฐานประกอบคำแถลงดังกล่าว คู่กรณีต้องยื่นต่อศาลก่อนวันนั่งพิจารณาคดีหรืออย่างช้าที่สุดในระหว่างการนั่งพิจารณาคดี

คำแถลงเป็นหนังสือของคู่กรณีจะยกข้อเท็จจริงที่ไม่เคยยกขึ้นมาอ้างไว้ไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสำคัญในคดีที่คู่กรณีสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่อาจเสนอต่อศาลได้ก่อนหน้านั้น แต่ศาลจะรับฟังและนำข้อเท็จจริงดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณาคดีได้ก็ต่อเมื่อได้เปิดโอกาสให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแสดงพยานหลักฐานเพื่อยืนยันหรือหักล้างแล้วเท่านั้น

ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลจะสรุปข้อเท็จจริงและประเด็นของคดี แล้วจะให้คู่กรณีแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือที่ได้ยื่นไว้ก็ได้ จากนั้นตุลาการผู้แถลงคดีจะเสนอคำแถลงการณ์ซึ่งเป็นความเห็นของตนต่อองค์คณะ จากนั้นองค์คณะจะปรึกษากันเพื่อพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีนั้นๆ โดยศาลจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาในวันนั้นหรือวันอื่นก็ได้

4.5 การพิพากษาคดี

เมื่อศาลปกครองได้ทำคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จแล้ว ศาลจะแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี โดยวันที่ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถือว่าเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้น แต่ถ้าคู่กรณีไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ศาลก็จะงดการอ่านแล้วบันทึกไว้วันที่ศาลบันทึกถือเป็นวันที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นแล้ว ซึ่งประชาชนที่สนใจสามารถขอตรวจดูหรือขอสำเนา คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นได้ โดยสำนักงานศาลปกครอง จะเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีของศาลปกครองรวมถึงความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีปกครองต่อสาธารณะ

อย่างไรก็ตาม หากคู่กรณีไม่พอใจคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นสามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยยื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว หรือส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ของถึงสำนักงานศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่หากคู่กรณีไม่ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คดีจะถึงที่สุดไม่สามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือฟ้องเป็นคดีใหม่ได้ และคู่กรณีต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

มาตรา 75 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

มาตรา 75 ในกรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้นอาจมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) ศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(2) คู่กรณีที่แท้จริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(3) มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม

(4) คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใด และต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกไม่ทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาคดีครั้งที่แล้วมาโดยมิใช่ความผิดของผู้นั้น

การยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาด

4.6 การอุทธรณ์คำพิพากษา

หากคู่กรณีไม่พอใจคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นสามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยยื่นคำอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยยื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว หรือส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ของถึงสำนักงานศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น โดยจะต้องระบุรายละเอียด ดังนี้

- (1) ชื่อผู้อุทธรณ์
- (2) ผู้ถูกอุทธรณ์
- (3) ข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
- (4) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (5) ลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่จะยกขึ้นอ้างในการยื่นอุทธรณ์จะต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้ว โดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น อย่างไรก็ตาม ถ้าปัญหาข้อใดเป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ผู้อุทธรณ์จะยกปัญหาข้อนั้นขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ก็ได้

หากคู่กรณีไม่ยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง คดีจะถึงที่สุดไม่สามารถอุทธรณ์

ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือฟ้องเป็นคดีใหม่ได้ และคู่กรณีต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แต่ในกรณีที่ยื่นอุทธรณ์แล้วและศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดอุทธรณ์นั้น คดีจะถึงที่สุดเช่นกันและไม่สามารถอุทธรณ์ได้อีก

กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ ผู้อุทธรณ์สามารถยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกระทบจากผลแห่งคดีนั้น สามารถยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งใหม่ได้แต่ต้องยื่นคำขอภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ แต่ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาด และการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่จะทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกไม่ทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาคดีครั้งที่แล้วมาโดยมิใช่ความผิดของผู้นั้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(1) ศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(2) คู่กรณีที่แท้จริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี หรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(3) มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม

(4) คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

มาตรา 73 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

มาตรา 73 การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด

คำพิพากษาหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงคำสั่งเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด

ในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคำอุทธรณ์ใดมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจะสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาก็ได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นที่สุด

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

ข้อ 104 เมื่อได้รับคำอุทธรณ์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลให้อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นส่งคำอุทธรณ์นั้นให้องค์คณะดำเนินการต่อไป

ให้ตุลาการหัวหน้าคณะแต่งตั้งตุลาการในองค์คณะคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวน แล้วให้ตุลาการเจ้าของสำนวนตรวจคำอุทธรณ์ ถ้าเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ก็ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ 106 ถ้าเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้อุทธรณ์อาจแก้ไขได้ หรือผู้อุทธรณ์ชำระค่าธรรมเนียมศาลไม่ครบถ้วน ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขหรือชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าไม่มีการแก้ไขหรือชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนนั้นเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้หรือเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบนี้ ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนเสนอองค์คณะสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าว

ข้อ 106 ในกรณีที่ตุลาการเจ้าของสำนวนในศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นเป็นคำอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ให้เสนอองค์คณะมีคำสั่งรับอุทธรณ์ แล้วเสนออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นเพื่อส่งคำอุทธรณ์นั้นให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาต่อไป

ในการพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์นี้

ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ไม่รับอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วน และเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ หรือเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นผิดระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ยืนตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกต้อง ไม่ว่าจะด้วยเหตุเดียวกันหรือเหตุอื่น

กลับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นไม่ถูกต้อง

แก้คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกบางส่วนและผิดบางส่วน โดยจะพิพากษาหรือมีคำสั่งยืนบางส่วนกลับบางส่วน และพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ในส่วนที่กลับนั้น

อำนาจในการพิจารณาคำอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลปกครองสูงสุดให้รวมถึง

(1) เมื่อคดีปรากฏเหตุที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่งและศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ามีเหตุอันสมควร ให้มีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ ในกรณีเช่นนี้

ศาลปกครองชั้นต้นอาจประกอบด้วยตุลาการศาลปกครองอื่นนอกจากที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งมาแล้ว และคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่นี้อาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีเป็นอย่างอื่นนอกจากคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถูกยกได้

(2) เมื่อคดีปรากฏเหตุที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือมีเหตุที่ศาลได้ปฏิเสธการไต่สวนพยานตามที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอ และศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ามีความสมควร ให้มีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น แล้วกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นซึ่งประกอบด้วยตุลาการศาลปกครององค์คณะเดิมหรือตุลาการศาลปกครองอื่น หรือศาลปกครองชั้นต้นอื่นใดตามที่เห็นสมควรพิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนและพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่

(3) เมื่อคดีปรากฏเหตุว่าข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมาไม่พอแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดีและศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ามีความสมควรให้มีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น แล้วกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นซึ่งประกอบด้วยตุลาการศาลปกครององค์คณะเดิมหรือตุลาการศาลปกครองอื่นพิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยดำเนินการตามคำชี้ขาดของศาลปกครองสูงสุด แล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งไปตามรูปคดี

ในคดีทั้งปวงที่ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อนี้ ให้ผู้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่เช่นว่านั้นได้ (ข้อ 112 ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2543)

4.7 การบังคับคดีปกครอง

ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

(2) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) สั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่นๆ ไปด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(4) สั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีการฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงความเป็นอยู่ของสิทธิหรือหน้าที่นั้น

(5) สั่งให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในการมีคำสั่งบังคับตามวรรคหนึ่ง (1) ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎให้มีการประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้การประกาศดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้น (มาตรา 72 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542)

4.7.1 การบังคับคดีปกครองกรณีคดีถึงที่สุด

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วและมีคำสั่งบังคับให้ต้องปฏิบัติ จะมีการดำเนินการบังคับคดีปกครองตามลักษณะของคำสั่งที่กำหนดไว้ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

4.7.1.1 การบังคับคดีโดยไม่ต้องออกหมายบังคับคดี

เป็นกรณีที่สำนักบังคับคดีปกครองหรือหน่วยบังคับคดีปกครองในสำนักงานศาลปกครองภูมิภาค จะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งหรือตามอำนาจหน้าที่ โดยคู่กรณีในคดีไม่ว่าจะเป็นฝ่ายชนะคดีหรือแพ้คดีก็ตามไม่ต้องยื่นคำร้องขอแต่อย่างใด ขณะเดียวกันคู่กรณีมีหน้าที่ให้ความร่วมมือโดยชี้แจง ให้ข้อมูล/ข้อเท็จจริง ติดตามตรวจสอบ ยืนยัน รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่ง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว อันได้แก่การบังคับคดีในเรื่องต่อไปนี้

1) ศาลมีคำสั่งบังคับให้เพิกถอนกฎ เพิกถอนคำสั่ง
สั่งห้ามกระทำการทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (1)

2) ศาลมีคำสั่งบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครอง
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาล
กำหนดตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (2)

3) ศาลมีคำสั่งบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงิน
หรือให้ส่งมอบทรัพย์สิน หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ
ตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (3)

4) ศาลมีคำสั่งบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (4)

4.7.1.2 การบังคับคดีโดยการออกหมายบังคับคดี
ตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี เป็นการบังคับคดีลักษณะเช่นเดียวกับการ
การบังคับคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะต้องยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการ
ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี และยื่นคำร้อง
ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อดำเนินการยึดทรัพย์สิน หรืออายัด
สิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่
การบังคับคดีในเรื่องต่อไปนี้

1) ศาลมีคำสั่งบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาใช้เงิน
หรือให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง หรือให้กระทำการหรือ
งดเว้นกระทำการโดยให้ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือ

ทรัพย์ที่ครอบครอง (ขับไล่) ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือถอนสิ่งปลูกสร้าง ไม้ยืนต้น ไม้ล้มลุก หรืออัญชาติ หรือขนย้ายทรัพย์ลีนออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์ที่ครอบครอง (เรือถอน) ตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (3)

2) ศาลมีคำสั่งบังคับให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำ อย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (5)

4.7.2 การบังคับคดีปกครองโดยไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุด

เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาและมีคำบังคับให้ต้องปฏิบัติ หากคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายอุทธรณ์คำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้นนั้นจะมีผลทำให้คดียังไม่ถึงที่สุด มิอาจ ดำเนินการบังคับคดีได้ต้องรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายจัดตั้งศาลปกครองได้ให้สิทธิแก่คู่กรณีฝ่ายชนะคดี ในศาลปกครองชั้นต้นอาจยื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้นหรือ ศาลปกครองสูงสุดให้มีการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองชั้นต้น ได้โดยไม่ต้องรอจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ในกรณีต่อไปนี้

4.7.2.1 คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำบังคับห้ามการกระทำ ทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (1)

4.7.2.2 คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำบังคับให้หัวหน้า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ ภายในเวลาที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (2)

4.7.2.3 คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำบังคับตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (3) (4) (5) และคู่กรณีที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับดังกล่าว มิได้อุทธรณ์คำพิพากษา

ทั้งนี้ ให้จัดทำคำขอพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลอันสมควรที่ขอให้ มีการปฏิบัติตามคำบังคับไว้ในคำขอนั้นด้วย และยื่นคำขอภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์

เมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้บังคับคดีก่อนคดีถึงที่สุดได้ ศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาและคำบังคับนั้นจะเป็นศาล ที่ดำเนินการบังคับคดีต่อไป โดยกระบวนการบังคับคดีปกครอง ดังกล่าวจะดำเนินการตามลักษณะของคำบังคับที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับคดีที่ถึงที่สุดแล้ว

4.8 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลปกครอง

นอกจากการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้ว คู่กรณีสามารถเลือกใช้ “วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลปกครอง” เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการระงับข้อพิพาท โดยสามารถดำเนินการได้ในคดีประเภทต่าง ๆ ได้แก่

- คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

- คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และ

- คดีพิพาทอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

อย่างไรก็ตาม มีข้อพิพาทบางลักษณะที่กฎหมายห้ามมิให้ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลปกครอง ได้แก่

- ข้อพิพาทที่เป็นการฝ่าฝืนหรือต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย

- ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

- ข้อพิพาทที่มีผลกระทบต่อสถานะของบุคคลหรือมีผลกระทบในทางเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ

- ข้อพิพาทที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อการบังคับใช้กฎหมาย
- ข้อพิพาทที่อยู่นอกเหนือสิทธิ อำนาจหน้าที่ หรือความสามารถของคู่กรณี
- ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท
- ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่กฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด
- ข้อพิพาทที่มีลักษณะอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

คู่กรณีที่ต้องการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสามารถยื่นคำขอต่อศาลได้นับตั้งแต่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองจนถึงวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยส่งคำขอมาทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ทางโทรสาร หรือมายื่นด้วยตนเองที่ศาลปกครองก็ได้เช่นกัน สำหรับคู่กรณีที่ใช้วิธีพิจารณาคดีทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์สามารถยื่นคำขอผ่านทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ โดยเมื่อเข้าสู่ระบบแล้วคลิกเลือกศาลปกครองที่มีคดีพิพาท และต้องการยื่นคำขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จากนั้น คลิกเลือกที่ **ยื่นคำร้อง/คำขอ** และเลือก **ยื่นคำขออื่นๆ** และกรอกรายละเอียดตามขั้นตอนในระบบงาน

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจะดำเนินการอย่างเรียบง่าย รวดเร็ว และถูกต้องตามกฎหมาย ด้วยความสมัครใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และโดยศาลเห็นสมควร ซึ่งจะดำเนินการภายในระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันไกล่เกลี่ยข้อพิพาทครั้งแรก และเมื่อการไกล่เกลี่ย

ข้อพิพาทสำเร็จ ผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจะมีผลบังคับได้จริงตามกฎหมาย โดยคู่กรณีที่เข้าร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจะร่วมกันทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ และศาลปกครองจะมีคำพิพากษาให้เป็นไปตามนั้น สำหรับกรณีที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสำเร็จบางส่วน ศาลจะนำบันทึกข้อตกลงนั้นมารวมพิพากษาไปพร้อมกับการมีคำพิพากษาในประเด็นที่ยังพิพาทกัน

คำพิพากษาตามยอม โดยหลักไม่อาจอุทธรณ์ได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายกำหนด

คำพิพากษาตามยอม คือ คำพิพากษาที่จัดทำขึ้นโดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมตามข้อตกลงในชั้นไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยข้อตกลงนั้นไม่ขัดต่อหลักความชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครอง

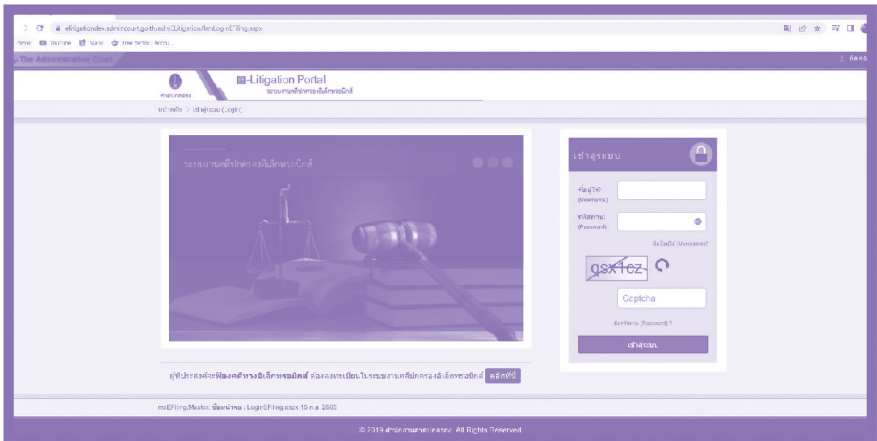
5

ระบบงานคดีปกครอง
อิเล็กทรอนิกส์

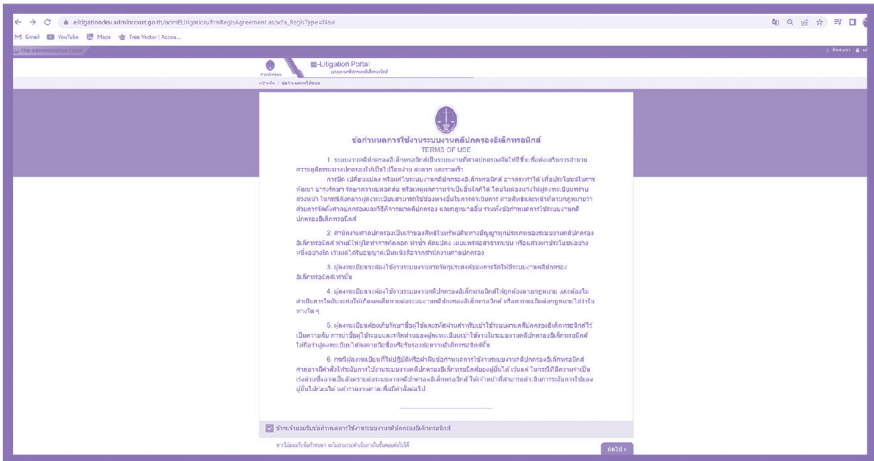
การยื่นคำฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์

5.1 การยื่นคำฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์

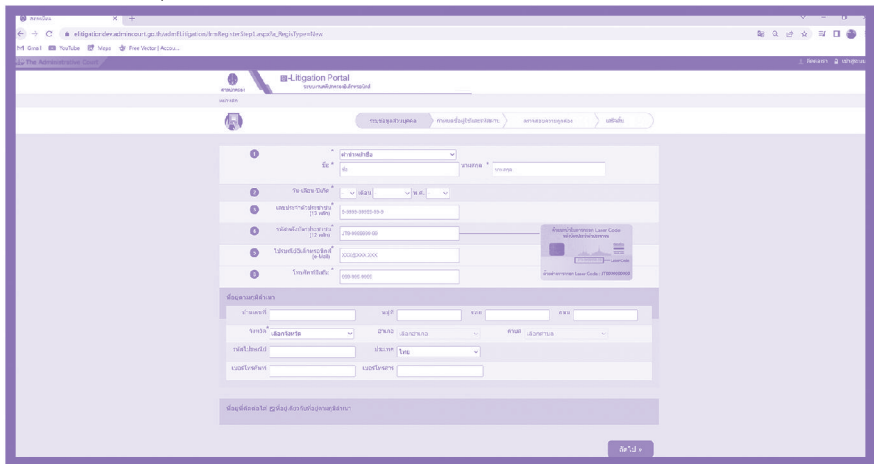
ผู้ประสงค์จะยื่นคำฟ้องทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ สามารถเข้าระบบได้ทาง <https://elitigation.admincourt.go.th> หรือเข้าทาง เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th คลิกที่ ยื่นฟ้องคดีปกครองออนไลน์ โดยจะต้องลงทะเบียนในการใช้งานครั้งแรก โดยเมื่อเข้าสู่หน้าจอแล้วให้คลิกที่ปุ่ม **เข้าสู่ระบบ** จากนั้นจะปรากฏหน้าจอตามภาพ

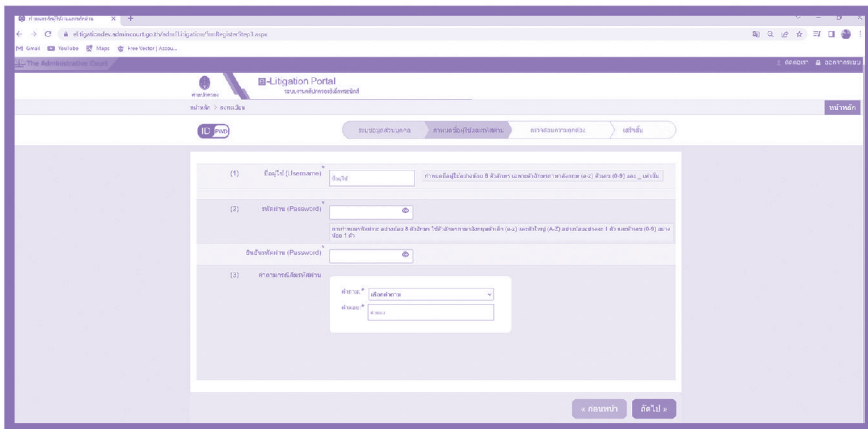
คลิกที่ปุ่ม **คลิกที่นี่**

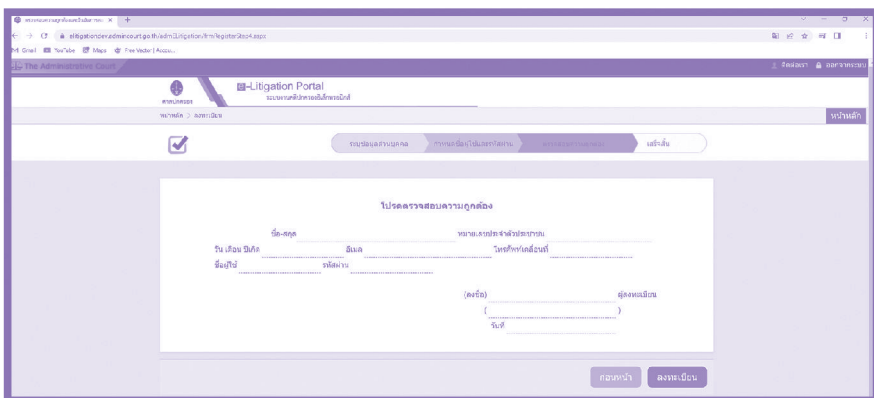
จากนั้น เมื่อผู้ใช้งานอ่านข้อกำหนดการใช้งานระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์เข้าใจแล้ว คลิกที่ช่องยอมรับข้อกำหนดการใช้งานระบบ และคลิกที่ปุ่ม **ถัดไป**

กรอกรายละเอียดซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะต้องกรอกข้อมูลในช่องที่มีเครื่องหมายดอกจันให้ครบถ้วน ควรระบุ อีเมล (e-Mail) ให้ถูกต้องและเป็นอีเมลที่ใช้งานเป็นประจำ เนื่องจากศาลจะติดต่อผู้ใช้งานผ่านทางอีเมลนี้ เมื่อกรอกข้อมูลครบถ้วนแล้วให้คลิกปุ่ม **ถัดไป**

กรอก username และ password แล้วคลิกปุ่ม **ถัดไป**

ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ถ้าต้องการแก้ไขข้อมูลคลิกที่ปุ่ม **ก่อนหน้า** แต่ถ้าไม่มีแก้ไขคลิกปุ่ม **ลงทะเบียน** ระบบจะส่ง OTP ทางอีเมลที่ได้แจ้งไว้ตอนกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียน เมื่อกรอก OTP เสร็จแล้วให้คลิกที่ปุ่ม **ตกลง** ระบบจะแจ้งยืนยันการลงทะเบียนทางอีเมลของผู้ใช้งาน ซึ่งจะถือว่าผู้ใช้งานได้ลงทะเบียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว และสามารถเข้าสู่ระบบเพื่อยืนยันฟ้องคดีปกครองได้ทันที

ขั้นตอนการยื่นคำฟ้อง

ทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์

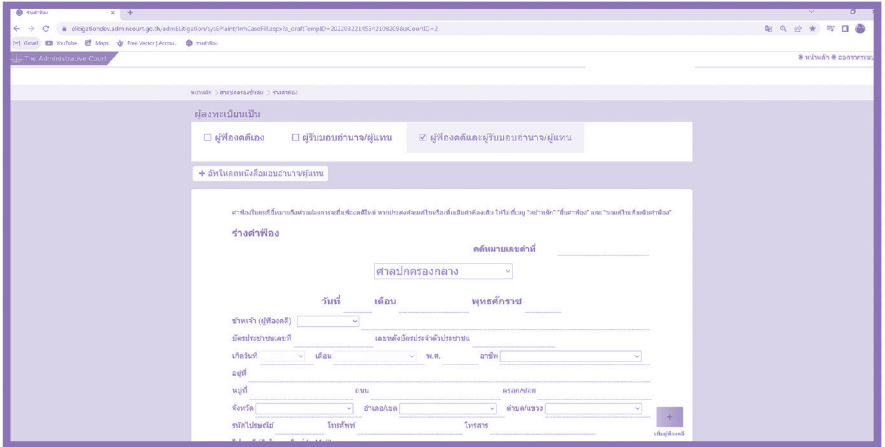
เมื่อเข้าสู่หน้าจอ <https://elitigation.admincourt.go.th> แล้วคลิกที่ปุ่ม **เข้าสู่ระบบ** จากนั้นกรอก **Username** และ **Password** และกรอก **Captcha** คลิกที่ปุ่ม **เข้าสู่ระบบ** จะปรากฏหน้าจอตามภาพ

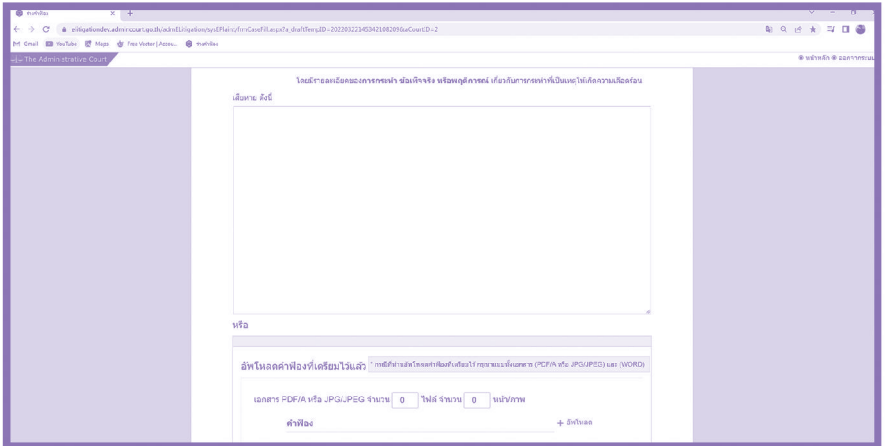
คลิกเลือก **ศาลปกครองชั้นต้น** ยกเว้น เป็นคดีที่ต้องฟ้องกับ ศาลปกครองสูงสุดโดยตรง ให้คลิกเลือก **ศาลปกครองสูงสุด**

คลิกเลือก **ยื่นคำฟ้อง > ยื่นคำฟ้องใหม่**

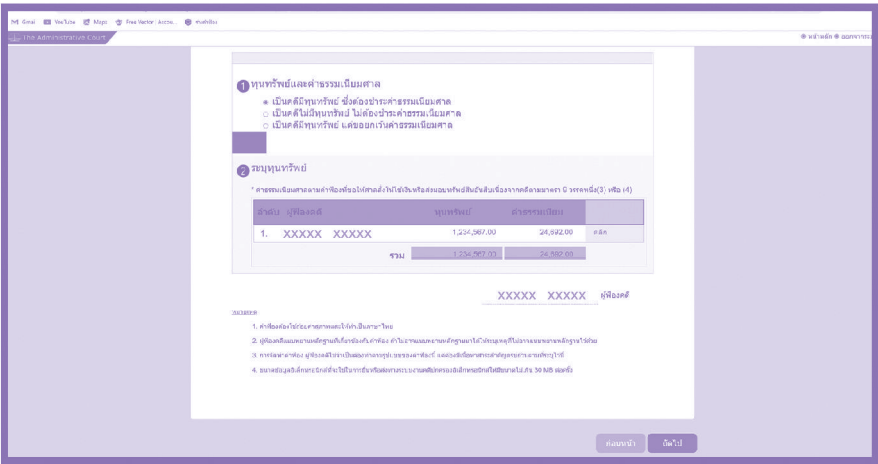

คลิกเลือกว่าต้องการฟ้องในฐานะอะไร ถ้าฟ้องคดีเองให้คลิกเลือกผู้ฟ้องคดีเอง จากนั้นหน้าจอจะปรากฏหน้าที่เป็นร่างคำฟ้องซึ่งมีข้อมูลของผู้ฟ้องคดีที่เคยกรอกไว้ตอนลงทะเบียน จากนั้นให้กรอกข้อมูลของผู้ถูกฟ้องคดี กรณีที่มีผู้ถูกฟ้องคดีหลายคนให้คลิกที่ปุ่ม **เพิ่มผู้ถูกฟ้องคดี** ที่อยู่ทางด้านขวามือ

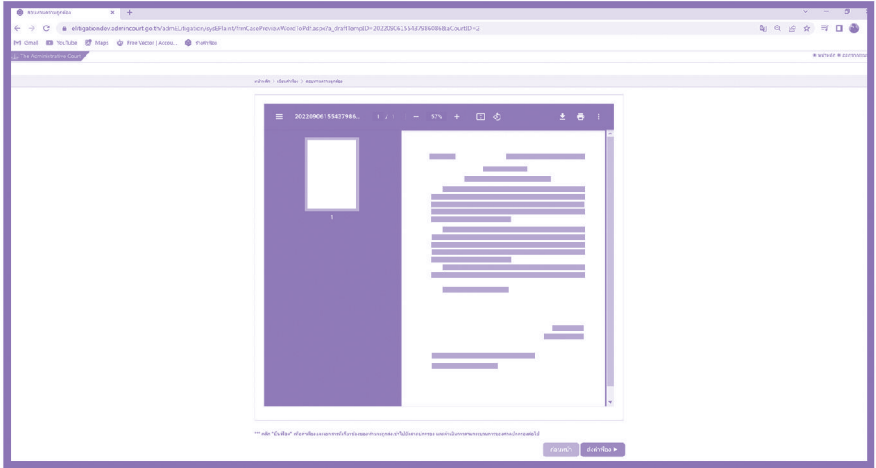
ระบุรายละเอียดการกระทำและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุให้ต้องมาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และคำขอว่าต้องการให้ศาลมีคำพิพากษาหรือสั่งอย่างไร

กรณีที่ผู้ใช้งานได้จัดเตรียมร่างคำฟ้องไว้แล้ว สามารถอัปโหลด (upload) ไฟล์คำฟ้องได้เลย โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีและคำขอของผู้ฟ้องคดี และหากมีเอกสารหลักฐานประกอบคำฟ้องก็สามารถอัปโหลดไปได้พร้อมกัน โดยต้องอัปโหลดในรูปแบบ PDF/A หรือ JPEG และรูปแบบ WORD (ผู้ใช้งานต้องอัปโหลดให้ครบทั้ง 2 รูปแบบ) ขนาดไฟล์รวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน 30 เมกะไบต์ (MB)

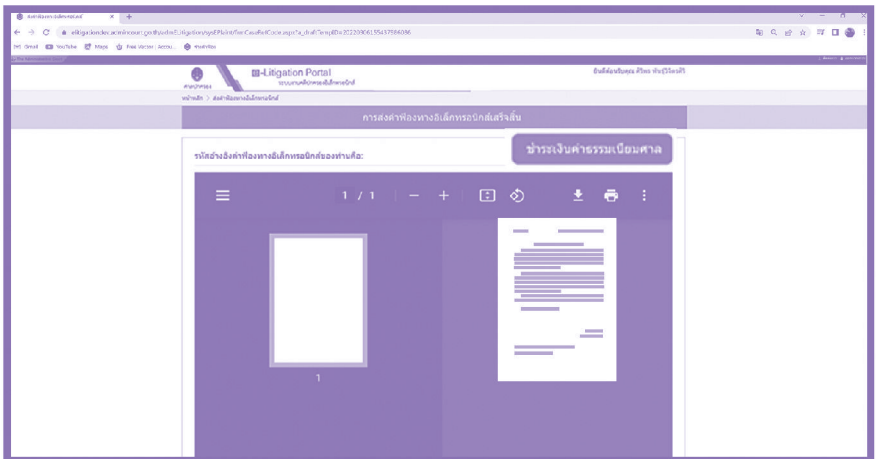

หากเป็นคดีที่ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลโดยคลิกเลือก **เป็นคดีมีทุนทรัพย์** ซึ่งต้องชำระค่าธรรมเนียมศาล พร้อมทั้งกรอกจำนวนทุนทรัพย์ที่ต้องการให้ชดใช้ ระบบจะคำนวณค่าธรรมเนียมศาลให้อัตโนมัติ แต่ถ้าต้องการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้คลิกเลือก **เป็นคดีมีทุนทรัพย์ แต่ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล** หากเป็นคดีที่ไม่ได้ฟ้องเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินให้คลิกเลือก **เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์** ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลเสร็จเรียบร้อยแล้ว คลิกที่ปุ่ม **ถัดไป**

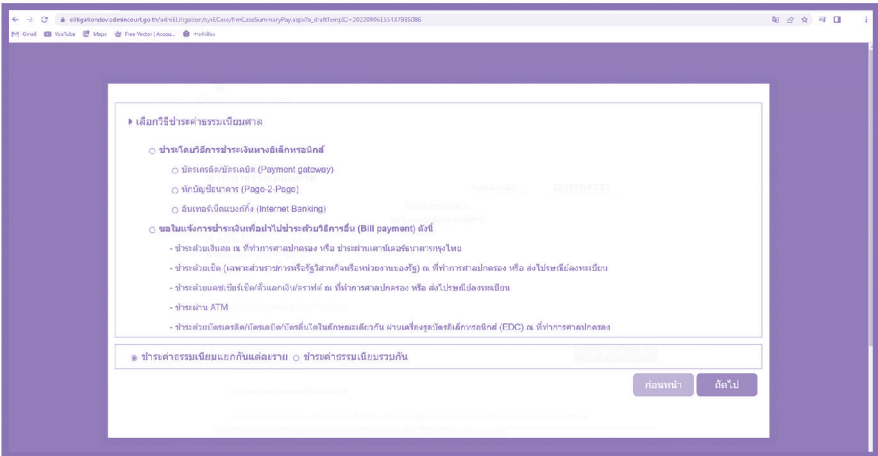
เมื่อตรวจสอบร่างคำฟ้องแล้ว หากมีข้อแก้ไข คลิกที่ปุ่ม **ก่อนหน้า** แต่หากไม่มีข้อแก้ไข คลิกที่ **ส่งคำฟ้อง** จากนั้นจะได้รับรหัสอ้างอิงผ่านทางอีเมลเพื่อใช้เป็นหลักฐานการยื่นคำฟ้องและติดตามคำฟ้องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหมายเลขคดีดำ

คดีที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมศาล สามารถเลือกที่ปุ่ม **ชำระเงินค่าธรรมเนียมศาล** ซึ่งอยู่ทางด้านขวามือเพื่อเลือกวิธีการชำระเงิน

5.2 การชำระค่าธรรมเนียมศาลทางอิเล็กทรอนิกส์

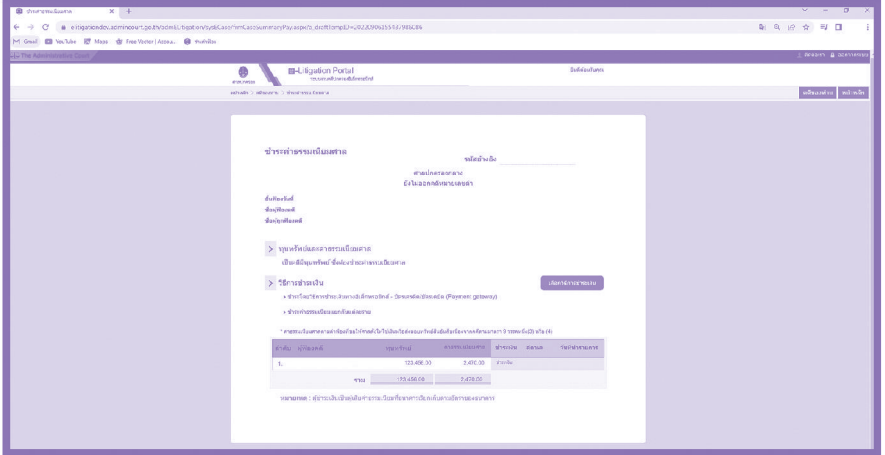
กรณีที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมศาลหลังส่งคำฟ้องเรียบร้อยแล้วคลิกที่ปุ่มชำระค่าธรรมเนียมศาล และเลือกวิธีการชำระเงินแล้ว จะปรากฏหน้าจอตามภาพ

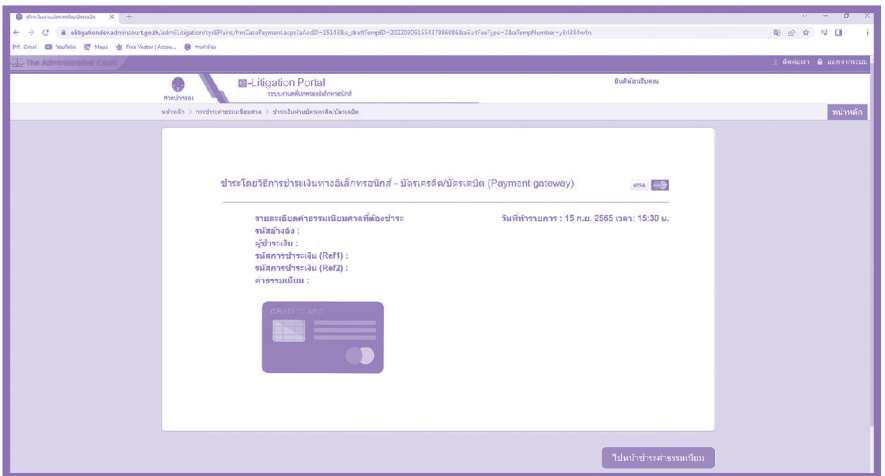
คลิกเลือกวิธีที่ต้องการชำระค่าธรรมเนียมศาลโดยจะมีการชำระเงิน 2 วิธี คือ

- ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Payment ซึ่งมีทั้งหมด 3 ช่องทาง ได้แก่ การชำระผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิต หักบัญชีธนาคาร และชำระผ่านทางอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง
- ชำระโดยนำใบแจ้งการชำระเงินไปชำระด้วยวิธีการอื่น หรือ Bill payment ได้แก่ การชำระด้วยเงินสด เช็ค แคชเชียร์เช็ค ตั๋วแลกเงิน ดราฟต์ บัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือชำระผ่าน ATM

ให้เลือกชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และเลือกช่องทางที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะดำเนินการชำระเงิน

เมื่อคลิกเลือกวิธีชำระค่าธรรมเนียมศาลเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องแล้วคลิก **ชำระเงิน**

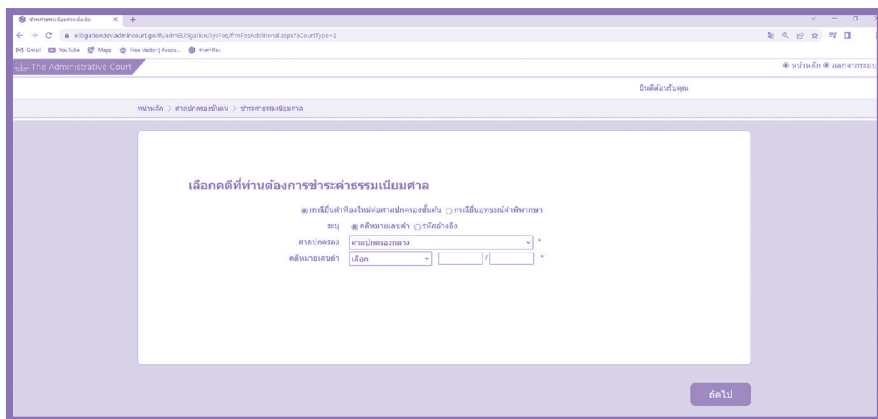

ตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง แล้วคลิก **ไปหน้าชำระค่าธรรมเนียม** แล้วทำตามขั้นตอนการชำระเงินที่แนะนำไว้ในระบบ

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลในภายหลัง เมื่อเข้าสู่ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้เลือกศาลที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องไว้ และต้องการชำระค่าธรรมเนียมศาล

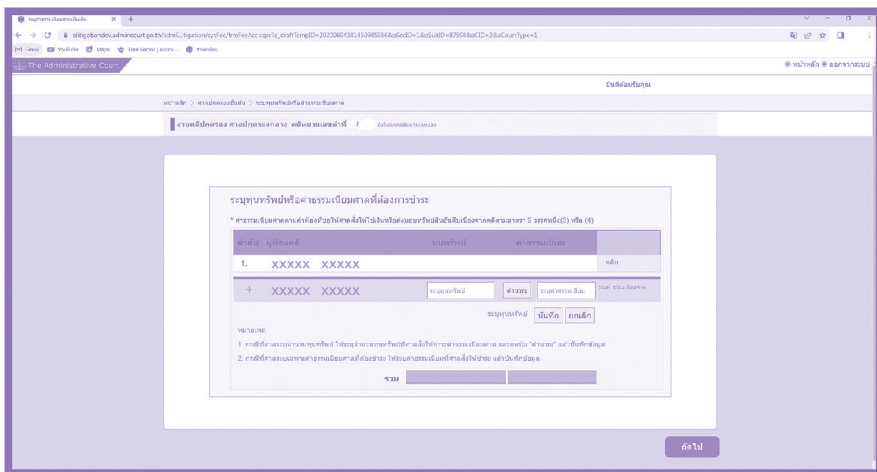
เลือกการดำเนินการเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมศาล > ชำระค่าธรรมเนียมศาล

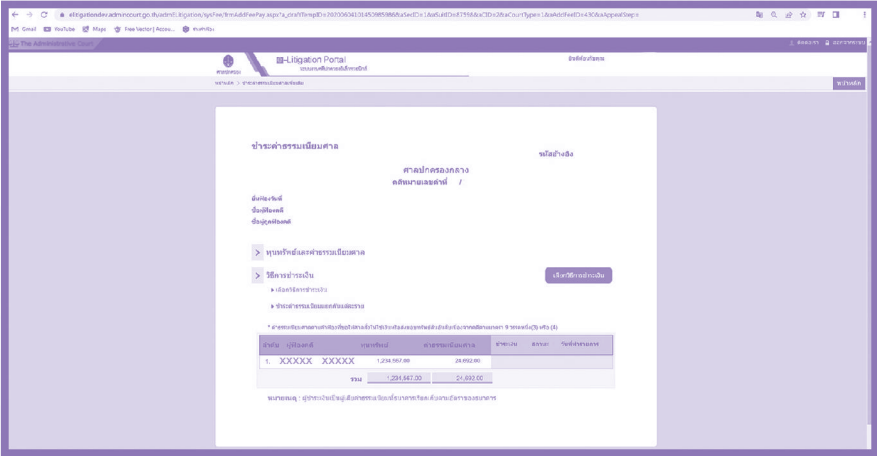
กรอกรหัสอ้างอิง หรือหมายเลขคดีดำ

หากมีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองหลายคดี สามารถคลิกเลือกที่ปุ่ม **คดีของท่าน** ซึ่งอยู่มุมขวาบนก็ได้เช่นกัน

กรอกค่าธรรมเนียมศาลที่ต้องการชำระ หรือกรอกจำนวนทุนทรัพย์ เพื่อให้ระบบคำนวณค่าธรรมเนียมศาลให้

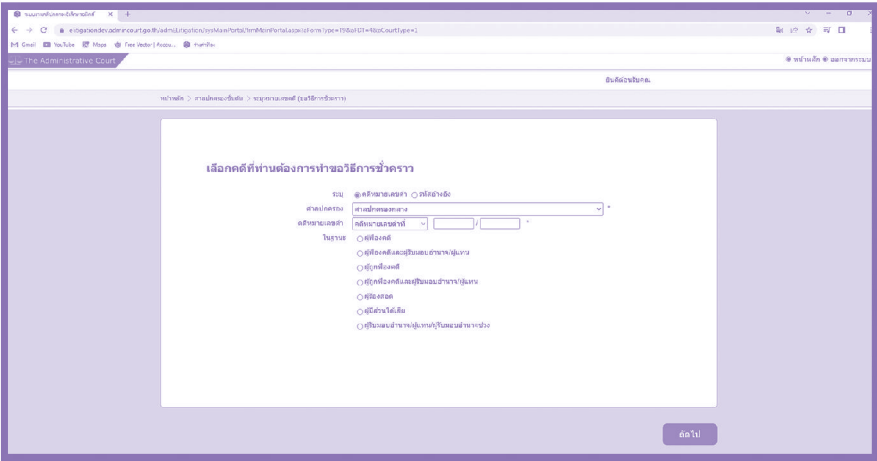
จากนั้น **เลือกวิธีชำระเงิน** และทำตามขั้นตอนที่ระบบแนะนำ

5.3 การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาทางอิเล็กทรอนิกส์

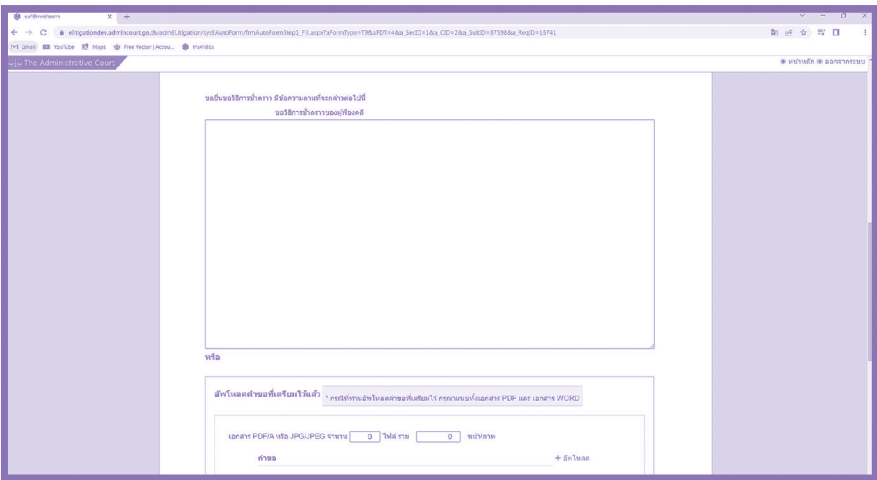
กรณีที่ผู้ฟ้องคดีต้องการขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา และไม่ได้เขียนคำขอมาในคำฟ้อง หรือคู่กรณีต้องการยื่นคำขอในภายหลังจากที่มีการยื่นฟ้องคดีแล้วผ่านทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ โดยหลังจากลงทะเบียนและเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้วจะปรากฏรายละเอียดตามภาพ

คลิกเลือก **ยื่นคำร้อง/คำขอ** และเลือก **ขอวิธีการชั่วคราว**

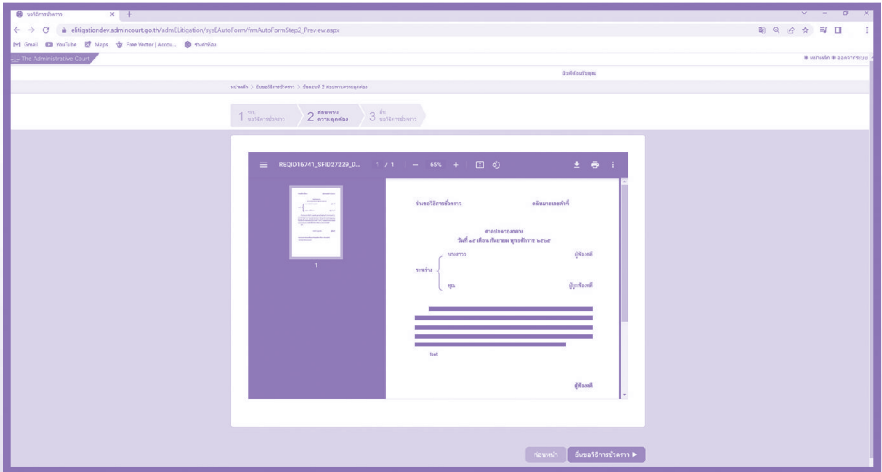

คลิกเลือก **ศาลปกครอง** และ **กรอกรายละเอียดคดีดำ** และคลิกเลือก **ฐานะของผู้ยื่นคำขอวีซ่าชั่วคราว** และคลิกปุ่ม **ถัดไป**

กรอกรายละเอียดคำขอที่ต้องการให้ศาลกำหนดวีซ่าชั่วคราวก่อนการพิพากษา

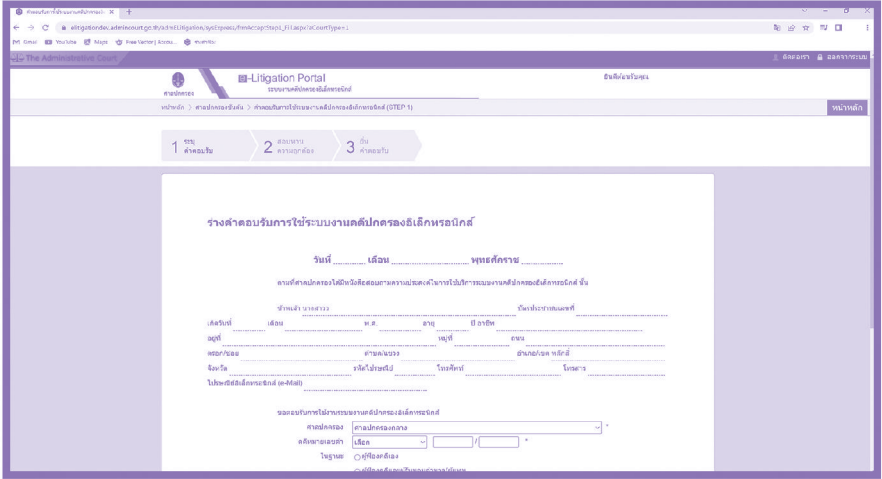
ตรวจสอบรายละเอียดของร่างคำขอวิธีการชั่วคราว หากถูกต้องคลิก **ยื่นคำขอวิธีการชั่วคราว** แต่หากต้องการแก้ไขคลิก **ก่อนหน้า** เมื่อยื่นคำขอเสร็จเรียบร้อยแล้วระบบจะแจ้งยืนยันคำตอบรับผ่านทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้

5.4 การยื่นคำคู่ความทางอิเล็กทรอนิกส์

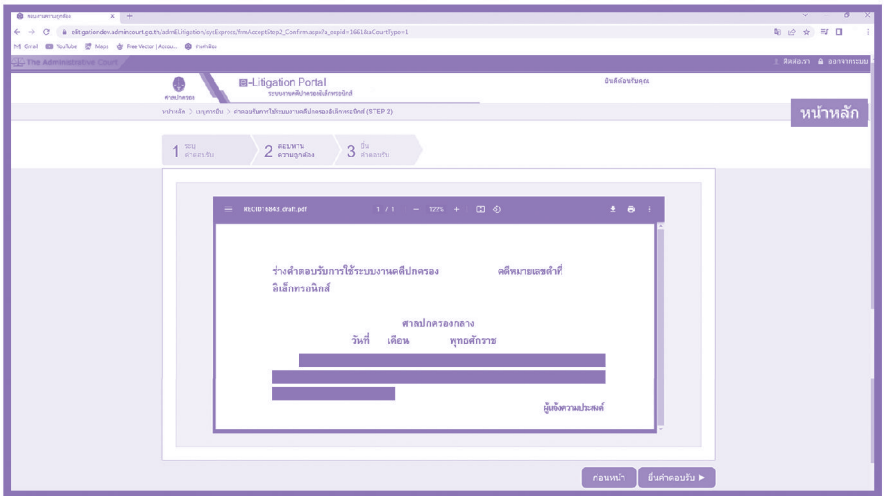
ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานศาลปกครองจะมีหนังสือสอบถามความประสงค์ของผู้ถูกฟ้องคดีว่าประสงค์จะยื่นคำให้การทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์เช่นกันหรือไม่ หากประสงค์จะใช้งานให้ผู้ถูกฟ้องคดีลงทะเบียนและเข้าสู่ระบบงาน เลือกว่าจะยื่นคำให้การของศาลปกครองชั้นต้น หรือศาลปกครองสูงสุด จากนั้นจะปรากฏหน้าจอตามภาพ

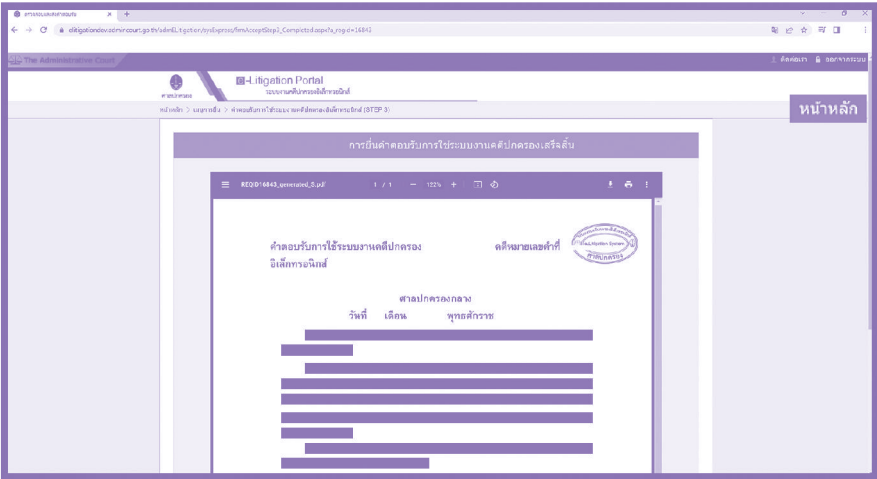
คลิกเลือก **ยื่นคำตอบรับการใช้ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์**

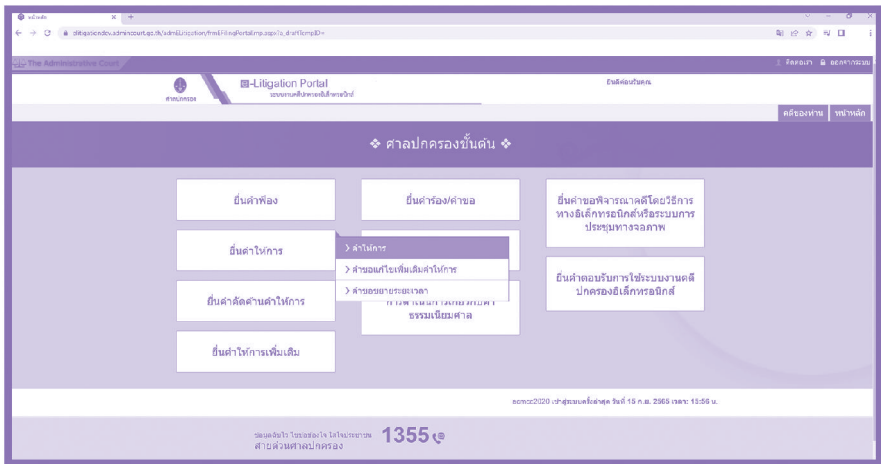
คลิกเลือกศาลปกครองและกรอกหมายเลขคดีดำตามรายละเอียด
ในหนังสือสอบถามความประสงค์ และเลือกฐานะของผู้ตอบรับ
คลิกเลือกปุ่ม **ถัดไป**

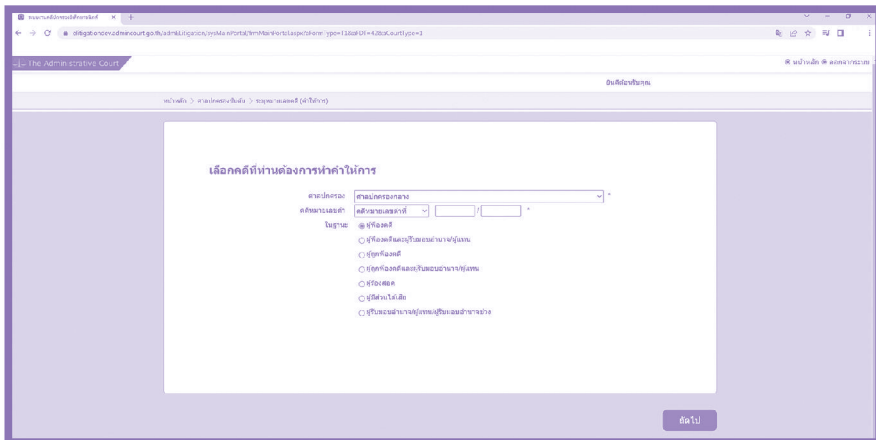
ตรวจสอบรายละเอียดของร่างคำขอรับ หากถูกต้องคลิก
ยื่นคำขอรับ แต่หากต้องการแก้ไขคลิก **ก่อนหน้า** จากนั้น ระบบจะแจ้ง
ยืนยันคำขอรับผ่านทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้

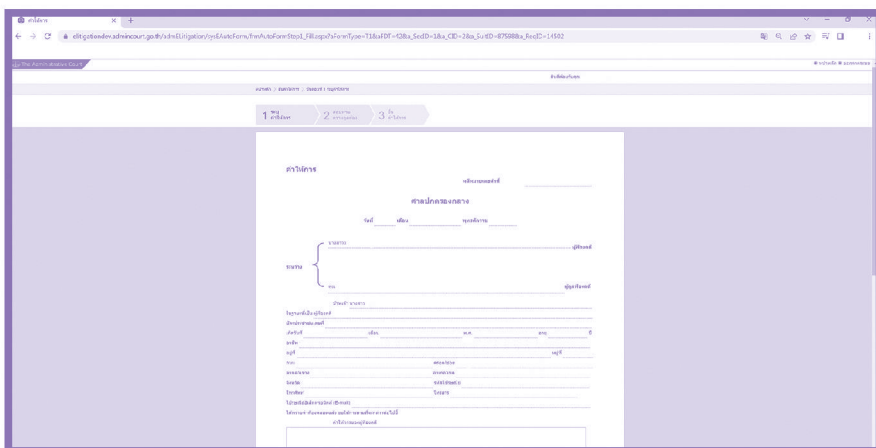
หากต้องการยื่นคำให้การ ให้คลิกเลือกปุ่ม **หน้าหลัก** ซึ่งอยู่ทางขวามือ

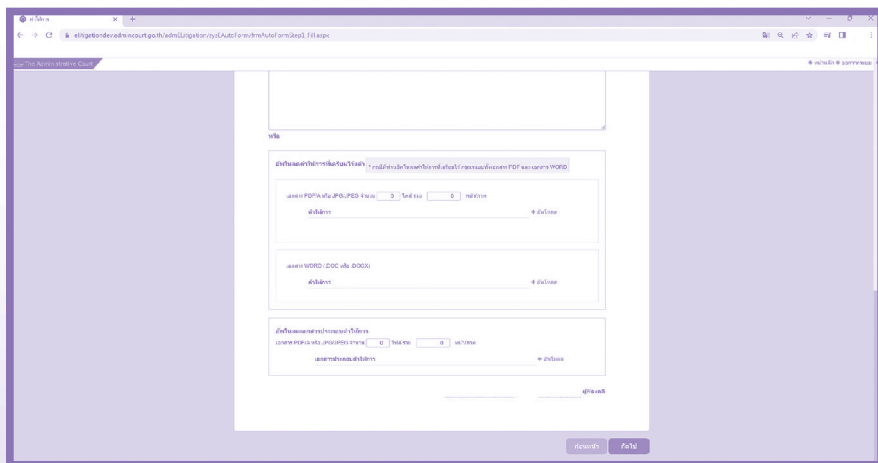
คลิกเลือก **ยื่นคำให้การ** และเลือก **คำให้การ**

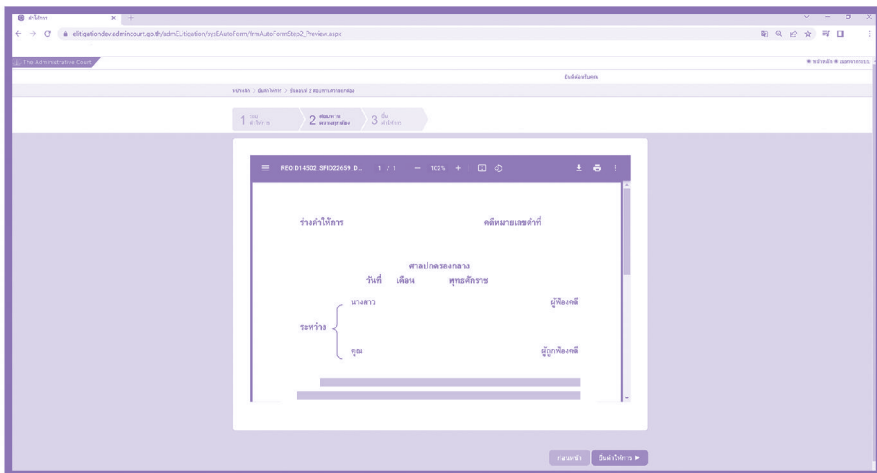
เลือกศาลปกครองที่ต้องการยื่นคำให้การ กรอกหมายเลขคดีดำ และฐานะของพยานคำให้การ คลิกปุ่ม **ถัดไป**

กรอกคำให้การ

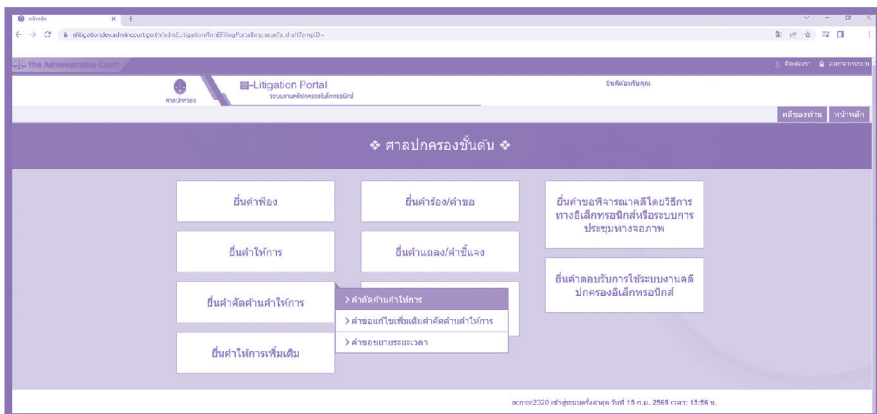

กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีเตรียมคำให้การไว้แล้ว สามารถอัปโหลด (upload) ไฟล์คำให้การได้เลย โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดคำให้การ และหากมีเอกสารหลักฐานประกอบก็สามารถอัปโหลดไปได้พร้อมกัน โดยต้องอัปโหลดในรูปแบบ PDF/A หรือ JPEG และรูปแบบ WORD (ผู้ใช้งานต้องอัปโหลดให้ครบทั้ง 2 รูปแบบ) ขนาดไฟล์รวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน 30 เมกกะไบท์ (MB)

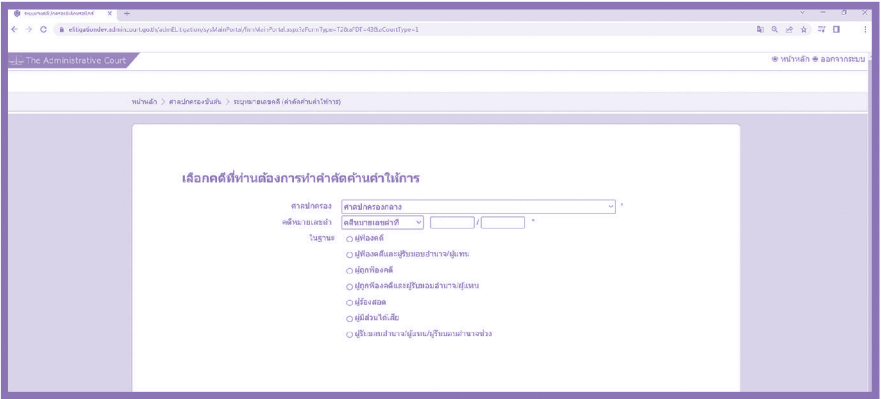

ตรวจสอบร่างคำให้การ หากถูกต้องแล้วคลิกเลือก **ยื่นคำให้การ** หากต้องการแก้ไขคลิกเลือก **ก่อนหน้า** เมื่อยื่นคำให้การแล้ว ระบบจะส่งข้อความแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้

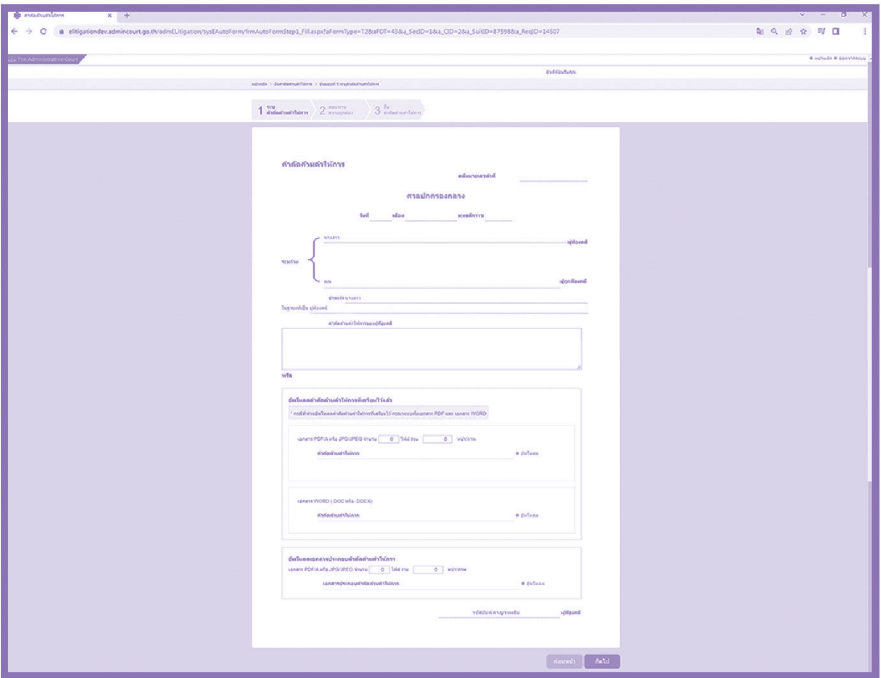
กรณีการยื่นคำคัดค้านคำให้การทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว เลือกศาลปกครองที่ต้องการยื่นคำคัดค้านคำให้การ จากนั้นจะปรากฏหน้าจอตามภาพ

คลิกเลือก **ยื่นคำคัดค้านคำให้การ** แล้วคลิกเลือก **คำคัดค้านคำให้การ**

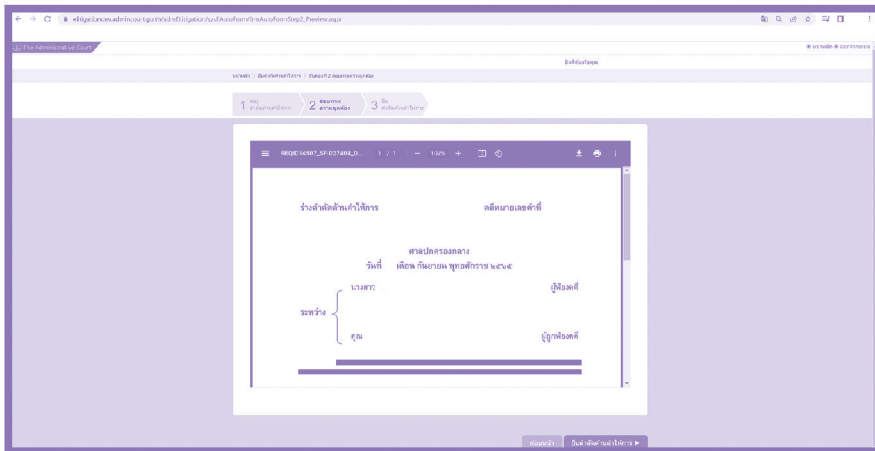

คลิกเลือก ศาลปกครองและกรอกหมายเลขคดีดำ และคลิกเลือก
ฐานะของผู้ยื่นคำคัดค้านคำให้การ

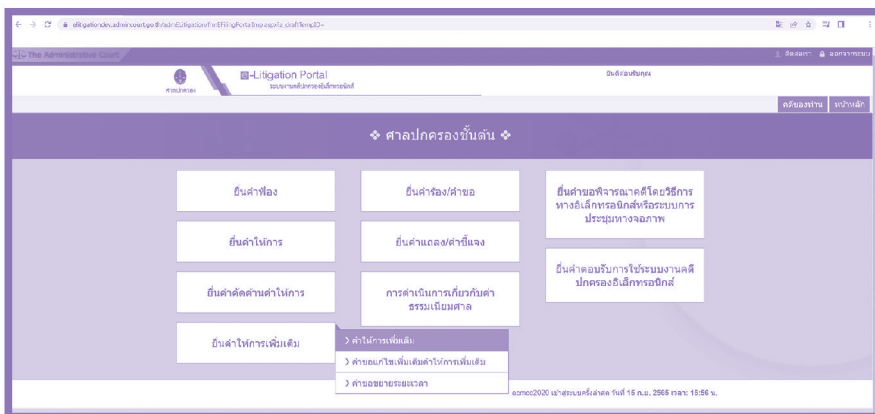
กรอกคำคัดค้านคำให้การ หรือหากเตรียมคำคัดค้านคำให้การและ
เอกสารหลักฐานไว้แล้วก็สามารถอัปโหลดไฟล์ไปพร้อมกันได้

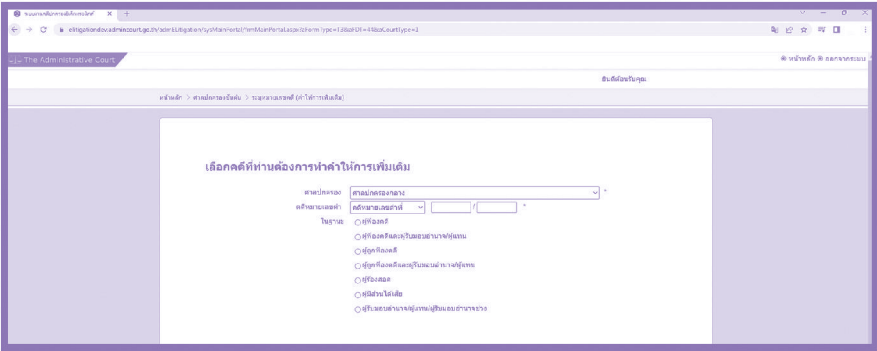

ตรวจสอบร่างคำคัดค้านคำให้การ หากถูกต้องแล้วคลิกเลือก **ยื่นคำคัดค้านคำให้การ** หากต้องการแก้ไขคลิกเลือก **ก่อนหน้า** เมื่อยื่นคำคัดค้านคำให้การแล้ว ระบบจะส่งข้อความแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้

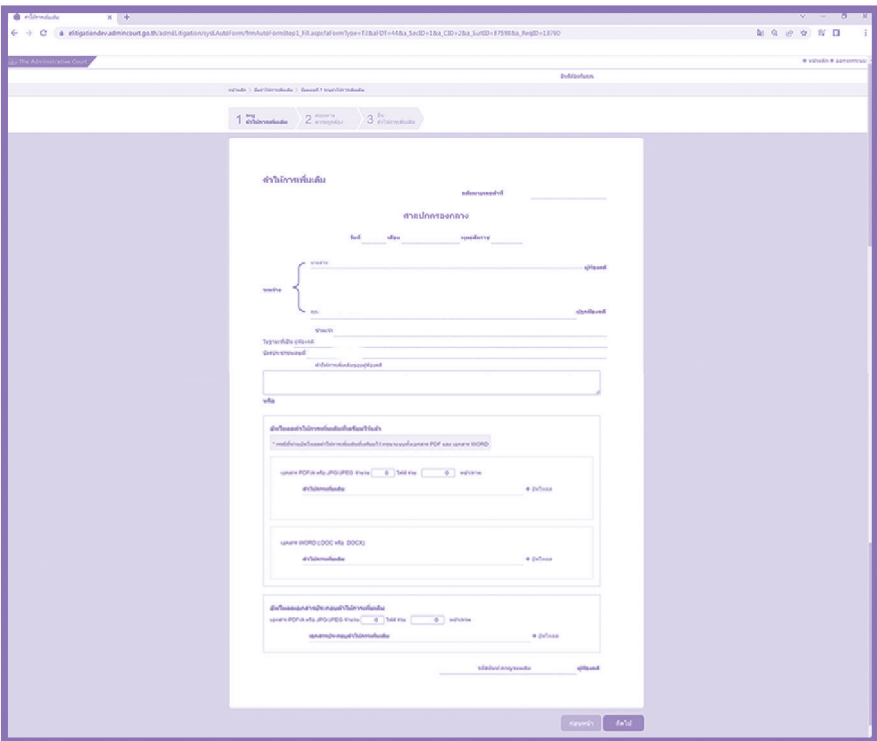
กรณียื่นคำให้การเพิ่มเติมทางระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว เลือกศาลปกครองที่ต้องการยื่นคำให้การเพิ่มเติม จากนั้นจะปรากฏหน้าจอตามภาพ

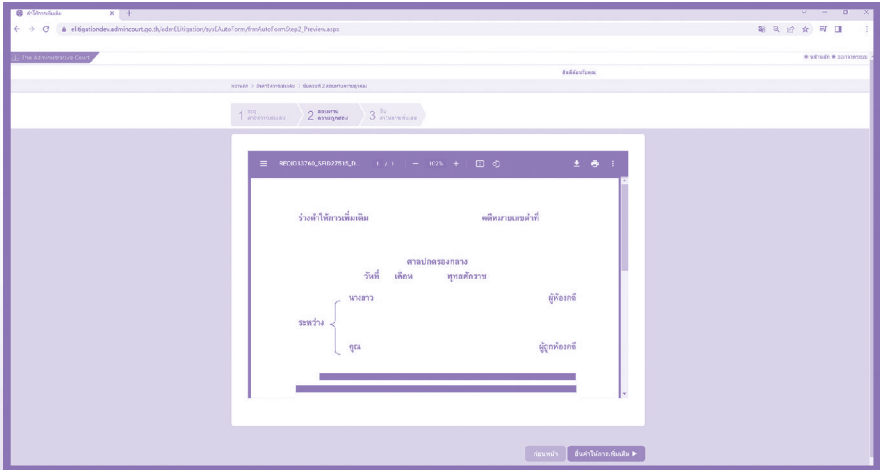
คลิกเลือก **ยื่นคำให้การเพิ่มเติม** และเลือก **คำให้การเพิ่มเติม**

เลือกศาลปกครองและกรอกหมายเลขคดีดำ และเลือกฐานะของพยานคำให้การเพิ่มเติม

กรอกคำให้การเพิ่มเติม หรือหากเตรียมคำให้การเพิ่มเติมและเอกสารหลักฐานไว้แล้วก็สามารถอัปโหลดไฟล์ไปพร้อมกันได้

ตรวจสอบร่างคำให้การเพิ่มเติม หากถูกต้องแล้วคลิกเลือก **ยื่นคำให้การเพิ่มเติม** หากต้องการแก้ไขคลิกเลือก **ก่อนหน้า** เมื่อยื่นคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ระบบจะส่งข้อความแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้

5.5 ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากระบบงานคดีปกครองทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีในการยื่นเอกสารแล้ว คู่กรณีสามารถขอให้ศาลใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการไต่สวน การนั่งพิจารณาคดี หรือ การฟังคำสั่ง/คำพิพากษา ผ่านระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conferencing System) โดยสามารถขอให้ศาลกำหนดสถานที่ที่คู่กรณีสะดวก และให้ถือว่าเป็นการพิจารณาคดีต่อหน้าศาล โดยในห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ผู้เข้ารับฟังการพิจารณาคดีทั้งหมดสามารถเห็นเอกสารพยานหลักฐานที่ใช้ประกอบในการพิจารณาคดีและการไต่สวนผ่านอุปกรณ์การแสดงผล เช่น โปรเจคเตอร์ (Projector) คอมพิวเตอร์ (Computer) เป็นต้น นอกจากนี้ ภายในห้องพิจารณาคดีจะมีการติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียงระหว่างการพิจารณาคดีและการไต่สวนซึ่งสามารถเรียกดูไฟล์วีดิทัศน์และเสียงที่บันทึกในภายหลังได้

คู่กรณีที่ไม่ได้ใช้วิธีพิจารณาคดีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาตั้งแต่เริ่มต้นแต่ประสงค์จะขอให้ศาลนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกผ่านทางระบบการประชุมทางไกลสามารถขอได้โดยจะต้องยื่นคำขอล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนจะมีการพิจารณาคดี โดยเข้าระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ และคลิกเลือก **ยื่นคำขอพิจารณาคดีโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ** จากนั้นกรอกรายละเอียดในร่างคำขอ พร้อมระบุสถานที่ที่จะให้เชื่อมโยงสัญญาณ เมื่อยื่นคำขอเรียบร้อยแล้ว ระบบจะแจ้งยืนยันคำขอนั้นผ่านทางอีเมลที่ได้ให้ไว้ตอนลงทะเบียน

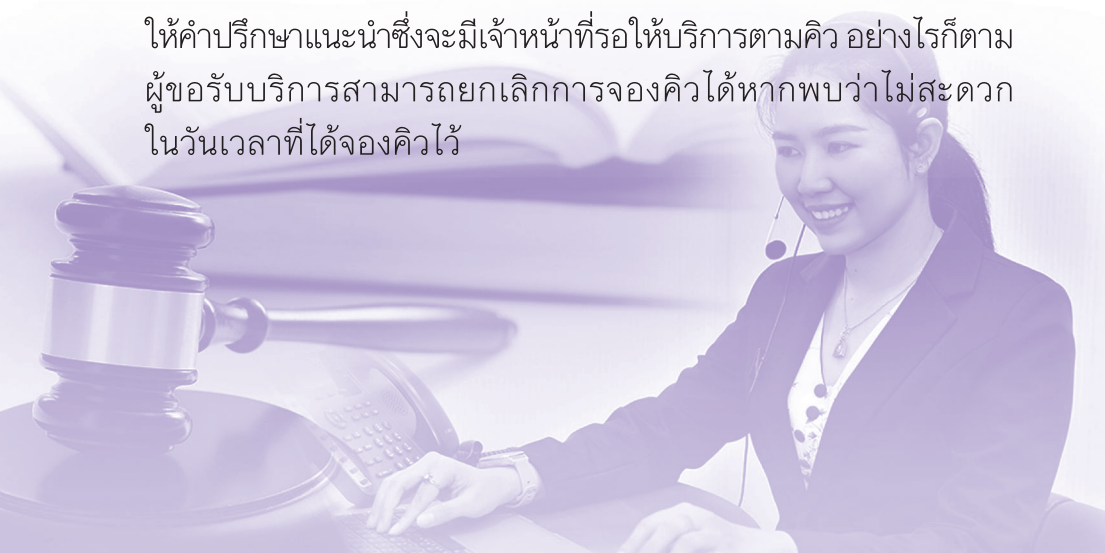

6

ระบบปรึกษา
คดีปกครองออนไลน์

ระบบปรึกษาดีปครองออนไลน์

นอกจากการเดินทางมาปรึกษาดีที่ศาลปกครอง หรือทางโทรศัพท์สายด่วนศาลปกครอง 1355 แล้ว ประชาชนสามารถปรึกษาคดีออนไลน์ผ่านทางโปรแกรมไลน์ (LINE application) โดยสามารถปรึกษาคดีปกครองในรูปแบบการโทรด้วยเสียง (Voice call) หรือรูปแบบวิดีโอคอล (Video call) โดยจองคิวผ่านทางเว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th คลิกที่แบนเนอร์ ปรึกษาดีปครองออนไลน์ จากนั้น คลิกเลือกวันและเวลาที่ต้องการจองคิวจากหน้าจอปฏิทินของระบบ แล้วกรอกรายละเอียดข้อมูลสำหรับการติดต่อเบื้องต้น เช่น ชื่อผู้ขอคำปรึกษา หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล Line ID วิธีการปรึกษาคดี (การโทรด้วยเสียงหรือการวิดีโอคอล) เป็นต้น หลังจากกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ระบบจะให้บันทึกภาพผลการจองคิวที่ปรากฏทางหน้าจอ ในกรณีที่ผู้ใช้งานกรอกอีเมลไว้ระบบจะส่งผลการจองคิวไปยังอีเมลที่ให้ไว้เมื่อถึงกำหนดนัดหมายผู้ขอรับบริการสามารถโทรศัพท์ผ่านโปรแกรม Line มายังระบบที่เตรียมไว้ที่ห้องให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่รอให้บริการตามคิว อย่างไรก็ตาม ผู้ขอรับบริการสามารถยกเลิกการจองคิวได้หากพบว่าไม่สะดวกในวันเวลาที่ได้จองคิวไว้

7

แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt Mobile Application)

แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt mobile app)

แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt mobile app) จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการประชาชนและคู่กรณี ที่ต้องการติดตามข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ อาทิ ข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวการรับสมัครงาน ข่าวการจัดซื้อจัดจ้างบัญชีนัดของศาลปกครอง รวมทั้งยังสามารถสืบค้นคำสั่ง/คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด และขอคัดและรับรองสำเนาคำสั่ง/คำพิพากษาศาลปกครองได้ทั้งในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบเอกสารกระดาษ โดยผู้ใช้บริการสามารถเลือกมารับสำเนาเอกสารด้วยตนเองได้ที่ศูนย์บริการประชาชน หรือจะเลือกรับเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางอีเมลที่ได้ลงทะเบียนไว้ก็ได้ นอกจากนี้ สมาชิกของ **แอปพลิเคชันศาลปกครอง** ยังสามารถสร้างบัญชีนัดส่วนตัวเพื่อบันทึกตารางนัดหมายคดีที่สนใจไว้ โดยจะมีการแจ้งเตือนล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดนัดดังกล่าว

อีกบริการหนึ่งของ **แอปพลิเคชันศาลปกครอง** คือการเลือกดูที่อยู่ และแผนที่ของศาลปกครองแต่ละแห่งเพื่อเรียกใช้ระบบการนำทาง บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปยังศาลปกครองแห่งที่ต้องการได้อีกด้วย อีกทั้งยังมีบริการสำรองที่จอดรถล่วงหน้า (Parking reservation) สำหรับคู่กรณีที่มีนัดหมายกับศาลปกครอง หรือผู้ที่มีนัดหมายมารับเอกสารที่ขอคัด/รับรองสำเนาไว้ที่ศูนย์บริการประชาชน

ศาลปกครอง

**ถาม - ตอบ
คดีปกครอง**

แอปพลิเคชันธนาคารไม่แจ้งเตือนรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีผ่านโทรศัพท์มือถือ ผู้ฟ้องคดีจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้หรือไม่?

ถาม :

นายรวยมหาศาลได้เปิดบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์กับธนาคาร A และสมัครใช้ SMS แจ้งเตือนรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีผ่านโทรศัพท์มือถือ แต่ระหว่างวันที่ 10 - 14 มิถุนายน 2558 มีบุคคลอื่นถอนเงินสดจากบัญชีข้างต้นผ่านเครื่อง ATM จำนวน 26 ครั้ง โดยนายรวยมหาศาลไม่ได้รับข้อความ SMS แจ้งเตือนผ่านโทรศัพท์มือถือ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

ธนาคาร A เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด โดยประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการทางการเงินครบวงจร กรณีจึงมิใช่การดำเนินกิจการทางปกครองและไม่ใช่งานหน่วยงานทางปกครอง อีกทั้งคดีพิพาทดังกล่าวเป็นเรื่องสัญญาระหว่างนายรวยมหาศาลและธนาคารเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงมีสถานะที่เท่าเทียมกัน สิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญาจึงต้องเป็นไปตามข้อตกลง การเปิดบัญชีเงินฝาก และการให้บริการข้อความแจ้งเตือน ซึ่งเป็นสัญญาทางแพ่ง มิใช่สัญญาทางปกครอง จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 85/2562

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

กรณีทหารถูกผู้บังคับบัญชาปลดออกจากราชการ
อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

จำสิบเอก เข้มขัน ถูกผู้บัญชาการกองพล อาศัยอำนาจตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการบรรจุ ปลด ย้าย เลื่อน และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหมพ.ศ.2502 และข้อ 1.10 ของคำสั่งกองทัพบก ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2508 เรื่อง การหมุนเวียนกำลังพล โดยสั่งปลดออกจากราชการทหาร เนื่องจากกระทำผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยมีพฤติกรรมการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จำสิบเอก เข้มขัน อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ยังไม่ได้รับทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

กรณีนี้ศาลปกครองสามารถรับคำฟ้อง
ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

การที่ผู้บัญชาการกองพลออกคำสั่งลงโทษปลดจำสิบเอก
เข้มขัน ซึ่งเป็นข้าราชการทหาร ออกจากราชการเป็นการดำเนินการ
เกี่ยวกับวินัยทหารตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ
ทหาร พ.ศ. 2521 ประกอบกับมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วย
วินัยทหาร พุทธศักราช 2476 จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจ
ศาลปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ กบ.223/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตัดต้นไม้ในที่ดินของวัดอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

วัดแห่งหนึ่งถูกข้าราชการครูโรงเรียนของวัด 5 ราย
ตัดต้นยางพารา และต้นมะพร้าวในที่ดินของวัดโดยไม่ขออนุญาต
แล้วนำไม้ยางพาราไปขาย รวมทั้งขุดดินในที่ดินของวัดนำออกขาย
ไม่นำดินมาปรับถมบริเวณหน้าวัดตามที่ทางวัดร้องขอ ทางวัด
จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

หากวัดจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ชดใช้
ค่าเสียหาย กรณีนี้ศาลปกครองสามารถรับคำฟ้องนี้
ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

ข้อพิพาทในกรณีนี้มีใช่ข้อพิพาทที่เกิดจากการกระทำละเมิดต่อวัดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น อันจะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คพ.113/2563

การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการกล่าวความเท็จ
ในหนังสือชี้แจงต่อราชการอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

วัดแห่งหนึ่งถูกข้าราชการครูในโรงเรียนของวัด 5 ราย ร่วมกันใส่ความ ใส่ร้ายดูหมิ่น ในหนังสือที่ชี้แจงต่อนายอำเภอ ว่าโรงเรียนของวัดได้รับที่ดินมาจากพระครู ป. เจ้าอาวาสรูปที่สอง แต่ทางวัดได้ร่วมมือกับชาวบ้านขับไล่เจ้าอาวาสรูปที่สอง และก้าวกำยการบริหารงานของโรงเรียน รวมทั้งทะเลาะกับครู ในโรงเรียนเรื่องตัดไม้ยางพาราในบริเวณที่ดินของโรงเรียน ทำให้คนทั่วไปเสื่อมศรัทธาต่อวัด ทางวัดจึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครอง

หากวัดจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง
ขอให้ชดเชยค่าเสียหาย กรณีนี้ศาลปกครองสามารถ
รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

กรณีที่ว่าชาวบ้านทั้ง 5 ราย กล่าวความเท็จในหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อนายอำเภอ นั้น การกระทำได้กล่าวมีลักษณะเป็นการกระทำผิดทางอาญา จึงไม่ใช่การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ กพ.113/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

การฟ้องเรียกค่าเสียหายกรณีพนักงานของเทศบาลขับรถ
ของเทศบาลไปชนคนตายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นายประดับเป็นพนักงานของเทศบาลซึ่งไม่มีใบอนุญาต
ขับรถยนต์ ได้ขับรถบรรทุกเฉพาะกิจ (ขยะแห้ง) ไปเฉี่ยวชน
กับรถจักรยานยนต์ที่มีนายโชคเป็นผู้ขับขี่ โดยมีนางชมภรรยา
นั่งซ้อนท้ายมาด้วย โดยเสียชีวิตทั้งคู่

มารดาของผู้เสียชีวิตจะยื่นฟ้องเทศบาล
ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดต่อศาลปกครอง
เพื่อขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้หรือไม่?

ตอบ :

เมื่อพิจารณาตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จะเห็นได้ว่าศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องการออกกฎหรือจากการออกคำสั่งทางปกครอง หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ซึ่งไม่รวมถึงการกระทำละเมิดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ธรรมดาทั่วไปของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อคดีนี้เป็นฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ซบรวบรถทุกเก็บขนมูลฝอยอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ธรรมดาทั่วไป มิได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ แต่มารดาของผู้เสียชีวิตสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ กว.14/2563

การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการที่หน่วยงานทางปกครอง นำข้อมูลอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นาย กุ้ง ได้ขอลาออกจากการเป็นอาจารย์และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาการบัญชีมีมติให้ลาออก จากนั้นนาย กุ้ง ได้ตรวจสอบพบว่ามี การนำข้อมูลรายงานการประชุมของ คณะกรรมการบริหารฯ เกี่ยวกับการลาออกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ของมหาวิทยาลัยและมีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดยมีการ กล่าวหาว่านาย กุ้ง ได้ลาออกกะทันหันเป็นเหตุให้การจัดการเรียน การสอนเสียหาย ซึ่งเป็นเท็จ การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการหมิ่น ประมาทนาย กุ้ง

หากนาย กุ้ง จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

การกระทำความผิดกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ได้เกิดจากการใช้อำนาจทางปกครอง หากการกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อนายจ้างแล้ว ย่อมเป็นเพียงการกระทำอันเป็นการหมิ่นประมาทนายจ้าง ซึ่งอาจมีความผิดในทางอาญาและต้องรับผิดในทางแพ่ง คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.235/2562

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

การฟ้องเพิกถอนคำสั่งอายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติ
มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด พ.ศ. 2534 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ได้มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายใหญ่ ซึ่งเป็นผู้มีทรัพย์สิน
เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาในคดีใช้จ้างวานให้ผู้อื่นมีไว้ในครอบครอง
ยาเสพติดให้โทษเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย หลังจากนั้น
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้อายัดที่ดิน
ของนายใหญ่ไว้ชั่วคราว หากนายใหญ่นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง
ขอให้เพิกถอนคำสั่งและให้คืนทรัพย์สินแก่นายใหญ่

ศาลปกครองจะมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาหรือไม่?

ตอบ :

การดำเนินการดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำผู้กระทำผิดทางอาญา ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาลงโทษไว้เป็นการเฉพาะ นอกเหนือจากที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปกำหนดซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ดังนั้น กรณีนี้จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.6/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์
ในการตรวจรักษาโรคอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นายอมตะเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล A แพทย์วินิจฉัยว่าป่วยด้วยอาการต่อมลูกหมากโตและทำการรักษาโดยให้ยาน้ำกลับมาทานที่บ้าน แต่ไม่ได้ส่งตัวไปเอกซเรย์หรือตรวจด้วยเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีการเปลี่ยนตัวแพทย์ผู้รักษาตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษา ซึ่งเป็นระยะเวลา 6-7 ปี จนกระทั่งปี 2561 แพทย์ผู้รักษาคนปัจจุบันได้ส่งตัวนายอมตะไปตรวจร่างกายที่โรงพยาบาล B และส่งผลตรวจให้แพทย์ของโรงพยาบาล A วินิจฉัย ปรากฏว่านายอมตะเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายในการรักษาเพิ่มขึ้นอีก 270,000 บาท

หากนายอมตะจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง
ขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องนี้
ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

แม้ความเสียหายของนายอมตะเกิดจากการกระทำของแพทย์ของโรงพยาบาล A ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ในการตรวจรักษาโรคเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ปกติทั่วไปมิใช่การกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด กรณีจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร คดีดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ กว.55/2563

สัญญาเช่าที่ขายของในตลาดเทศบาล
อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นางแอมได้ทำสัญญาเช่าที่ขายของในตลาดเทศบาลกับสำนักงานเทศบาล โดยสัญญาจะสิ้นสุดลงวันที่ 30 กันยายน 2561 นางแอมได้ทำพินัยกรรมยกสิทธิการเช่าดังกล่าวให้นางจุ่มเมื่อนางแอมได้เสียชีวิตลง นางจุ่มจึงยื่นขอต่อสัญญาเช่าและขอโอนสิทธิการเช่าให้แก่ตน แต่ทางเจ้าหน้าที่ของเทศบาลแจ้งว่าสิทธิการเช่าสิ้นสุดลงเมื่อเจ้าของสิทธิการเช่าเดิมเสียชีวิตและเมื่อตอนที่ครบกำหนดการเช่านั้นนางแอมก็ยังมีชีวิตอยู่แต่ไม่ได้ติดต่อเทศบาลเพื่อเช่าพื้นที่ขายของต่อ จึงถือว่าสัญญาได้ระงับแล้ว

กรณีนี้หากนางจุ่มจะฟ้องเทศบาลเกี่ยวกับสัญญาเช่าดังกล่าว
สามารถฟ้องต่อศาลปกครองได้หรือไม่?

ตอบ :

แม้สัญญาเช่าดังกล่าวจะมีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่เนื้อหาของสัญญาไม่ได้มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง แต่สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาที่คู่สัญญา (ผู้เช่า) มุ่งผูกพันตนกับเทศบาลด้วยใจสมัครบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค อันเป็นสัญญาทางแพ่ง และการที่เทศบาลปฏิเสธการต่อสัญญาดังกล่าวจึงมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามสัญญาในกฎหมายแพ่ง ซึ่งนางจุ่มสามารถยื่นฟ้องคดีของตนต่อศาลยุติธรรมที่มีเขตอำนาจได้ ศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังกล่าว

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 28/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

ผู้ที่ถูกสอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นผู้เดือดร้อนเสียหาย
ที่จะมีสิทธิฟ้องเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
วินัยอย่างไม่ร้ายแรงต่อศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นายกเทศมนตรีตำบลมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
วินัยอย่างไม่ร้ายแรงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีนายวิจิตร
มีความขัดแย้งกับอดีตนายกเทศมนตรีตำบล หากนายวิจิตร
จะมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่ง
ดังกล่าว

นายวิจิตรจะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือไม่?

ตอบ :

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดังกล่าวเป็นเพียงขั้นตอนภายในของเจ้าหน้าที่อื่นเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 นายวิจิตรจึงไม่ใช่ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามนัยมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลปกครองไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คอ.266/2562

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

ที่ดินที่จะถูกเวนคืนอยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการ
สำรวจออกแบบรายละเอียดและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม
เจ้าของที่ดินหรือผู้จัดการมรดกของเจ้าของที่ดิน
เป็นผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดี
ต่อศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นางปัดเป็นผู้จัดการมรดกของนายปอง ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน
3 แปลง อันเป็นที่ตั้งของสุสานประจำตระกูล ต่อมา กรมทางหลวง
ได้สำรวจและออกแบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองโดยกำหนด
แนวถนนผ่านเส้นศูนย์กลางของโฉนดที่ดินทั้ง 3 แปลง นางปัด
ได้มีหนังสือขอให้พิจารณาย้ายจุดดำเนินโครงการดังกล่าว
แต่กรมทางหลวงชี้แจงว่ามีความจำเป็นต้องใช้แนวเส้นทาง
ตามผลการศึกษาของโครงการ

นางปัดในฐานะผู้จัดการมรดกของนายปองจะถือว่า
เป็นผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธินำคดีมาฟ้อง
ต่อศาลปกครองได้หรือไม่?

ตอบ :

ขณะฟ้องคดีนั้นโครงการทางหลวงพิเศษดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการสำรวจออกแบบรายละเอียดและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จึงเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในการที่จะออกกฎ คือ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงพิเศษดังกล่าว เมื่อยังไม่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเพื่อทำการเวนคืนที่ดินของนายปอง นางปัดซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของนายปอง จึงยังมีใช้ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหาย เนื่องจากการกระทำของกรมทางหลวงที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คพ.131/2562

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่ต่างอำเภอกับอาคารที่พิพาทมีความประสงค์
จะฟ้องเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารที่พิพาท
ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดี
ต่อศาลปกครองหรือไม่?

ถาม :

นายกเทศมนตรีได้ออกใบอนุญาตให้นายกิจก่อสร้างอาคารพาณิชย์เป็นโรงแปรรูปสุกร แต่ปรากฏว่านายกิจใช้อาคารดังกล่าวเป็นโรงฆ่าสัตว์ นายเรื่องซึ่งทำกิจการโรงฆ่าสัตว์อยู่อีกอำเภอหนึ่งเห็นว่าการอนุญาตและให้อาคารโดยผิดประเภทดังกล่าวเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายเรื่องจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

นายเรื่องเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธินำคดี
มาฟ้องต่อศาลปกครองได้หรือไม่?

ตอบ :

เมื่อที่พัทลุงและสถานที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์ของนายเรืองอยู่คนละอำเภอกับอาคารพิพาท และไม่ปรากฏว่านายเรืองได้รับผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัย หรือการประกอบกิจการของนายกิจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงอย่างไร ส่วนกรณีที่อาจทำให้รายได้ของนายเรืองลดลงนั้นมีได้เป็นผลโดยตรงจากการที่อนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร ดังนั้นนายเรืองจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 400/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากหน่วยงานทางปกครอง เมื่อพ้น 1 ปี นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุแห่งการกระทำละเมิด ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาได้หรือไม่?

ถาม :

เวลาตี 2 ของวันที่ 27 กรกฎาคม 2553 ขณะที่นายแกร็บ ขับรถยนต์ไปถึงถนนทางหลวงจังหวัดปราจีนบุรี ได้มีกิ่งไม้ประดู่หักขวางถนน จึงขับรถหลบกิ่งไม้จนชนกับต้นไม้ประดู่ข้างทาง เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส กระดูกต้นคอหัก 3 ท่อน ทุกผลภาพ อัมพาต เคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ตลอดชีวิต จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 9 ปีเศษ นายแกร็บนำคดีมาฟ้อง กรมทางหลวงต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563

ศาลปกครองสามารถรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ไม่ติดตั้งเครื่องหมายเตือนเพื่อป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง ซึ่งจะต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อเหตุละเมิดเกิดขึ้นในวันที่ 27 กรกฎาคม 2553 กรณีนี้จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่นายแกร็บรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว นายแกร็บจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในวันที่ 27 กรกฎาคม 2554 การที่นายแกร็บนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คพ.119/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

หน่วยงานทางปกครองพบว่าจ้างตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร
ฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อพ้นระยะเวลา 5 ปี
นับจากการยกเลิกสัญญาจ้างมีผล
ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาได้หรือไม่?

ถาม :

เทศบาลตำบลทำสัญญาจ้างบริษัท ชันวา จำกัด ให้ก่อสร้างอาคาร แต่บริษัทฯ ดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามสัญญา โดยส่งมอบงานเพียง 3 งวด เทศบาลตำบลจึงมีประกาศยกเลิกสัญญาจ้าง มีผลตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นไป และแจ้งบอกเลิกสัญญา รวมทั้งแจ้งให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับและค่าเสียหาย แต่บริษัทฯ ก็ยังเพิกเฉย เทศบาลตำบลจึงนำเรื่องมาฟ้องต่อศาลปกครอง ในวันที่ 21 เมษายน 2563

ศาลปกครองสามารถรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

กรณีดังกล่าวถือเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง เมื่อบริษัทฯ ทำงานล่าช้าเกินกำหนด เทศบาลตำบลจึงมีประกาศยกเลิกสัญญาจ้าง โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นไป ดังนั้น เทศบาลตำบลจึงอาจใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาได้ตั้งแต่วันที่ดังกล่าวเป็นต้นไป และถือว่าเทศบาลตำบลรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันดังกล่าว ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลยื่นฟ้องในวันที่ 21 เมษายน 2563 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 504/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา
ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องประเด็นเดิมและมีคำขอเหมือนเดิม
แต่เปลี่ยนตัวผู้ถูกฟ้องคดีจากสถานีตำรวจมาเป็นพนักงาน
สอบสวนที่สังกัดสถานีตำรวจแห่งนั้น
ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ถาม :

เดิม “นายเขียว” เคยยื่นฟ้องสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี ต่อศาลปกครอง ขอให้ลงโทษร้อยตำรวจโทเอก และให้ ร้อยตำรวจโทเอกชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และให้ปฏิบัติหน้าที่ ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากมิใช่คดีที่อยู่ในเขตอำนาจ ศาลปกครอง ต่อมา นายเขียวมายื่นฟ้องร้อยตำรวจโทเอก ต่อศาลปกครองว่าไม่นำตัวผู้ที่กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย โดยมีคำขอเช่นเดียวกับคดีก่อน

ศาลปกครองจะรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่

ตอบ :

แม้นายเชียวจะเปลี่ยนตัวผู้ถูกฟ้องคดีก็ตามแต่คำขอ
ย้ายคำฟ้องในคดีดังกล่าวเป็นคำขอเดียวกัน และเนื่องจาก
ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นพนักงานสอบสวนในสังกัดสถานีตำรวจภูธร
เมืองนนทบุรี กรณีจึงถือว่าเป็นผู้ถูกฟ้องคดีรายเดียวกัน ดังนั้น
การยื่นคำฟ้องคดีนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำ ซึ่งต้องห้ามตามข้อ 97
ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ศาลปกครอง
จึงไม่อาจรับคำฟ้องของนายเชียวไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.96/2563

ถาม-ตอบ คดีปกครอง

คดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองแล้ว และคดียังอยู่ระหว่างการยื่นอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจะนำคดีมาฟ้องในเรื่องเดียวกันต่อศาลปกครองได้หรือไม่?

ถาม :

นายแดงได้เคยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกรณีคำสั่งให้ทำทัณฑ์บนและกรณีเกี่ยวกับคำสั่งไม่ผ่านการประเมินการรับเงินค่าตอบแทนพิเศษ จึงขอให้ศาลสั่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในข้อหาดังกล่าวไว้พิจารณา เนื่องจากยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี โดยคดีอยู่ระหว่างระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ และนายแดงก็นำเรื่องเดิมมายื่นฟ้องคดีอีกครั้งโดยมีคำขอเช่นเดิม

กรณีเช่นนี้ศาลปกครอง
จะสามารถรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้หรือไม่?

ตอบ :

การที่นายแดงยื่นฟ้องสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นข้อหาเดียวกันกับคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องครั้งแรกไว้พิจารณา โดยสำนักงานศาลปกครองได้แจ้งคำสั่งศาลให้ทราบแล้ว ตามหนังสือลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 และคดียังอยู่ระหว่างระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ โดยยังไม่ถึงที่สุด การที่นายแดงยื่นฟ้องข้อหานี้อีกในวันที่ 2 ธันวาคม 2560 ซึ่งอยู่ในระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คดีแรก อันถือว่าคดีแรกยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา จึงเป็นกรณีที่นายแดงยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกัน ซึ่งต้องห้ามมิให้นำคดีมายื่นฟ้องอีก ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องครั้งที่สองของนายแดงไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คอ.226/2562

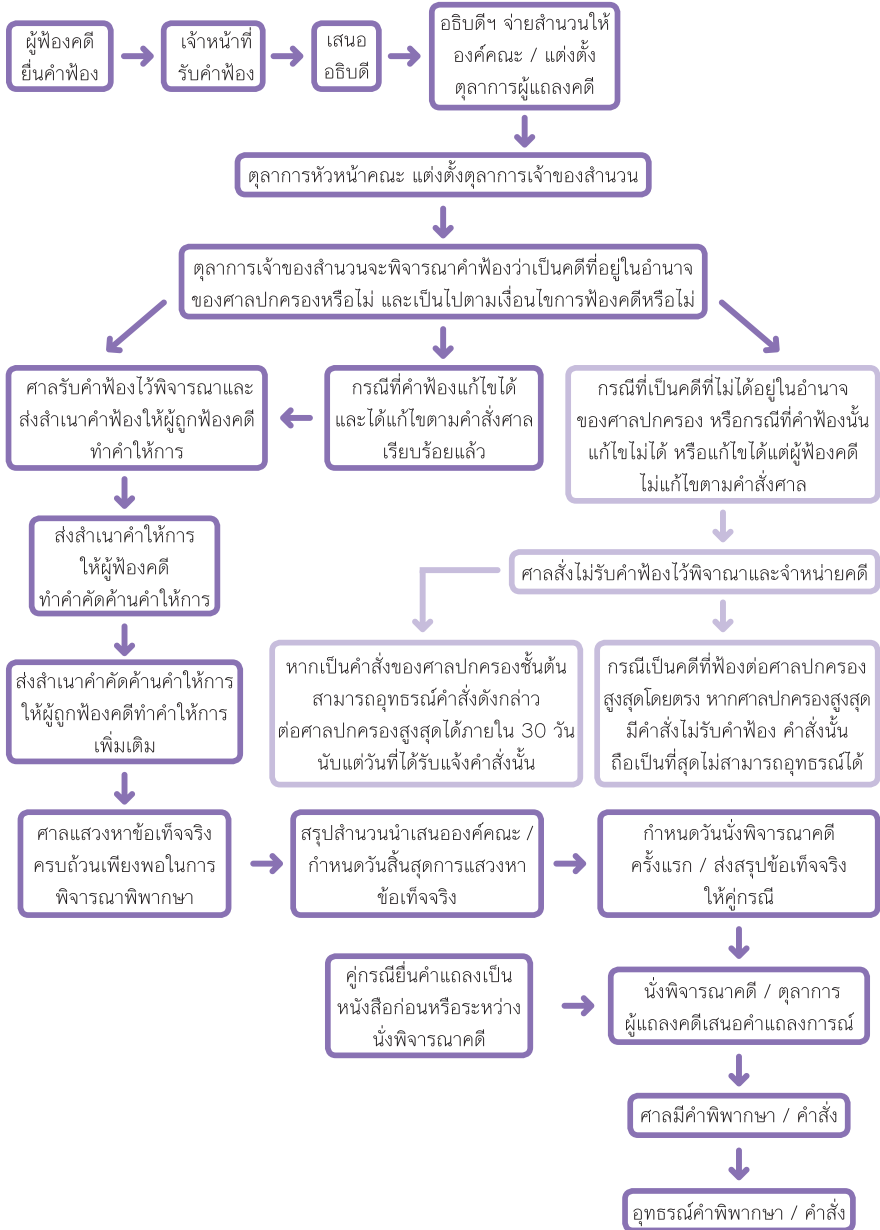
ກາພູນຈັກ

ทศพจนก

1

แผนผังกระบวนการพิจารณาคดี
ของศาลปกครอง

แผนผังกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครอง

ภาพผนวก

2

แบบฟอร์มและตัวอย่าง
การเขียนแบบฟอร์มต่างๆ
ของศาลปกครอง

แบบฟอร์มคำฟ้อง

(ค.๑)

คำฟ้อง

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า.....

.....บัตรประชาชนเลขที่

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... อายุ.....ปี อาชีพ.....

อยู่ที่..... หมู่ที่.....

ถนน.....ตรอก/ซอย.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....

มีความประสงค์ขอฟ้อง.....

อยู่ที่..... หมู่ที่.....

ถนน.....ตรอก/ซอย.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....

รายละเอียดของการกระทำ ข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายที่พอเข้าใจได้

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ ๑. คำฟ้องต้องใช้ถ้อยคำสุภาพและให้ทำเป็นภาษาไทย

๒. ผู้ฟ้องคดีแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคำฟ้อง ถ้าไม่อาจแนบพยานหลักฐานมาได้ ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

๓. ผู้ฟ้องคดีต้องจัดทำสำเนาคำฟ้อง และสำเนายานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีรับรองสำเนาถูกต้องตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ยื่นมาพร้อมคำฟ้อง

๔. การจัดทำคำฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องทำตามรูปแบบของคำฟ้องนี้ แต่ต้องมีเนื้อหาสำคัญครบถ้วนตามที่ระบุไว้

แผ่นที่.....

คำขอของผู้ฟ้องคดี (ระบุวัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้ฟ้องคดี)

๑. ....
.....
๒. ....
.....
๓. ....
.....
๔. ....
.....
๕. ....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดี
(.....)

หมายเหตุ ข้าพเจ้าขอแจ้งข้อมูลว่า

ไม่เคย ยื่นคำฟ้องเรื่องนี้ต่อศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาค หรือศาลปกครองสูงสุด ก่อนมายื่นฟ้องคดีครั้งนี้

เคย ยื่นคำฟ้องเรื่องนี้ต่อศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาค หรือศาลปกครองสูงสุด แล้ว ดังนี้

๑. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

๒. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

๓. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

แบบฟอร์มคำคัดค้านคำให้การ

(ค.๔)

คำคัดค้านคำให้การ

คดีหมายเลขคำที่ ..... / ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
..... ผู้ถูกฟ้องคดี
ข้าพเจ้า.....

ผู้ฟ้องคดี

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี อยู่ที่.....

หมู่ที่.....

ถนน..... ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... ได้ทราบคำให้การตลอดแล้ว ขอคัดค้านคำให้การตามที่กล่าว
ต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ฟ้องคดี

(.....)

หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้เป็นเพียงตัวอย่าง ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบนี้

แบบฟอร์มคำให้การเพิ่มเติม

(ค.๕)

○ คำให้การเพิ่มเติม

คดีหมายเลขดำที่ ..... / ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
 ..... ผู้ถูกฟ้องคดี
 ข้าพเจ้า.....

..... ผู้ถูกฟ้องคดี
 เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี อยู่ที่.....
 หมู่ที่.....
 ถนน..... ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์..... ได้ทราบคำคัดค้านคำให้การตลอดแล้ว ขอให้การเพิ่มเติม
 ตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

(ลงชื่อ)..... ผู้ถูกฟ้องคดี

.....

แบบฟอร์มคำอุทธรณ์

(ค.๖)

○ คำอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ ...../ ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ...../ ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ผู้ฟ้องคดี
ผู้ถูกฟ้องคดี
ข้าพเจ้า

ผู้อุทธรณ์
ขอยื่นอุทธรณ์คัดค้าน..... ของศาลปกครองชั้นต้น ลงวันที่
เดือน..... พ.ศ..... ที่ได้อ่านเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.๒๕.....
มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้ (ระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น)

(ลงชื่อ)..... ผู้อุทธรณ์

(.....)

- หมายเหตุ ๑. ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่จะยกขึ้นอ้างในการยื่นคำอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งและต้องเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น
๒. การจัดทำคำอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ไม่จำเป็นต้องทำตามรูปแบบของคำอุทธรณ์นี้ แต่ต้องมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามที่ระบุไว้

แบบฟอร์มคำแก้อุทธรณ์

(ค.๒)

○ คำแก้อุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ ...../ ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ...../ ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
 ..... ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า.....

ในฐานะที่เป็น.....

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี อาชีพ.....

อยู่ที่..... หมู่ที่.....

ถนน..... ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... ขอยื่นคำแก้อุทธรณ์..... มีข้อความตามที่จะกล่าว

ต่อไปนี้.....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

(ลงชื่อ)..... ผู้ยื่นคำ.....

(.....)

- หมายเหตุ**
1. ในช่อง "คำ....." ให้ระบุรายละเอียดว่าเป็นคำร้อง คำขอ คำแถลง คำชี้แจง หรือคำคัดค้าน เป็นต้น
  2. แบบฟอร์มนี้เป็นเพียงตัวอย่าง ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบนี้

แบบฟอร์มคำขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(ค.๒.๑)

คำขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

คดีหมายเลขดำที่ ...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....กลาง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { .....ผู้ฟ้องคดี
.....ผู้ถูกฟ้องคดี
ข้าพเจ้า.....

ในฐานะที่เป็น.....
อยู่ที่.....หมู่ที่.....
ถนน.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....อีเมล.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอให้ศาลทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีนี้ระหว่างข้าพเจ้าและคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง โดยข้าพเจ้ายินยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒

(ลงชื่อ) .....ผู้ยื่นคำขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(.....)

- หมายเหตุ
๑. คู่กรณีสามารถยื่นคำขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้นับแต่มีการฟ้องคดีจนถึงวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง
  ๒. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้น คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องตกลงยินยอมให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วย
  ๓. คู่กรณีไม่สามารถนำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐาน หรือการดำเนินการในชั้นไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไปเปิดแผนหรืออ้างอิง หรือนำสืบเป็นพยานหลักฐานได้

แบบฟอร์มคำร้อง / คำขอ

(ค.๒)

○ คำ.....

คดีหมายเลขคำที่ ...../ ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ...../ ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
 ..... ผู้ถูกฟ้องคดี
 ข้าพเจ้า.....

ในฐานะที่เป็น
 เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... อายุ ..... ปี อาชีพ .....
 อยู่ที่ ..... หมู่ที่ .....
 ถนน ..... ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง .....
 อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
 โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ..... มีข้อความตามที่จะกล่าว
 ต่อไปนี้

(ลงชื่อ)..... ผู้ยื่นคำ.....

(.....)

หมายเหตุ ๑. ในช่อง "คำ....." ให้ระบุรายละเอียดว่าเป็นคำร้อง คำขอ คำแถลง คำชี้แจง หรือคำคัดค้าน เป็นต้น
 ๒. แบบฟอร์มนี้เป็นเพียงตัวอย่าง ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบนี้

แบบฟอร์มใบแต่งตั้งผู้แทน

○ ใบแต่งตั้งผู้แทน

(ค. ๒)

คดีหมายเลขดำที่...../ ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../ ๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { .....ผู้ฟ้องคดี
 .....ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า.....

ขอแต่งตั้งให้.....

อยู่ที่.....หมู่ที่.....

ถนน.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

เป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดียอมรับผิดชอบในการที่ผู้แทนของผู้ฟ้องคดีได้ทำการไปนั้น
 ทุกประการในกิจการดังกล่าวต่อไปนี้

.....
 .....
 .....

(ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดีที่..... (ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดีที่.....

(.....)ผู้แทน (.....)ผู้แต่งตั้งผู้แทน

(ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดีที่..... (ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดีที่.....

(.....)ผู้แต่งตั้งผู้แทน (.....)ผู้แต่งตั้งผู้แทน

แบบฟอร์มคำขอตรวจดู คัดสำเนา หรือขอให้รับรองสำเนา คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง

คำขอตรวจดู คัดสำเนา หรือขอให้รับรองสำเนา
คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง

สำหรับเจ้าหน้าที่

รับที่ .....

วันที่ .....

เขียนที่ .....

วันที่ .....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ..... อายุ ..... ปี

อาชีพ ..... สถานที่ทำงาน/สถานศึกษา .....

อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... อีเมล (e-Mail) .....

มีความประสงค์ขอให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอคัดสำเนา ขอคัดและรับรองสำเนา ศาลปกครอง ..... ปี

คดีหมายเลขดำที่ ..... คดีหมายเลขแดงที่ .....

ผู้ฟ้องคดี ..... ผู้ถูกฟ้องคดี .....

๒. ขอคัดสำเนา ขอคัดและรับรองสำเนา ศาลปกครอง .....

คดีหมายเลขดำที่ ..... คดีหมายเลขแดงที่ .....

ผู้ฟ้องคดี ..... ผู้ถูกฟ้องคดี .....

๓. ขอคัดสำเนา ขอคัดและรับรองสำเนา ศาลปกครอง .....

คดีหมายเลขดำที่ ..... คดีหมายเลขแดงที่ .....

ผู้ฟ้องคดี ..... ผู้ถูกฟ้องคดี .....

วัตถุประสงค์ในการยื่นคำขอ .....

และขอให้ออกใบเสร็จรับเงินในนาม .....

ลงชื่อ ..... ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

สำหรับเจ้าหน้าที่

เขียน .....

เพื่อพิจารณาอนุญาตตามคำขอ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ถ้าไม่พอให้ใช้ใบต่อ .....

ค่าธรรมเนียม	
ค่าคัดสำเนา	เป็นเงิน.....บาท
ค่ารับรองสำเนา	เป็นเงิน.....บาท
รวม	.....บาท

ผู้อนุญาต

.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

แบบฟอร์มคำขอรับเงินวางกรณีคดียังไม่ถึงที่สุด

คำขอรับเงินวางกรณีคดียังไม่ถึงที่สุด

คดีหมายเลขดำที่ ...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ระหว่าง { .....ผู้ฟ้องคดี
.....ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า.....เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

เลขประจำตัวประชาชน

ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

ขอยื่นคำขอ มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

คดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้.....

และคดียังไม่ถึงที่สุด ซึ่งตามกฎหมายให้รอการบังคับคดีไว้ก่อน แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินต่อศาล เพื่อชำระหนี้เป็นเงินจำนวน.....บาท (.....)

และศาลได้มีคำสั่งให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษารับเงินดังกล่าว ผู้ขอจึงมีความประสงค์จะขอรับเงินดังกล่าว โดย ประสงค์ให้นำเงินเข้าบัญชีธนาคาร.....สาขา.....

เลขที่..... ทั้งนี้ หากมีค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ธนาคารเรียกเก็บ

ผู้ขอยินยอมให้หักเงินดังกล่าวจากเงินที่ได้รับจากศาล พร้อมนี้ ได้แนบสำเนาหน้าสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารมาด้วยแล้ว ในการนี้ หากดำเนินการแล้วเสร็จ ขอให้แจ้งผลโดย ข้อความแจ้งเตือน

ผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) หมายเลข : ..... จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

E-mail address : .....

อื่นๆ .....

ขอศาลได้โปรดพิจารณาอนุญาต

(ลงชื่อ).....ผู้ขอ

(.....)

หมายเหตุ หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเงินที่วางดังกล่าวไปแล้ว ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในจำนวนเงินดังกล่าวนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้รับเงิน และหากต่อมาศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับหรือแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และอาจมีผลให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ต้องรับผิดหรือรับผิดน้อยลง คู่กรณีต้องไปว่ากล่าวกันเอง

แบบฟอร์มคำขอรับเงินที่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา กรณีคดีถึงที่สุด

คำขอรับเงินที่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา
กรณีคดีถึงที่สุด

คดีหมายเลขดำที่ ..... /๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ..... /๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
 ..... ผู้ถูกฟ้องคดี
 ข้าพเจ้า..... ผู้ขอ

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ร้องสอด ผู้อุทธรณ์ ผู้รับมอบอำนาจ

เลขประจำตัวประชาชน

ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตรอก/ซอย.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... ขอยื่นคำขอ มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

คดีนี้ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้นำเงินมาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเงิน
จำนวน.....บาท (.....) และ

ศาลได้มีคำสั่งให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามารับเงินดังกล่าว ผู้ขอจึงมีความประสงค์จะขอรับเงินดังกล่าว
โดยประสงค์ให้นำเงินเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ธนาคาร.....

สาขา..... ชื่อบัญชี.....

เลขที่บัญชี..... หากมีค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ธนาคารเรียกเก็บ

ผู้ขออนุญาตให้หักเงินดังกล่าวจากเงินที่จะได้รับจากศาล พร้อมนี้ ได้แนบสำเนาหน้าสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร
มาด้วยแล้ว ในกรณี หากดำเนินการแล้วเสร็จ ขอให้แจ้งผลโดย ข้อความแจ้งเตือนผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS)

หมายเลข : ..... จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ E-mail address : .....

อื่น ๆ (ระบุ) .....

ขอศาลได้โปรดพิจารณานุญาต

(ลงชื่อ)..... ผู้ขอ
 (.....)

ขอบพระ汗สนอตุลาการเจ้าของส่วน ได้ตรวจสอบหลักฐานของผู้อื่นคำขอแล้ว เห็นว่า..... ลงชื่อ..... ตำแหน่ง..... ..... / ..... / .....

แบบฟอร์มคำขอรับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืน

○ คำร้องขอรับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืน

คดีหมายเลขคำที่...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { ..... ผู้ฟ้องคดี
 ..... ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า..... ผู้ร้อง

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้อุทธรณ์ ผู้ร้องสอด
 เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....
 อยู่ที่.....หมู่ที่.....
 ถนน.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....ขอคืนคำร้อง มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

คดีนี้ ศาลปกครอง..... ศาลปกครองสูงสุด ได้มี คำพิพากษา คำสั่ง
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....โดยให้คืนค่าธรรมเนียมศาล

ทั้งหมด จำนวน.....บาท บางส่วน จำนวน.....บาท
 ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอรับเงินค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าวคืนไปจากศาล โดย
 มารับด้วยตนเอง มอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน
 ประสงค์ให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขา.....
 เลขที่บัญชี..... ทั้งนี้ หากมีค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใด
 ที่ธนาคารเรียกเก็บ ผู้ร้องยินยอมให้หักเงินดังกล่าวจากเงินที่จะได้รับจากศาล พร้อมทั้ง ได้แนบสำเนาสมุด
 บัญชีเงินฝากธนาคารมาด้วยแล้ว

ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ขอประทานสนอผลการพิจารณา
 ได้ตรวจหลักฐานของผู้ยื่นคำขอแล้วเห็นว่าถูกต้อง
 ลงชื่อ.....
 ตำแหน่ง.....
 ...../...../.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ร้อง
 (.....)

หลักฐานที่ต้องนำมาแสดงประกอบการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอรับคืนเงิน (เงินค่าธรรมเนียมศาลหรือเงินวางชำระหนี้ตามคำพิพากษา)

๑. บุคคลธรรมดา

- ๑.๑ กรณีมารับด้วยตนเองที่เนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
- ๑.๒ กรณีที่ไม่มารับเงินด้วยตนเอง จะต้องยื่นเอกสารดังนี้
  - (ก) ใบมอบอำนาจให้ผู้ยื่นคำเนบการแทน (ยื่นคำร้องขอต่อศาลและรับเงินตามคำสั่งศาล)
  - (ข) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา
- ๑.๓ กรณีโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จะต้องยื่นเอกสารดังนี้
  - (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
  - (ข) สำเนานำสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร พร้อมรับรองสำเนา
- ๑.๔ กรณีเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล
  - (ก) คำแถลงขอให้โอนเงินเข้าบัญชี ในนามชื่อตามบัตรประชาชน
  - (ข) สำเนาหนังสือการเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล

๒. นิติบุคคล

- ๒.๑ กรณีกรรมการผู้มีอำนาจมารับด้วยตนเอง
  - (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจ หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
  - (ข) สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทที่ออกให้ไม่เกิน ๖ เดือน พร้อมรับรองสำเนา

เอกสารทุกแผ่น

- ๒.๒ กรณีผู้รับมอบอำนาจจากนิติบุคคลมารับแทน
  - (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจ หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
  - (ข) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
  - (ค) ใบมอบอำนาจให้ผู้ยื่นคำเนบการแทน (ยื่นคำร้องขอต่อศาลและรับเงินตามคำสั่งศาล)
  - (ง) ต้นฉบับหนังสือรับรองนิติบุคคลของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทที่ออกให้ไม่เกิน ๖ เดือน พร้อมรับรองสำเนา

เอกสารทุกแผ่น

- ๒.๓ กรณีโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร จะต้องยื่นเอกสารดังนี้
  - (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจ หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองสำเนา
  - (ข) สำเนานำสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร พร้อมรับรองสำเนา

๓. หน่วยงานราชการ

- ๓.๑ สำเนาหนังสือแต่งตั้งผู้มีอำนาจสูงสุดในหน่วยงาน
- ๓.๒ หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน
- ๓.๓ บัตรประชาชน / บัตรข้าราชการ ผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ
- ๓.๔ กรณีขอให้โอนเงินเข้าบัญชีหน่วยงานของราชการ ซึ่งชื่อบัญชีไม่ตรงกับชื่อผู้ฟ้อง/ผู้ถูกฟ้อง เช่น ชื่อบัญชี เงินนอกงบประมาณ .....(หน่วยงานราชการ ผู้ฟ้องคดี/ผู้ถูกฟ้องคดี).....
ชื่อบัญชี เงินในงบประมาณ .....(หน่วยงานราชการ ผู้ฟ้องคดี/ผู้ถูกฟ้องคดี).....
ขอให้แถลง ขอให้โอนเงินเข้าบัญชี ตามชื่อบัญชีที่หน่วยงานของผู้ฟ้องคดี/ผู้ถูกฟ้องคดี ใช้

หมายเหตุ

- การรับเงินค่าธรรมเนียมศาลหรือการวางชำระหนี้ตามคำพิพากษาต้องโอนเข้าบัญชีเท่านั้น
- กรณีประสงค์ให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร
  ๑. ส่วนราชการใช้บัญชีธนาคารกรุงไทยได้เรียกวันค่าธรรมเนียมการโอน
  ๒. บุคคลธรรมดา นิติบุคคล ใช้บัญชีธนาคารกรุงไทยเสียค่าธรรมเนียมการโอน ๕ บาท
  ๓. ส่วนราชการ บุคคลธรรมดา นิติบุคคล ใช้บัญชีธนาคารอื่น เสียค่าธรรมเนียมการโอน ๑๐ บาท ส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสียค่าธรรมเนียมการโอนตามอัตราที่แต่ละธนาคารกำหนด
- สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ๐๒-๓๙๑-๑๑๑๑ ต่อ ๑๐๙๕๙ และ ๑๑๑๕๖

ตัวอย่างการเขียนใบมอบอำนาจ / ใบมอบฉันทะ

ตัวอย่างการเขียนใบมอบอำนาจ/ใบมอบฉันทะ

○ ใบมอบอำนาจ/ใบมอบฉันทะ

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๔ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓.....

ระหว่าง

นายมานะ รุ่งวราทรัพย์ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ ราย ผู้ฟ้องคดี

กรุงเทพมหานคร ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายมานะ รุ่งวราทรัพย์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑

เลขประจำตัวประชาชน

๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 ขอมอบฉันทะ/มอบอำนาจให้

นายตี มั่นคง

เลขประจำตัวประชาชน

๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 อยู่ที่ เลขที่ ๒๓๔/๕๖

หมู่ที่.....๒ ถนน.....แจ้งวัฒนะ.....ต.รอง/ชอย.แจ้งวัฒนะ.....๕. ตำบล/แขวง.....ทุ่งสองห้อง

อำเภอ/เขต.....หลักสี่.....จังหวัด.....กรุงเทพฯ.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....Mana@gmail.com

ทำการแทน โดยข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบฉันทะ/ผู้รับมอบอำนาจของข้าพเจ้าได้ทำการไปนั้น
ทุกประการ ในกิจการดังกล่าวต่อไปนี้

ฟ้องคดีคัดค้านการปกครองและดำเนินกวมพหุคดีที่มากที่สุด เช่น มีอำนาจลงชื่อในคำฟ้อง คำร้อง คำขอ คำแถลง คำขอทรรชนี หรือเอกสารใดที่เกี่ยวข้องในคดี รวมทั้งยื่นเอกสารดังกล่าว ให้ถือคำต่อศาล และให้มีอำนาจรับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืน หรือรับเงินที่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา หรือรับเงินกลางจากศาล และมีอำนาจในการมอบอำนาจช่วง รวมทั้งดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจนเสร็จการ

ลงชื่อ.....มานะ รุ่งวราทรัพย์.....ผู้มอบฉันทะ/ผู้มอบอำนาจ
(.....นายมานะ รุ่งวราทรัพย์.....)

ลงชื่อ.....ตี มั่นคง.....ผู้รับมอบฉันทะ/ผู้รับมอบอำนาจ
(.....นายตี มั่นคง.....)

ลงชื่อ.....สมชาย ทองสุข.....พยาน
(.....นายสมชาย ทองสุข.....)

ลงชื่อ.....สำราญ มีสอน.....พยานผู้เขียน
(.....นายสำราญ มีสอน.....)

หมายเหตุ
- กรณีมอบอำนาจ
เปิดอากรแสตมป์ ๓๐ บาท
- กรณีมอบฉันทะ
ให้มีอำนาจฟ้องหรือ
พยานหลักฐานต่อศาล
ไม่ต้องเปิดอากรแสตมป์

ตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง

ตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง

(ค.๑)

○ คำฟ้อง คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....กลาง.....

วันที่.....๕.....เดือน.....มกราคม.....พุทธศักราช ๒๕:๖๑.....

ข้าพเจ้า.....นายมานะ.....จำเลยทรัพย์สิน.....

.....บัตรประชาชนเลขที่

๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

เกิดวันที่.....๕.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ. ๒๕๐๐.....อายุ.....๕๑.....ปี อาชีพ.....รับจ้าง.....

อยู่ที่.....เลขที่ ๒๓๔/๕๖.....หมู่ที่.....๒.....

ถนน.....แจ้งวัฒนะ.....ต.รอก/ซอย.....แจ้งวัฒนะ ๕.....

ตำบล/แขวง.....ทุ่งสองห้อง.....อำเภอ/เขต.....หลักสี่.....

จังหวัด.....กรุงเทพฯ.....รหัสไปรษณีย์.....๑๐๒๑๐.....โทรศัพท์.....-

โทรสาร.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....Mana@gmail.com.....

มีความประสงค์ขอฟ้อง.....กรุงเทพมหานคร.....

อยู่ที่.....ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เลขที่ ๑๗๓.....หมู่ที่.....-

ถนน.....ดินสอ.....ต.รอก/ซอย.....-

ตำบล/แขวง.....เสาชิงช้า.....อำเภอ/เขต.....พระนคร.....

จังหวัด.....กรุงเทพฯ.....รหัสไปรษณีย์.....๑๐๒๐๐.....โทรศัพท์.....๐๒-๒๒๑-๒๑๔๕๖๗.....

โทรสาร.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....-

รายละเอียดของการกระทำ ข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายที่พอเข้าใจได้

ข้าพเจ้าและครอบครัวรวมทั้งชาวบ้านข้างเคียงได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง.....

ได้นำเอาขยะและซากสัตว์ไปทิ้งในที่ดินซึ่งรกร้างติดกับบ้านของข้าพเจ้า ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน.....

เป็นอันมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีฝนตกน้ำฝนจะชะล้างความสกปรกจากกองขยะไหลเข้ามาในบริเวณ.....

บ้านข้าพเจ้าทำให้บริเวณบ้านชื้นแฉะพืชผักที่ปลูกไว้รอบๆ บริเวณบ้านก็ตายหมด ข้าพเจ้าทำหนังสือร้องเรียน.....

ไปยังกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการดำเนินการของกรุงเทพมหานคร.....

หมายเหตุ ๑. คำฟ้องต้องใช้ถ้อยคำสุภาพและให้ทำเป็นภาษาไทย

๒. ผู้ฟ้องคดีแบบภาคเอกชนหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคำฟ้อง ถ้าไม่อาจแนบพยานหลักฐานมาได้ ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

๓. ผู้ฟ้องคดีต้องจัดทำสำเนาคำฟ้อง และสำเนาคำฟ้องหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีรับรองว่าถูกต้องตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ยื่นมาพร้อมกับคำฟ้อง

๔. การจัดทำคำฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องทำตามรูปแบบของคำฟ้องนี้ แต่ต้องมีเนื้อหาสาระสำคัญครบถ้วนตามที่ระบุไว้

แผ่นที่.....๓.....

คำขอของผู้ฟ้องคดี (ระบุวัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้ฟ้องคดี)

๑. ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้กรุงเทพมหานครดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย.....

๒. ....

.....

๓. ....

.....

๔. ....

.....

๕. ....

.....

(ลงชื่อ).....มานะ รั่วราษฎร์พิชัย.....ผู้ฟ้องคดี
(.....นายมานะ รั่วราษฎร์พิชัย.....)

หมายเหตุ ข้าพเจ้าขอแจ้งข้อมูลว่า

ไม่เคย ยื่นคำฟ้องเรื่องนี้ต่อศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาค หรือศาลปกครองสูงสุด ก่อนมายื่นฟ้องคดีครั้งนี้

เคย ยื่นคำฟ้องเรื่องนี้ต่อศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาค หรือศาลปกครองสูงสุด แล้ว ดังนี้

๑. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

๒. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

๓. ศาลปกครอง.....คดีหมายเลขดำที่.....
คดีหมายเลขแดงที่.....

ตัวอย่างการเขียนคำขอจัดส่งค่าธรรมเนียมศาล

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอคัดส่งค่าธรรมเนียมศาล

คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๐๐๐/๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่..... / .....

ศาลปกครอง.....กลาง

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { นายวันชัย ทองอยู่ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ..... ผู้ฟ้องคดี
 รัฐบาลกระทรวงการกระทรวงคมนาคม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ..... ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายวันชัย ทองอยู่

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ที่ ๑ และในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีที่ ๒
 เกิดวันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ อายุ ๔๒ ปี อาชีพ เกษตรกร
 อยู่ที่ ๑๑/๑ ..... หมู่ที่ - .....
 ถนน - ..... ตรอก/ซอย - ..... ตำบล/แขวง ..... ลาดกระบัง
 อำเภอ/เขต ..... จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๒๐
 โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ขอคัดส่งค่าธรรมเนียมศาล ..... มีข้อความตามที่จะ
 กล่าวต่อไปนี้

วันนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มายื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง
 จ่ายเงินค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็น
 คดีมีทุนทรัพย์ แต่เนื่องจากในวันนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้เตรียมเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระต่อศาล
 ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงขออนุญาตคัดส่งค่าธรรมเนียมศาลโดยจะนำมาชำระต่อศาลภายใน ๑๕ วัน
 นับจากวันฟ้องคดี
 ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ลงชื่อ ..... วันชัย ทองอยู่ ..... ผู้ยื่นคำขอ
 (นายวันชัย ทองอยู่)

ตัวอย่างการเขียนคำขอตรวจสำนวน

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอตรวจสำนวน

คดีหมายเลขคดีที่ ๑๐๐๐๐/๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ..... / .....

ศาลปกครอง ..... กลาง

วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { นายวันชัย ทองอยู่ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ..... ผู้ฟ้องคดี
          { รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ..... ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นางสาวพรพรรณ งามตา .....

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ที่ ๒ .....

เกิดวันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ อายุ ๔๒ ปี อาชีพ เกษตรกร .....

อยู่ที่ ๑๑/๑ ..... หมู่ที่ - .....

ถนน - ..... ตรอก/ซอย - ..... ตำบล/แขวง ..... สลาดกระบัง .....

อำเภอ/เขต สลาดกระบัง จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๒๐ .....

โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ขอตรวจสำนวน ..... มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้ .....

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ชี้แจงการทำสัญญาซื้อขายที่ดินที่โฉนดเวนคืน
ต่อศาล ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับทราบคำสั่งศาล นั้น .....

เนื่องจากคดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินคดีแทน และได้
ส่งเอกสารทั้งหมดในคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ แต่เนื่องจากขณะนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้
เดินทางไปต่างประเทศและไม่สามารถติดต่อได้ ดังนั้น เพื่อให้สามารถยื่นคำชี้แจงต่อศาลได้
ภายในกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงขออนุญาตตรวจสอบสำนวนคดีเพื่อนำข้อมูลมาประกอบ
การทำคำชี้แจงต่อศาลต่อไป .....

ขอศาลได้โปรดอนุญาต .....

ลงชื่อ ..... พรพรรณ งามตา ..... ผู้ยื่นคำขอ

(นางสาวพรพรรณ งามตา)

ตัวอย่างการเขียนคำขอพิดสงเอกสาร

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอผู้ดสงเอกสาร

คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๐๐๐/๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ..... / .....

ศาลปกครอง ..... กลาง

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { นายวันชัย ทองอยู่ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ฟ้องคดี
 วัฒนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายวันชัย ทองอยู่

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ที่ ๑ และในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีที่ ๒

เกิดวันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ อายุ ๔๒ ปี อาชีพ เกษตรกร

อยู่ที่ ๑๑/๑ หมู่ที่ ..... -

ถนน ..... ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... ลาดกระบัง

อำเภอ/เขต ลาดกระบัง จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๒๐

โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ขอผู้ดสงเอกสาร มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

วันนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มายื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง
 จ่ายเงินค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
 แต่เนื่องจากในวันนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีได้นำส่งสำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่ถูกเวนคืน และสำเนา
 บัตรประจำตัวของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มาพร้อมกับคำฟ้อง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงขออนุญาตผู้ดสงเอกสาร
 ดังกล่าวต่อศาล โดยจะนำมาส่งต่อศาลภายใน ๑๕ วันนับจากวันฟ้องคดี

ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ลงชื่อ ..... วันชัย ทองอยู่ ผู้ยื่นคำขอ

(นายวันชัย ทองอยู่)

ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ

คดีหมายเลขคำที่ ๕๐๐๐๐/๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ..... / .....

ศาลปกครอง.....กลาง

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { มหาวิทยาลัยมหิดล ..... ผู้ฟ้องคดี
นางสาวสุดสวย งามแท้ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ..... ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นางสาวสุดสวย งามแท้

ในฐานะที่เป็น ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑

เกิดวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ อายุ ๓๒ ปี อาชีพ รับราชการ

อยู่ที่ ๓๔ หมู่ที่ -

ถนน ราชดำเนินนอก ครอบ/ซอย - ตำบล/แขวง วัดโสมนัส

อำเภอ/เขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ มีข้อความตามที่

จะกล่าวต่อไปนี้

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ทำคำให้การแก้คำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งศาล นั้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอเรียนว่า ได้รับแจ้งคำสั่งศาลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ซึ่งครบกำหนดยื่นคำให้การตามคำสั่งศาลดังกล่าวในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่เนื่องจาก

เอกสารพยานหลักฐานที่ใช้ประกอบการทำคำให้การมีปริมาณ^{มาก} จึงทำให้ไม่สามารถยื่นคำให้การ

ได้ทัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงขอศาลได้โปรดขยายระยะเวลายื่นคำให้การไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วัน

ครบกำหนดเดิม

ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ลงชื่อ ..... สุดสวย งามแท้ ..... ผู้ยื่นคำขอ

(นางสาวสุดสวย งามแท้)

ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลา ยื่นคำคัดค้านคำให้การ

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

- คำขอขยายระยะเวลายื่นคำคัดค้านคำให้การ คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๐๐๐/๒๕๕๒
คดีหมายเลขแดงที่ /

ศาลปกครอง กลาง

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { นายวันชัย ทองอยู่ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ฟ้องคดี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายวันชัย ทองอยู่

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ที่ ๑
เกิดวันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ อายุ ๔๒ ปี อาชีพ เกษตรกร
อยู่ที่ ๑๑/๑ หมู่ที่ -
ถนน - ตรอก/ซอย - ตำบล/แขวง ลาดกระบัง
อำเภอ/เขต ลาดกระบัง จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๒๐
โทรศัพท์ - ขอยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นคำคัดค้านคำให้การ มีข้อความ
ตามที่กล่าวต่อไปนี้

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑
ทำคำคัดค้านคำให้การ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งศาล นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑
ขอเรียนว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งคำสั่งศาลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ จึงครบ
กำหนดยื่นคำคัดค้านคำให้การตามคำสั่งศาลดังกล่าวในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่เนื่องจาก
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทำคำคัดค้านคำให้การได้ทันตามกำหนดเวลา จึงขอศาลได้โปรดขยาย
ระยะเวลายื่นคำคัดค้านคำให้การไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนดเดิม
ขอศาลได้โปรดอนุญาติ

ลงชื่อ วันชัย ทองอยู่ ผู้ยื่นคำขอ
(นายวันชัย ทองอยู่)

ตัวอย่างการเขียนคำขอขยายระยะเวลา ยื่นคำให้การเพิ่มเติม

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การเพิ่มเติม คดีหมายเลขดำที่ ๕๐๐๐๐/๒๕๕๒
คดีหมายเลขแดงที่...../.....

ศาลปกครอง.....กลาง

วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ฟ้องคดี
นางสาวสุดสวย งามแท้ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นางสาวสุดสวย งามแท้.....

ในฐานะที่เป็น ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑.....

เกิดวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ อายุ ๓๒ ปี อาชีพ รับราชการ.....

อยู่ที่ ๓๔..... หมู่ที่.....

ถนน ราชดำเนินนอก ครอบ/ชอย - ตำบล/แขวง วัดโสมนัส.....

อำเภอ/เขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๐๐.....

โทรศัพท์..... ขอยื่นคำ ขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การเพิ่มเติม มีข้อความ

ตามที่กล่าวต่อไปนี้

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑.....

ทำคำให้การเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งศาล นั้น.....

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอเรียนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งคำสั่งศาลเมื่อวันที่ ๓๐.....

พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ซึ่งครบกำหนดยื่นคำให้การเพิ่มเติมตามคำสั่งศาลดังกล่าวในวันที่ ๑๕.....

ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่เนื่องจากเอกสารพยานหลักฐานที่ใช้ประกอบการทำคำให้การเพิ่มเติมมี.....

ปริมาณมาก จึงทำให้ไม่สามารถยื่นคำให้การเพิ่มเติมได้ทันตามกำหนดเวลา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑.....

จึงขอศาลได้โปรดขยายระยะเวลายื่นคำให้การเพิ่มเติมไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนดเดิม.....

ขอศาลได้โปรดอนุญาต.....

ลงชื่อ.....สุดสวย งามแท้..... ผู้ยื่นคำขอ

(นางสาวสุดสวย งามแท้)

ตัวอย่างการเขียนคำขอคัดเอกสารสำนวน

(ตัวอย่าง)

(ค.๒)

○ คำขอคัดเอกสารสำนวน

คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๐๐๐/๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่..... /.....

ศาลปกครอง.....กลาง

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ระหว่าง { นายวันชัย ทองอยู่ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ฟ้องคดี
 รังมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นางสาวพรพรรณ งามตา

ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี ที่ ๒

เกิดวันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ อายุ ๔๒ ปี อาชีพ เกษตรกร

อยู่ที่ ๑๑/๑ หมู่ที่ - ถนน

ถนน - ตรอก/ซอย - ตำบล/แขวง - สลาดกระบี่

อำเภอ/เขต สลาดกระบี่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๒๐

โทรศัพท์ ..... ขอยื่นคำ ขอดัดเอกสารในสำนวน ..... มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งแจ้งการทำสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนต่อศาล ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับทราบคำสั่งศาล นั้น

เนื่องจากคดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินคดีแทน และได้ส่งเอกสารทั้งหมดในคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ แต่เนื่องจากขณะนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้เดินทางไปต่างประเทศและไม่สามารถติดต่อได้ ดังนั้น เพื่อให้สามารถยื่นคำชี้แจงต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงขออนุญาตคัดเอกสารในสำนวนคดีเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำคำชี้แจงต่อศาล ดังนี้

๑. คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ฉบับลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ และเอกสารประกอบคำฟ้องทั้งหมด

๒. คำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ พร้อมเอกสารประกอบคำให้การทั้งหมด

๓. คำชี้แจงของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ พร้อมเอกสารประกอบคำชี้แจงทั้งหมด

ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ลงชื่อ ..... พรพรรณ งามตา ผู้ยื่นคำขอ

(นางสาวพรพรรณ งามตา)

Easy e-Admincourt อยู่บ้านก็ฟ้องศาลปกครองได้ ช่างๆ แค่... คลิก
ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ e-Litigation Portal System
ยื่นฟ้องคดีปกครองออนไลน์เรียบง่าย เพียง 2 ขั้นตอน ดังนี้

1

กำหนดระบุข้อมูลตัวบุคคลและยืนยันข้อมูล
(Username & Password)

2

เข้าใช้งานตามวัตถุประสงค์ของท่าน
การยื่นฟ้อง การยื่นคำให้การ เป็นต้น

QR CODE การยื่นฟ้องคดีปกครองออนไลน์

ขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อยื่นฟ้องคดีปกครองทางอิเล็กทรอนิกส์

QR CODE คลิปแนะนำการลงทะเบียน

การยื่นคำฟ้อง

QR CODE คลิปแนะนำการยื่นคำฟ้อง

ขั้นตอนการยื่นคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำชี้แจง
คำแถลง คำร้อง คำขอ และพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์

QR CODE คลิปแนะนำการยื่นคำให้การ

ขั้นตอนการชำระค่าธรรมเนียมศาลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
ทั้งกรณียื่นฟ้องใหม่ต่อศาลปกครองชั้นต้น การยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา
และการชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มเติม

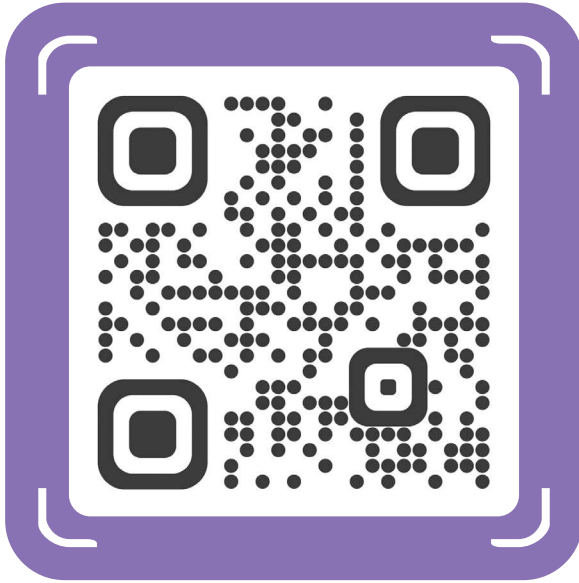
QR CODE คลิปแนะนำการชำระค่าธรรมเนียมศาลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

สาระดี ๆ จากศาลปกครอง

เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลความรู้เกี่ยวกับคดีปกครองและกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครอง อาทิ คำพิพากษาและคำสั่งที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด แนวทางปฏิบัติราชการจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด หลักกฎหมายจากบทความสั้นคดีปกครอง เป็นต้น

QR CODE สาระดี ๆ จากศาลปกครอง

ติดตามข่าวสารของศาลปกครอง

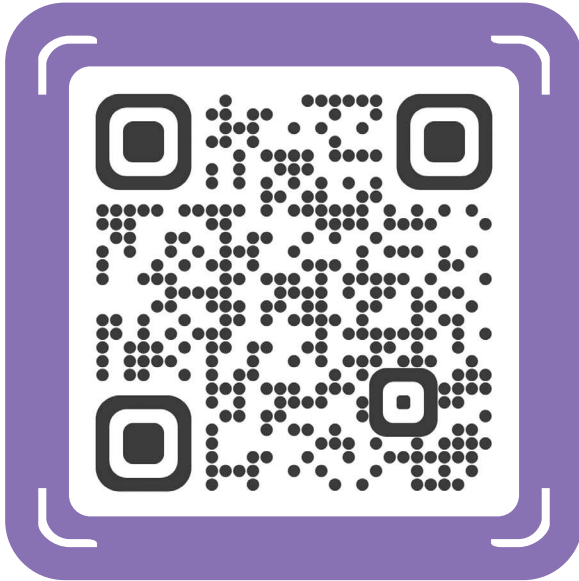
และความรู้เรื่องคดีปกครองที่น่าสนใจได้ที่เว็บไซต์ศาลปกครอง

ห้องสมุดสื่อประชาสัมพันธ์ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์

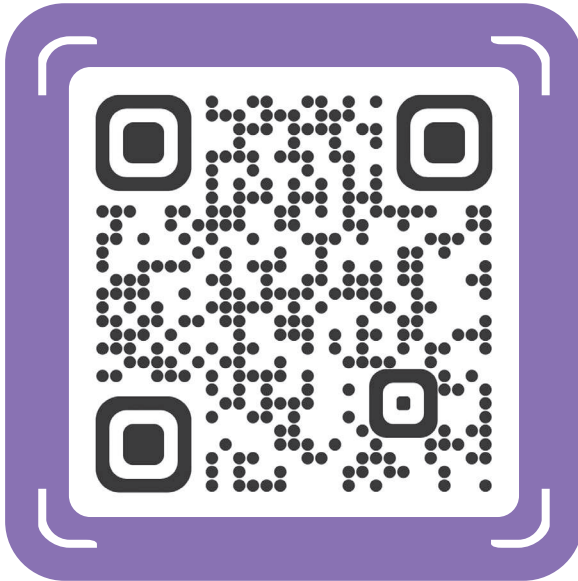
แหล่งรวบรวมสื่อประชาสัมพันธ์ทุกประเภทของศาลปกครอง
ในรูปแบบดิจิทัลไฟล์ จัดหมวดหมู่ให้ง่ายต่อการสืบค้นและดาวน์โหลด

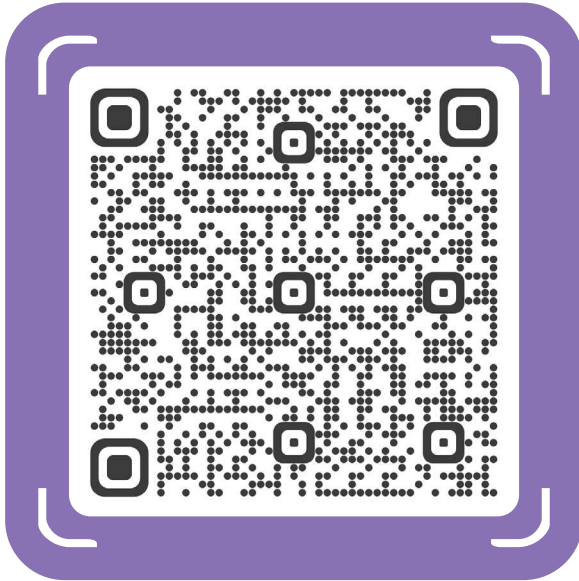

สามารถกด Like ที่ [Facebook สำนักงานศาลปกครอง](#) เพื่อติดตาม
ข่าวสารและความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับศาลปกครองได้ตลอดเวลา

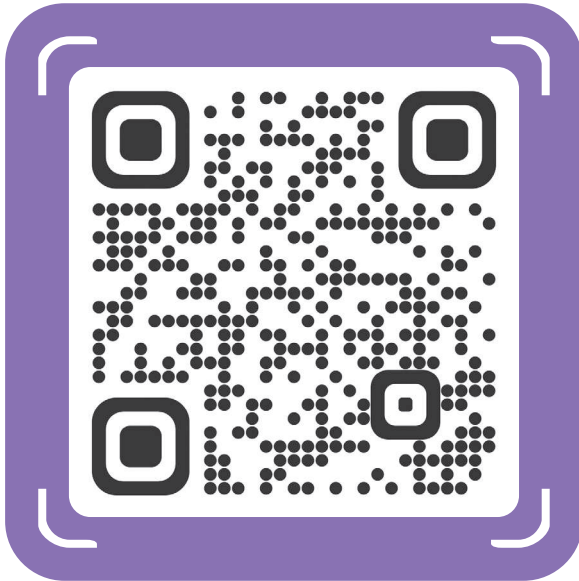
เพิ่มเพื่อนเพื่อติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของศาลปกครอง
และสำนักงานศาลปกครองได้ที่ [LINE OA สำนักงานศาลปกครอง](#)
โดยพิมพ์ค้นหาที่ @admc

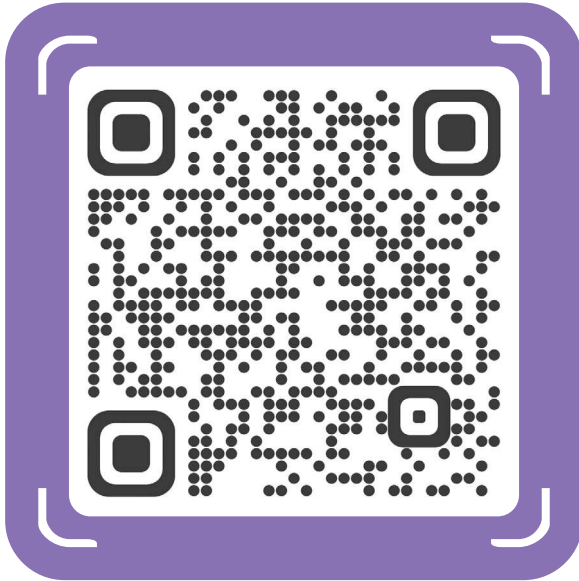

ติดตามรายการสาระต่างๆ ของสำนักงานศาลปกครองได้
โดยกด Subscribe ที่ช่อง [Youtube สำนักงานศาลปกครอง](#)

กด Follow เพื่อติดตามข่าวสารความรู้
และความเคลื่อนไหวของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ได้ทาง Instagram สำนักงานศาลปกครอง

ACT NEWS เอกสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับ
ศาลปกครอง รายปักษ์ ผลิตเป็นฉบับออนไลน์เผยแพร่บนหน้าเว็บไซต์
ของศาลปกครองทุก 15 วัน

คลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดโครงการระบบสื่อสารออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลเฉลิมพระเกียรติ ศูนย์รวมสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของศาลปกครองที่สำนักงานศาลปกครองได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อจัดเก็บสื่อประเภทต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครอง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปค้นคว้าและดาวน์โหลดไปใช้งานได้โดยสะดวก

ตรวจสอบบัญชีนัดของศาลปกครอง สืบค้นคำสั่ง คำพิพากษา
ขอคัดและรับรองสำเนาคำสั่ง คำพิพากษาของศาลปกครองผ่าน
แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt mobile app) ในระบบ
ไอโอเอส (iOS)

ตรวจสอบบัญชีนัดของศาลปกครอง สืบค้นคำสั่ง คำพิพากษา
ขอคิดและรับรองสำเนาคำสั่ง คำพิพากษาของศาลปกครองผ่าน
แอปพลิเคชันศาลปกครอง (Admincourt mobile app) ในระบบ
แอนดรอยด์ (Android)

การยื่นคำขอคัดสำเนาคำพิพากษา/คำสั่งคดีปกครอง
ผ่านแอปพลิเคชันของศาลปกครอง

4 ขั้นตอนสำคัญการขอคัดสำเนา คำพิพากษา/คำสั่งคดีปกครอง

ผ่านแอปพลิเคชัน “ศาลปกครอง”

1. ดาวน์โหลด

ดาวน์โหลด แอปพลิเคชัน “ศาลปกครอง”
และสมัครสมาชิก

2. ค้นหา

ค้นหา คำพิพากษา/คำสั่ง
ที่ต้องการยื่นคำขอ

3. เลือกรูปแบบ

เลือกรูปแบบการขอคัด
และยื่นคำขอ

4. ดาวน์โหลด

ดาวน์โหลดผ่านทางอีเมล
หรือมารับที่ศูนย์บริการประชาชน

การขอข้อมูลข่าวสาร
คำพิพากษา คำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง

เขียนคำขอ และรอ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

กรณีมีข้อมูล

เจ้าหน้าที่จัดทำ
สำเนาข้อมูล

ชำระเงินค่าธรรมเนียม
และรับใบเสร็จ

จัดทำแบบสำรวจ
ความพึงพอใจ
การรับบริการ
จากเจ้าหน้าที่

กรณีไม่มีข้อมูล

เจ้าหน้าที่จะแจ้ง
รายละเอียด
ให้ผู้ติดต่อทราบ

ศาลปกครอง

The Administrative Court

ศาลปกครอง

ความเป็นธรรมคือภารกิจของเรา